

TEMELJ: LASTNA RAČUNALNIŠKA PROIZVODNJA

V ponedeljek, 20. novembra je obiskal Iskra na Laborah pomočnik predsednika Zveznega komiteja za energetiko in industrijo Lazo Vukota. Njegov obisk sodi v zvezo z akcijo za izoblikovanje enotnega jugoslovanskega programa o razvoju domače računalniške proizvodnje. Po obisku v Iskri se je pogovarjal tudi na Izvršnem svetu Slovenije o isti temi nakar je v prisotnosti predsednika kolegijskega poslovnega organa Jožeta Hujsa dal naslednjo izjavo za naše glasilo in dnevnik „Delo“:

Slovenije s podpredsednikom IS Zvonetom Draganom in s sekretarjem za industrijo ing. Tonetom Kovičem.

Tudi IS Slovenije je sprožil podobno akcijo, jutri pa bo obširnejše posvetovanje, ki naj bi prispevalo k oblikovanju jugoslovanskega koncepta razvo-

„Na ravni federacije je bila že prej sprožena akcija, da bi jugoslovansko gospodarstvo za svoje potrebe, za potrebe porabnikov in za izvoz osvojilo lastno računalniško proizvodnjo, oziroma najnaprednejši del proizvodnje računalniških sistemov. Gospodarski zbornici Jugoslavije je bila naložena naloga, da vodi to akcijo naprej in razdela. Vendar pa ugotovljamo, da to ne gre tako hitro, kot zahteva družba in kot bi moralo, da bi zadovoljilo potrebe gospodarstva in porabnikov. Tako se še vedno pojavlja potreba po izvozu računalniške opreme. Pojavljajo se tudi drugi, ki nudijo variante, več ali manj temelječe na uvozu, nobeden pa ne nudi koncepta, ki bi bil zasnovan na osvojitvi lastne računalniške proizvodnje. Zato sem obiskal Iskra in njene proizvodne organizacije, ki se ukvarjajo s tovrstno proizvodnjo. Pogovarjal pa sem se tudi na IS

Predsednik zveznega komiteja za energetiko in industrijo Lazo Vinkota na razgovorih v Iskri.

DEVETMESEČJE VZPODBUDNO

Preteklo soboto dopoldne so se sestali v prostorih Kluba delegatov v Ljubljani sekretarji osnovnih organizacij ZK, predsedniki osnovnih organizacij ZK in poslovodni organi TOZD, DO in SOZD. Na posvetovanje o tekoči problematiki poslovanja Iskre in, da bi pregledali izpolnjevanje srednjeročnega načrta SOZD Iskra.

Konkretno je bilo govora o rezultatih poslovanja v prvih devetih mesecih letošnjega leta in predlogu ukrepov za izpolnjevanje plana 1978. Devetmesečni rezultati v SOZD Iskra kažejo na dokaj ugodno situacijo in se tako kažejo realne možnosti, za uspešen zaključek leta 1978. Devetmesečni rezultati prav tako kažejo, da bo Iskra izpolnila zadolžitve, ki si jih je zadala za srednjeročno obdobje 1976–1980. Ugodni rezultati se kažejo tudi na niz področjih, saj devetmesečni izračun izkazuje napredek v primerjavi z enakim obdobjem lani in so z oziroma na zastavljene cilje doseženi taki odnosi, da lahko že zaključimo, da bodo vse načrtovane naloge do konca leta dosežene.

Sicer ne moremo mimo šibkih točk, ki spremljajo naše gospodarjenje in so ovira še boljšim rezultatom. Samoupravni organi SOZD so o tem že razpravljali ob preteklih poslovnih obračunih in že tedaj prejeli sklepe in zadolžitve, ki so se nanašale na odpravo ugotovljenih odstopanj, predvsem je to vidno na področju investicij in akumulacije.

Nasproti enakemu razdobju preteklega leta je v devetih mesecih tekočega leta proizvodnja porasla za 12 %, prodaja za 5 %, izvoz kar za 12 %, celotni prihodek se je povečal za 26 %, temu ustrezno pa se je povečal dohodek, čisti dohodek, ostanek za sklade ter akumulacija. Skoraj v celoti smo odpravili izgube, saj se je število TOZD in znesek izgub močno skrčilo.

Nasproti rasti proizvodnje, celotnemu prihodku, dohodku in ostalim elementov poslovanja pa je opaziti počasnejšo rast zalog, kar ugodno

vpliva na likvidnost in na stroške vezanega kapitala.

V drugem polletju opazimo tudi živahnijo investicijsko dejavnost, kar je poročstvo, da si združeni delavci SOZD Iskra ustvarjajo pogoje za še nadaljnjo dinamično gospodarsko rast.

Kot smo omenili že v uvodu, so poslovni rezultati 1976–1977 in ocenjeni rezultati 1978 ob nastalem trendu predvsem v tekočem letu solidna osnova za realizacijo ciljev srednjeročnega plana SOZD Iskra.

Potem, ko so udeleženci pregledali, kako izpolnjujemo tudi srednjeročni načrt SOZD Iskra za razdobje 1976–1980 in se dogovorili o potrebnih ukrepih, ki bi prispevali k še uspešnejši realizaciji, so udeleženci posvetovanja natančneje pregledali še investicijska vlaganja v SOZD Iskra in se ustavili ob problematiki izpolnitve planiranja investicijskih vlaganj v obdobju 1976–1980.

V nadaljevanju posvetovanja so udeleženci spregovorili še o politični organiziranosti Iskre in tekoči problematiki s tega področja.

Ob koncu pa so se dotaknili še vprašanja, kako bolje urediti poslovanje počitniške skupnosti Iskra, oz. izkoriščanju dopustov, pri čemer so se strinjali v oceni, da je na tem področju potrebno storiti nekaj korenitih sprememb, med drugim tudi v odnosu poslovnih organov in osnovnih organizacij sindikata do počitniške skupnosti. Treba je pač upoštevati, da je tudi oddih sestavni del dela in uspeha proizvodnje.

Posvetovanje je bilo torej po tematični zelo pomembno in čeravno je bilo sklicano v soboto, je bilo pričakovati, da se ga bodo vsi povabljeni tudi zanesljivo udeležili. Toliko bolj so zato pogrešali udeležence iz DO Iskra Elektromehanika, ki je v marsikaterih vprašanjih pionirskega in ključnega pomena.

M. O.

ja računalniške proizvodnje. Enako bodo storile tudi druge republike in pokrajini, tako lahko upamo, da bomo dosegli skupen jugoslovanski koncept, potem ko bomo presegli posamične interese in dosegli uskladičen na enotnem jugoslovanskem konceptu.

V začetku akcije na ravni federacije smo izhajali iz treh potencialnih proizvajalcev in to: Iskre, EI Niš in Rudi Čajevca. Pri tem pa nismo zapostavljali nikoli drugih možnih proizvajalcev, če ponudijo ustrezne koncepte. Tudi našti trije potencialni proizvajalci ne zapostavljajo drugih možnih in vztrajajo na odprtem sporazumu, kajti brez resnične delitve dela ni govora o lastni jugoslovanski računalniški proizvodnji.

Zato je bolj kot kdajkoli potrebna (Nadaljevanje na 2.strani)

Komunisti odločno za novo delovno organizacijo

„Komunisti Iskrinih TOZD TEN, TEI, IPT in TEO so za to, da se izloči iz Delovne organizacije Iskra–Elektromehanika Kranj in da se združijo v novo Delovno organizacijo Iskra – proizvodnja posebnega pomena,“ se je glasilo soglasno sprejet prvi sklep več kot sto komunistov iz omenjenih tozdov, zbranih na problemski konferenci Zveze komunistov na temo „Problematika pri organiziranju nove delovne organizacije namenske proizvodnje“, ki je bila v četrtek, 16. t.m. v poslopiju Iskrine poslovne stavbe v Ljubljani.

S tem temeljnim sklepom in še drugimi sklepi konference so komunisti končno postavili piko na i in se zavezali, da bo nova delovna organizacija v okviru SOZD Iskra po referendumu, ki naj bi bil med 15. in 20. decembrom s 1. januarjem ustanovljena in začela s svojim delom na novih organizacijskih in vsebinskih načelih. S tem je bila tudi zaključena dokaj dolga in včasih celo ustrojajoča in razvodenela razprava o tej novi delovni organizaciji, ki jo tako od Iskre kot od njenih delavcev terjata sodobni trenutek, naša širša družbena skupnost in ne

Petintrideset let republike

Za praznik Republike, 29. november, dvigamo zastavo in si vzajemno čestitamo.

Razmišljam o prazniku, kaj smo. Zavedamo se, bolj kot kdaj, svojega bistva. Smo narod, čeprav majhen, v svetu enakopraven. Smo Slovenci, ne samo v matični domovini, ampak tudi onstran meja, na Koroškem v Avstriji, v Porabju na Madžarskem, na Tržaškem, Goriškem in v Slovenski Benečiji v Italiji. Smo tudi zdolci in izseljenci, od Zahodne Evrope tja do Severne in Južne Amerike, tja do Avstralije.

Čeprav so torej mnogi naši rojaki zunaj domovine, čutijo z njo tesne vezi, se je spominjajo, jo obiskujejo, se vanjo vračajo. Ali smo dovolj zvesti tem rojakom po svetu tudi mi? Jim pomagamo v tujini? Ali smo storili že dovolj, da bodo dobili ustrezno delo tudi doma? Še posebej pa: ali stojimo trdno z našo narodno skupnostjo v zamejstvu, kjer nemški šovinisti na Koroškem še vedno odreka jezikovne in človeške pravice naši manjšini? Ali bomo sposobni, da premostimo vse razpoke, ki so se pojavile v ozračju tržaškega mesta, po zmagi meščansko desničarske liste za Trst, ki skuša minirati Osimske sporazume med Jugoslavijo in Italijo?

Ali se dovolj jasno opredeljujemo za svoj cilj? Naš cilj pa je demokratičen, samoupravni socializem. Za nami je revolucija, za nami je obnova. V tovarnah smo uresničili gesla „Tovarne delavcem!“ Podali smo se na zgodovinsko pot decentralizacije in delavskega samoupravljanja. Z novim zakonom o zdru-

ženem delu smo položili temelje za urejeno poslovanje in razvijanje naših delovnih organizacij tudi v prihodnje. ZKJ, ki je bila vodilna sila naše borbe že v preteklosti, nam s svojimi smernicami in s svojimi vzgledi razsvetljuje obzorja tudi za naprej. Seveda pa moramo ob tem tudi sami nenehno razvijati svojo pobudo, biti moramo soustvarjalci nadaljnega socialističnega razvoja naše družbe. Še posebej pa moramo vedeti, kaj hočemo v naši lastni delovni organizaciji. Zato je praznik republike tudi zelo primeren datum, da se ob njem spomnimo vseh svojih nalog. Zavedati se moramo, da samoupravljanje pomeni, da se upravljanje začena spodaj, pri nas samih.

Tretja misel pa mora za 29. november veljati vsej Jugoslaviji. To je spomin na zasedanje AVNOJ leta 1943 v Jajcu. Dan republike je dan vse SFRJ. In kot je to jasno, tako je tudi jasno, da brez SFRJ ne bi bilo republike za nobenega med nami. Narodi in narodnosti Jugoslavije imajo svojo osnovo zagotovljeno samo v okviru federativne Jugoslavije. Preveč je drugih na tej ali oni strani meje, te ali one barve, ki bi radi zasejali razdor med nami med narode in narodnosti Jugoslavije, zato da bi nas potem razcepili in da bi se nam razdelili. Toda nihče ne bo segel po naši zemlji! Naša skupna Jugoslovanska ljudska armada, je hkrati z enotami teritorialne dežele.

Ponosno in varno zato za 29. november dvigamo jugoslovansko zastavo, sestavljeno iz treh barv, z rdečo socialistično zvezdo v sredi. Mara Ovsenik

problemih odkrito in pošteno pogovoriti, sprejetih sklepov pa se striktno in odgovorno držati in jih tudi v praksi izvajati, tudi če so pri tem prizadeti kakšni parcialni ali osebni interesi.

Razprava je tudi opozorila na pomanjkljivo obveščenost vseh prizadetih delavcev, kar se je vsekakor tudi odrazilo v precejšnji meri med izvajanjem in potekom politične akcije za bližnji referendum.

In končno, mar ne nudi bodoča proizvodnja nove Iskrine delovne organizacije tudi izredno perspektivo za razvoj in napredek tovrstne proizvodnje skozi najmodernejšo in najnaprednejšo tehnologijo, saj gre končno za izdelke, ki jih potrebujejo naše obročne sile in veliki sistemi kot so to železnica, pošte in podobno. S svojim delom, oziroma s svojo proizvodnjo bo namreč nova delovna organizacija veliko prispevala tudi k obrambnim naporom naše socialistične skupnosti, ki je že tako organizirana na načela družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora.

Vse to je treba imeti pred očmi, vsega tega se je treba v polni meri zavedati, zlasti pa še dejstva, da to terja od nas širša družbena skupnost in njeni širši, vsejugoslovanski interesi.

Zato so komunisti, udeleženci problemske konference, na koncu poleg prvega, temeljnega sklepa, s katerim smo začeli naše poročilo, sklenili še, da bodo uporabljale enoten

(Nadaljevanje na 2. strani)

ŽIVEL DAN REPUBLIKE!

TEMELJ: LASTNA RAČUNALNIŠKA PROIZVODNJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

širša družbena akcija, ki bi podprla jugoslovanski koncept računalniške proizvodnje, ki bi zagotovila pokrivanje domačih potreb in neodvisno politiko od uvoza glede na možnosti naše elektronske industrije. Naša elektronska industrija je že doslej pokazala, da je sposobna razviti to proizvodnjo, ker je že doslej uspešno izvršila številne zahtevne naloge s tega področja. Zato ni nobenega dvoma, da bi ne uresničila tudi računalniške proizvodnje in v to smer je treba usmeriti vso družbeno akcijo.

Če hočemo to doseči, in to tudi želimo, ne smemo opustiti vseh možnih ukrepov ekonomske politike, ki jih sprejema Zveza v skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ali v soglasju z republikami in pokrajinama. Hkrati pa so potrebni tudi ustrezni ukrepi republik in drugih družbenopolitičnih skupnosti za doseg tega cilja. Prizadevati si moramo za razvoj jugoslovanske računalniške proizvodnje in za krepitve akumulativne sposobnosti elektronske industrije, da lahko to nalogo uspešno uresničimo.

Reči moram, da je tu izredno pomembno tudi kadrovsko vprašanje. Ob današnjem obisku v Iskri sem se prepričal, da ima Iskra na voljo zelo sposobne strokovne kadre in da moramo tem kadrom zaupati in verjeti vanje, da bodo še dalje razvili svoje ambicije za uresničenje tega programa, kar bo tudi prispevalo k njihovim

afirmaciji. To namreč pomeni razviti visoko produktivnost dela brez katere ni njihove afirmacije.

V kratkem bom imel enake pogoje tudi z drugimi proizvajalci in njihovimi republikami in pokrajinama. Tako bomo pospešili izdelavo predloga dogovora v federaciji, da bi uresničili skupni interes naše družbe in jugoslovanskega gospodarstva. V IS Slovenije smo se dogovorili, da je potrebno intenzivirati stike med republiko in Zvezo za pripravo in sprejem dogovora, ki bo prispeval, da bomo lahko ta cilj tudi uresnili.

Kadarkoli smo v Jugoslaviji hoteli zavoljo svoje neodvisnosti karkoli ustvariti, so se z zahoda in vzhoda pojavljali „dobrotniki“, ki so nudili najrazličnejše programe, ki naj bi zadovoljili jugoslovanske porabnike. Najbolj pogosto so nastopali preko svojih zastopnikov, ki imajo včasih močan glas v skladu s svojimi interesi. Mislim, da je velik dosežek v tem, ker smo mi te „dobrotnike“ in njihove interese spregledali in ne bomo dopustili, da bi takšnim „dobrotnikom“ odstopili naše tržišče. To bomo storili samo v skladu z interesi in potrebami našega gospodarstva in to predvsem združenega gospodarstva v proizvodnji. Vsakemu bomo odprli vrata in dali možnost, da najde stik za sodelovanje z našimi proizvajalci, toda stik, ki bo omogočil enakopravno sodelovanje z našimi proizvajalci in ki bo našim proizvajalcem omogočil dostop na njihova in druga tržišča. V našem konceptu dogovarjanja je prisotno tudi to,“ je zaključil svojo izjavo Lazo Vukota. D. Ž.

RAST METACONT NEZADRŽNA

Naročilo za novo kombinirano elektronsko telefonsko centralo v Kruševcu

Regija PTT podjetja Kruševac obsega sedem občin in šteje skupno 320 tisoč prebivalcev. Telefonski promet poteka prek 28 avtomatskih central, za osem central pa je potrebno še ročno posredovanje.

Regija je zadnja leta gospodarsko zelo napredovala in tudi telefonski promet je precej narasel. Tako je bilo še leta 1964 le 900 telefonov v avtomatskem prometu, danes se je to število povzpelo že na 11.000. Vzlic temu se lahko pohvali le s skromnimi 3,4 telefona na 100 prebivalcev.

Kruševska PTT regija se je zato odločila za pospešen razvoj svojega telefonskega omrežja. V srednjeročnem načrtu do konca 1980. leta je sprejela nalogo, da se bo povečalo število vključenih telefonskih aparatov za 100 odstotkov, oziroma na poprečje 6,9 aparatov na 100 prebivalcev.

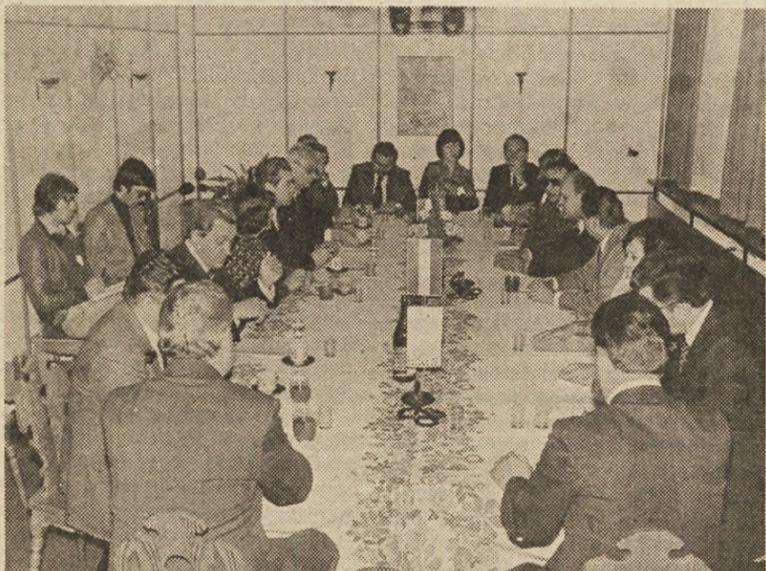
Poglavitna investicijska naložba obsega za to obdobje novo kombinirano glavno in lokalno avtomatsko telefonsko centralo v Kruševcu. Izbrala je elektronski sistem metaconte 10 C s 14.000 priključki in dvema

procesorjema, ki bosta krmilila in kontrolirala delo kombinirane elektronske centrale. Mimo tega v Kruševcu že grade telekomunikacijsko poslopje s 3.300 kv. m koristne površine, v katerem bodo montirali elektronsko pa tudi telegrafsko centralo. Skupna investicija za gradnjo stavbe in elektronsko centralo je ocenjena na 13 milijard starih dinarjev.

Minuli teden so se sestali na Laborah predstavniki PTT podjetja iz Kruševca in Iskre. Določili so komercialne pogoje in posebej termine, od katerih je najvažnejši vključitev v javni promet ob koncu polletja 1980. Industrija telekomunikacij v Kranju je sprejela obveznost izdelave projekta, kompletne centrale s priborom, montaže, preizkusa in vključitve v javni promet – torej celotni inženiring del.

Pogodbo o novi centrali metaconti – 19. po vrstnem redu v Iskri – sta podpisala na Laborah direktor podjetja za PTT promet v Kruševcu Toma Antić in glavni direktor Iskre, industrije za telekomunikacije Aleksander Mihev.

Marjan Kralj

Podpredsednik madžarske vlade dr. Gyula Szeke med razgovorom v tovarni telekomunikacij.

Usklajevanje

Odbor za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov v SOZD Iskra je na svoji ponedeljkovi seji (20. novembra) obravnaval usklajevanje predlogov in pripomb na osnutek Statuta SOZD Iskra in usklajevanje predlogov in pripomb na osnutek Samoupravnega sporazuma o organizaciji, delu in poslovanju notranje arbitraže v SOZD Iskra.

Po daljši razpravi je odbor usklajeval predloge in pripombe tako k statutu kot k osnutku samoupravnega sporazuma o arbitraži.

Tako usklajena akta bosta kot osnutek lahko šla pred delavski svet SOZD Iskra, ki naj bi jih potem dal v javno obravnavo. Ž

Pogovor z Iskrinimi delegati

Nosilec srednjeročnega razvoja Slovenije do leta 1980 je treba zagotoviti ustrezne pogoje, hkrati pa je treba spoštovati sprejete planske obveznosti. Na vseh ravneh izvajanja Dogovora o temeljih družbenega plana in Družbenega plana je treba nameniti vso pozornost produktivnosti, s tem v zvezi z zaposlovanjem, akumulaciji, izvozu, raziskovalni dejavnosti in še posebej investicijam.

To je le nekaj misli izrečenih na zadnjem srečanju skupine Iskrinih delegatov, ki delegirajo delegate v zbor občin in zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije. Ta sestanek je bil že drugi v okviru SOZD Iskra, kate-rega je sklical član kolegijskega poslovodnega odbora SOZD Iskra Pavle Gantar.

Beseda je tekla zlasti o:

– Globalni oceni izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 v letih 1976, 1977 in 1978 ter možnosti za njegovo uresničevanje v letu 1979,

– Osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 v letu 1979,

– Temeljnih razvojnih nalogah v letu 1979 in opredelitvi njihovih nosilcev (Priloga k resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 v letu 1979),

– Zakonu o pokojninskem zavarovanju,

– Zakonu o delovnih razmerjih.

V teku razgovora, v katerem sta sodelovala poleg delegatov tudi član poslovodnega odbora Edi Delopst ter sekretar družbeno političnih organizacij Miloš Pavlica je beseda tekla že o vseh navedenih problemih. Podana je

DR. GYULA SZEKER V ISKRI

Podpredsednik madžarske vlade dr. Gyula Szeke je s sodelavci 14. novembra prispel na uradni obisk v Slovenijo. Med štiridnevnim obiskom v naši republici se je pogovarjal z delegacijo Izvršnega sveta Slovenije in s predsednikom slovenske gospodarske zbornice Andrejem Verbičem. Dr. Szeke je obiskal tudi več delovnih kolektivov, med njimi tudi DO Iskra Elektromehaniko v Kranju.

V tovarni Telekomunikacij so madžarske goste sprejeli Jože Hujs, Boštjan Barborič, Aleksander Mihev in Ivan Cvar. Skupaj so si ogledali proizvodnjo ATC.

Podpredsednik madžarske vlade je v razgovoru čestital k uspehu Iskre na področju telekomunikacij. Še posebej ga je zanimalo osvajanje sistema Metaconte. Poudaril je potrebo po navezavi stikov s sorodnimi tovarnami na Madžarskem. Predstavniki Iskre so predlog pozdravili in obljubili, da bodo kmalu obiskali večje tovarne, s katerimi bi lahko sodelovali v nadaljnjem razvoju elektronike. Madžarskemu gostu so v spomin na obisk v Iskri poklonili komplet električnega ročnega orodja, njegovi soprogi pa telefonski aparat. A. Boc

Komunisti odločno za novo delovno organizacijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

jezik vse družbenopolitične organizacije v omenjenih TOZD, zlasti pa še Zveza komunistov, v procesu ustanavljanja nove DO, enotno bodo nastopale v smislu globalnih ciljev, ne da bi se pri tem obremenjevale z razreševanjem podrobnosti, vse DPO, zlasti pa še ZK, morajo enotno politično delovati z vidika širših družbenih interesov ter preprečevati podjetniški interes posameznikov, dalje, med procesom reorganizacije je treba zagotoviti socialno varnost vseh delavcev in končno prevzeti vso politično odgovornost, vseh DPO, zlasti pa še ZK, da se vsi sprejeti roki za referendum, združitvev in reorganizacijo dosledno

upoštevajo ter načrtovane akcije tudi izvedejo.

Stališča in sklepi problemske konference komunistov so torej zelo jasni in obvezujoči. Zatorej ne smemo dvomiti, da bi referendum ali združitvev v novo DO ne uspela. Komunisti so se to zavezali in bodo to tudi izvedli. Kajti za vse to je potrebna politična in dejanska volja, da hočemo to, kar smo se dogovorili. In prav v to ne smemo dvomiti, saj so komunisti v praksi že doslej nešteto dokazali, kaj zmorejo v svoji enotnosti in doslednosti in polni politični odgovornosti. Vse to je ponovno potrdila prva problemska konferenca komunistov v Iskri, ki je že potekala v duhu nove organiziranosti ZKS. D. Ž.

ZAKLJUČKI PROBLEMSKE KONFERENCE ZK

- Člani ZK si bomo enotno prizadevali, da v rokih iz delovnega načrta postopka za izdelavo in sprejem samoupravnega sporazuma o spremembah v organiziranju DO Elektromehanika, na osnovi pripravljene elaborata, izvedemo:
 - organiziranje novih TOZD s spremembo v organiziranju obstoječih TOZD,
 - izločitev iz delovne organizacije Elektromehanika in
 - združitvev v novo delovno organizacijo namenske proizvodnje.
 V tem procesu imajo posebno odgovornost, da delujejo v skladu s temi zaključki, vodilni in vodstveni delavci naših TOZD, ki so člani ZK.
- Člani ZK smo enotni, da se vsa vprašanja, ki so formalnoorganizacijske narave in preprečujejo uresničitev globalnih ciljev predvidene delovne organizacije, rešujejo v nadaljnjem procesu sprejemanja ostalih samoupravnih splošnih aktov delovne organizacije s katerimi bomo samoupravno, organizacijsko in poslovno dograjevali novo DO. Zavedamo se naše družbenopolitične odgovornosti za uresničitev širših družbenih interesov, ki se bodo uveljavili z novo delovno organizacijo, zato bomo v procesu reorganizacije s polno politično odgovornostjo delovali proti vsem ozko podjetniškim interesom, ki ne upoštevajo družbenega karakterja dohodka naših TOZD.
- V procesu reorganizacije si bomo enotno prizadevali, da se zagotovi socialna varnost vseh delavcev, ki se združujejo v delovno organizacijo posebnega pomena.

S sestanka skupine Iskrinih delegatov.

bila obsejnija informacija o mestu Iskre v teh aktivnih in njene naloge, ki jo še čakajo pri izpolnjevanju teh srednjeročnih načrtov.

Delegati so bili še posebej seznanjeni o predvideni investiciji Iskre, saj ta vlaganja pomenijo enega izmed temeljnih pogojev za njen nadaljnji razvoj, zlasti za razvoj elektronike, za kar je

Iskra še posebej zadolžena v Dogovoru temeljnega družbenega plana SRS. Delegati so se tudi pogovorili o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem zavarovanju ter spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih. Sprejeto je bilo stališče, da je treba spremembe obeh zakonov podpreti. P. G.

Dogajanja na področju kakovosti

Od 13. do 15. tega meseca je bila na obisku po Iskrinih tovarnah, ki delajo tudi za JNA, skupina iz vojne kontrole VKKP (vojna kontrola kvalitete i pouzdanosti), ki jo je vodil pomočnik načelnika, podpolkovnik Knežević. Namen obiska je bil ogled in seznanjanje s problematiko kakovosti in s programi ter možnostmi posameznih organizacij, ki delajo na JNA.

S strani Iskre so sodelovali poslovodni organi posameznih organizacij in obiskovalce informirali o stanju pri njih. Na zaključnih razgovorih, ki jih je vodil magister Čuk, ki je podal tudi smernice za razvoj namenske proizvodnje, je VKKP poudarila, da bi morala kontrola po posameznih TOZD prevzeti večji del dela in odgovarjati pri prevzemu kvalitete s tem, da odpade na vojno kontrolo samo nadzor.

V zaključnih razgovorih je VKKP izrazila željo, da bi Iskra določila posebnega koordinatorskega na področju kakovosti za vse izdelke, ki jih znotraj Iskre delajo za JLA.

V sredo, 15. tega meseca, se je konstituiral odbor za kakovost pri delavskem svetu SOZD Iskra. Zaradi vedno bolj prisotne problematike kakovosti, je na predlog sindikalne organizacije delavski svet SOZD Iskra imenoval odbor za kakovost. Odbor se je na tej seji konstituiral in sprejel informacijo o stanju kvalitete v Iskri, o konferenci za kakovost in o stanju statutarne ureditve področja kakovosti. Člani tega odbora so menili, da je ena primarnih nalog ta, da razdelajo statutarne ureditve celotnega področja in zahtevajo od pristojnih služb, da čimprej pripravijo prečiščeni osnutek sporazuma o kakovosti.

V četrtek, 16., pa je bila v Semiču seja področnega kolegija za kakovost. Na seji so obravnavali problematiko delovne organizacije Semiča, si ogledali proizvodnjo kondenzatorjev, posebno pozornost so pri tem posvetili ogledu kontrole kakovosti. Posebna točka te seje je bila tudi posvečena pripravi na konferenco o kakovosti, kjer so vodje področij za kakovost pri posameznih delovnih organizacijah poročali o pripravah v njihovih DO. Kot kaže, je večina DO vzela problematiko kakovosti kot eno pomembnejših zadev in se intenzivno pripravila na konferenco, ki naj bi vsekakor prispevala k naši nadaljnji usmerjenosti – k še boljši Iskrini kvaliteti. Mak

Temelj je osnovna organizacija ZK

Kljub najširšemu samoupravnemu in deležu vsakega delavca v proizvodnem procesu in pri odločanju v politični dejavnosti, je vendar osrednje gibalno vseh akcij in sklepov v osnovni organizaciji ZKS, ki tudi pobude vzajemno usklaja. Ker je funkcija izvršnega sekretarja pri predsedstvu CK ZKS za organiziranost in razvoj ZK Bojan Klemenčič pred komaj pol leta prevzel, pred tem pa je bil že leta Iskra, je bil pogovor z njim gotovo zanimiv in aktualen, še posebej, ker se bližamo koncu leta, ko vsak zase in vsi skupaj delamo obračune.

Nova organiziranost komunistov, ki jo je potrdil nedavni kongres ZKS, daje vso težo in poudarek pri delovanju komunistov, osnovnim organizacijam ZK. S tem v zvezi ni več organov ZK na ravni SOZD in DO, torej ni več svetov ZK in tovarniških konferenc. Kljub temu pa je nujno potrebna nekakšna drugačna oblika delovanja zveze komunistov na ravneh SOZD in DO. Kako se je doslej ta oblika že uveljavila v SOZD v Sloveniji, v mislih imamo tako imenovane problemske ali tematske konference ZK?

Proces preobrazbe organiziranosti je pogojen na kadrovske krepitvi ZKS med obema kongresoma ter na pomembnih premikih v naši družbi ob izvajanju nove Ustave in Zakona o združenem delu. Zato je eno najpomembnejših vodil prav usmerjenost v množično delo komunistov v osnovnih organizacijah kot temeljnih celinah delovanja. Težnja po čimbolj neposrednem delovanju in po drugi strani večje odprtosti v širši družbeni prostor je v veliki meri prispevalo k ugaševanju „vmesnih“ organov ZK v OZD in SOZD. Vendar tega ne gre obravnavati ločeno od preobrazbe organiziranosti celotne ZK, zlasti pri delu občinskih konferenc in komitejev, saj smo v Sloveniji v pokongresnem obdobju izvedli rekonstrukcije partijskih vodstev v vseh občinah, katerih cilj je predvsem bolj učinkovito delovanje komunistov tako v sami ZK kot predvsem tudi v celotnem družbenopolitičnem sistemu samoupravne socialistične demokracije. Povezovanje komunistov v OZD in SOZD dobiva nove dimenzije, ker naj v veliko večji meri kot dosedaj bazira na akcijskem povezovanju na osnovi resničnih interesov, konkretne problematike, ki teži komuniste in druge delovne ljudi. Neposredna povezava osnovnih organizacij z občinskimi konferencami in komiteji pomeni večjo možnost obravnave problemov s širših izhodišč. Ugaševanje svetov ZK v OZD in SOZD ni zgolj nezaupnica njihovemu delu, temveč veliko bolj odraz potrebe po neposrednem akcijskem povezovanju komunistov, ki naj bo čimbolj obremenjeno s forumskimi metodami in pristopi, ki naj bo čimbolj delovno usmerjeno v razreševanje ključnih vprašanj v posameznih sredinah. Večja fleksibilnost in dinamika v delovanju pa zahteva tudi večjo odgovornost osnovnih organizacij in njihovih vodstev, večjo iniciativnost, saj čakanje na pobude od zgoraj pa naj bo to od vodstvenih struktur ali pa od višjih organov ZK ponavadi vodi v pasivnost. Bolj poudarjena je tudi odgovornost občinskih konferenc s komiteji za delo osnovnih organizacij. Kot ena od prikladnih oblik akcijskega povezovanja so prav gotovo problemske ali tematske konference komunistov. Vendar gre pri tem predvsem za delovne dogovore komunistov

za poenoterje stališč za posamezne probleme, ki pa bazira na predhodni obravnavi v osnovnih organizacijah. Tematske konference naj bodo fleksibilne tako v organizacijskem kot tudi v kadrovskem smislu, saj gre za to, da v njih delujejo tisti komunisti iz OO ZK, ki lahko pripomorejo h kvalitetni obravnavi določenega problema, torej ni nujno, da so to vedno isti, ker gre velikokrat za zelo različne probleme problematike. Pri organiziranju teh tematskih konferenc lahko precej pripomorejo tudi občinske konference in komiteji, medobčinski sveti ZKS ali pa centralni komite, kadar gre za širše probleme. V Sloveniji imamo že precej izkušenj z organiziranjem tematskih konferenc, čeprav to niso edina oblika akcijskega povezovanja komunistov v združenem delu. Njihov uspeh je v največji meri odvisen od delovanja komunistov v osnovnih organizacijah. V nekaterih primerih pa zasledimo tudi poenostavljanje pristopa, ko vse preveč iščejo nadomestilo za dosedanje organe na ravneh OZD in SOZD in premalo poglobljeno pristopajo k akcijskemu povezovanju. V splošnem pa velja dobro znano pravilo, če hočemo več narediti, je treba več delati.

Ker ima SOZD Iskra svoje DO in TOZD kar v tridesetih slovenskih občinah in so torej OZK naših TOZD in DO po novem vezane naravnost na občinske konference ZK, čutimo kljub temu potrebo, da bi zavoljo interesa celotne SOZD Iskra občasno, ali vsaj enkrat na leto sklicali tudi posvetovanje vseh sekretarjev naših OO s sekretarji občinskih komitejev tistih občin, kjer imamo svoje delovne organizacije. Kaj menite o tej pobudi in kako bi organizirali takšna srečanja?

Taka posvetovanja so vsekakor lahko koristna, vendar menim, da je veliko pomembnejše, če v skladu s konceptom akcijskega povezovanja komunistov v SOZD Iskra občinske konference in komiteje, kjer so Iskrine tovarne pritegnemo k pripravi posameznih tematskih konferenc o ključnih problemih Iskre, saj so npr. vprašanje vlaganj v razširjeno reprodukcijo po principu združevanja dela in sredstev ponavadi tudi ključna vprašanja prestrukturiranja gospodarstva v teh občinah. Tudi občinske konference ZK se morajo veliko bolj ukvarjati s konkretnimi problemi v posameznih TOZD, OZD in SOZD. Mislim, da je v marsikateri občini to neposredno sodelovanje med eno ali večimi osnovnimi organizacijami ZK v Iskrinih TOZD in občinsko konferenco zelo dobro.

Kljub novi organiziranosti ZK je zagotovo potrebno tudi usklajevanje

najrazličnejših interesov tako TOZD, kot DO, SOZD in republike ter celotne Jugoslavije. Kako naj bi potekalo po vašem usklajevanju včasih tudi različnih interesov in kakšno vlogo naj pri tem odigra zveza komunistov?

Prav učinkovito usklajevanje širših interesov oziroma obravnavo kompleksnih problemov, ki presegajo okvire posamezne OZD, SOZD, občine, regije ali celo republike je ena najaktualnejših nalog. Z ozirom na dinamično družbeno preobrazbo, ki bazira tako na tehnološkem kot na družbenem razvoju srečujemo čedalje več teh problemov. Pri njihovem reševanju je vloga ZK kot vodilne subjektivne sile v družbi zelo pomembna. Reševanje teh problemov v ZK poteka po eni strani v organih ZK, to je osnovnih organizacijah, občinskih konferencah, centralnem komiteju ZKS, ZKJ. Vendar pa so pri tem v veliko pomoč tudi metode akcijskega povezovanja komunistov iz teh sredin. Tako se tematske konference in posveti uveljavljajo ne samo znotraj OZD in SOZD, temveč tudi v širših okvirih. Prav to je zelo pomemben premik v organiziranju komunistov. Seveda pa gre pri tem tudi za veliko vlogo občinskih konferenc, medobčinskih svetov in centralnega komiteja ZKS in ZKJ. Čeprav ne gre pozabiti na to, da je celotno delovanje ZK usmerjeno znotraj političnega sistema, to je v delo komunistov v sindikatih, SZDL, ZSM, ZZB, delegatskem sistemu.

Na mesto izvršnega sekretarja predsedstva CK ZKS ste prišli naravnost iz Iskre. Poleg strokovnega dela ste v Iskri opravljali tudi razne partijske funkcije. Ali vam partijske izkušnje iz Iskre koristijo pri sedanjem delu? In končno, ali se po pretečenem mandatskem obdobju nameravate zopet vrniti v Iskro?

Priznati moram, da si sedanje delo težko predstavljam brez znanja in izkušenj, ki sem jih pridobil v dosedanjem političnem delu. Zlasti dragoceno je obdobje, ko sem bil sekretar sveta ZK v Elektromehaniki. Še posebej pa mi je to obdobje drago spričo izrednega tovarništva, ki je vladalo vsekarieri. Poleg tega smatram, da je zelo pomembno tudi znanje in izkušnje, ki sem jih pridobil pri strokovnem delu na področju telekomunikacij. V Iskro se vsekakor nameravam vrniti, čeprav sedaj ni čas razmišljati o tem, ker me čaka še veliko dela v naslednjih treh letih in pol.

S sestanka sekretarjev osnovnih organizacij Zveze Komunistov SOZD Iskra, o katerem smo pisali v prejšnji številki.

Velike možnosti za sodelovanje

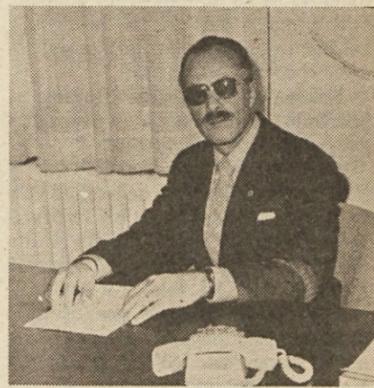
Obširno smo že poročali o slovesnosti, ko sta rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Vladimir Bračić in predsednik poslovnega organa SOZD Iskra Jože Hujs v Mariboru podpisala dogovor o dolgoročnem sodelovanju na raziskovalnem, strokovno-tehničnem in izobraževalnem področju, s posebnim poudarkom na informatiki in računalništvu med mariborsko univerzo in našo sestavljeno organizacijo. Ob tej priložnosti smo zaprosili za krajši pogovor rektorja Vladimira Bračića, ki se nam je na našo prošnjo vljudno odzval.

Prosimo, da najprej za širok krog naših bralcev na kratko predstavite Univerzo v Mariboru.

V Mariboru je visokošolska aktivnost začela leta 1959, ko sta bili ustanovljeni Višja komercialna šola in Višja tehnična šola. V naslednjih dveh letih so bile ustanovljene še Višja agronomska, Višja pravna, Višja stomatološka šola in Pedagoška akademija. Višja stomatološka šola je bila kasneje ukinjena, mariborskemu združenju visokošolskih zavodov pa se je priključila Višja šola za organizacijo dela Kranj. V letih 1969-1973 so prerasle v visoke šole Visoka ekonomska komercialna šola, Visoka tehniška šola in Visoka šola za organizacijo dela. Imenovane šole so povsem izenačene z ustreznimi fakultetami Univerze v Ljubljani, to pa pomeni, da smejo organizirati tretjestopenjski študij (magistratura in specializacija) in podeljevati doktorat znanosti. Visoka tehniška šola je organizirana v štiri temeljne organizacije - strojništvo, elektrotehnika, gradbeništvo in kemijska tehnologija. Vsaka temeljna organizacija ustreza samostojni fakulteti.

V štud. letu 1978/79 je na Univerzo v Mariboru vpisanih okrog 10.000 študentov, med njimi je več kot polovica študentov ob delu in iz dela. Po takšnem odnosu med rednimi študenti in študenti ob delu je Univerza v Mariboru edinstvena med univerzami v Jugoslaviji. Šole vključene v Univerzo v Mariboru imajo dobro organizirane oblike pomoči študentom ob delu v različnih krajih Slovenije med drugim tudi v Kranju. Doslej je diplomiralo na vseh šolah Univerze v Mariboru nad 16.000 študentov, med njimi je 14.000 študentov I. stopnje. Univerza v Mariboru je edina v Jugoslaviji, ki ima stopenjski študij uveden kot osnovni organizacijski študijski princip. Med diplomanti je nad 4.000 ekonomistov in okrog 3.000 inženirjev različnih strok pa tudi 2.500 organizatorjev dela, torej kadrov, ki jih neposredno potrebuje naše gospodarstvo.

V prihodnjih letih nameravamo razviti na visoko stopnjo tudi Višjo

Rektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Vladimir Bračić.

pravno in Višjo agronomsko šolo, medtem ko je Pedagoška akademija že visoka šola, ki deluje zaenkrat s svojo prvo stopnjo.

Vaša univerza je znana po uspešnem povezovanju z industrijo. S kom vse sodelujete oz. ali že imate sklenjene podobne dogovore in sporazume? Ali bo to kaj vplivalo na sodelovanje z ISKRO?

Znano je, da so visokošolske organizacije v Mariboru nastale na pobudo in zaradi potreb gospodarstva, zato so od vsega začetka sodelovale z gospodarskimi organizacijami. Naše šole vzdržujejo z gospodarskimi organizacijami različne oblike sodelovanja in sicer pogodbenega na daljši rok ali kratkoročnega za izvršitev konkretne naloge. Za potrebe gospodarstva izdelujejo ali sodelujejo pri razvojnih načrtih, opravljajo razne ekspertize, svetujejo in sodelujejo pri izobraževanju ustreznih kadrov. Te oblike sodelovanja so dale zelo dobre rezultate, tako da bo mogoče pridobljene izkušnje koristno uporabiti tudi pri sodelovanju z ISKRO. Zavedamo se, da pomeni sodelovanje s SOZD ISKRA veliko obveznost, ki je ne bo moč sprejeti na enkrat, temveč postopoma. Odvisno pa bo to sodelovanje predvsem od konkretnih dogovorov za reševanje posameznih problemov, pri katerih bodo morali tvorno sodelovati strokovnjaki ISKRE in učitelji naših šol.

V dogovoru je predvideno sodelovanje ne samo na osnovi svobodne menjave dela, pač pa tudi z uvajanjem dohodkovnih odnosov. Ali že imate kakšen model oz. vzorec za takšne odnose z industrijo?

Dosedanje oblike sodelovanja so bile v glavnem opredeljene z medsebojnimi pogodbami. Naročnik, gospodarska organizacija, je naročila izdelavo ustrezne študije, ekspertize ipd., učitelji šole so to delo opravili na osnovi sklenjene pogodbe, šlo je torej v glavnem za pogodbeni odnos, pri katerem so bili prisotni elementi svobodne menjave dela. Imamo tudi primere skupnega vlaganja sredstev za specialno opremo, ki so jo nabavile gospodarske organizacije in je na tej opremi oz. z njeno pomočjo šola izo-

(Nadaljevanje na 4. strani)

DUŠAN ŽELJEZNOV

(66)

TITO V ISKRI

Svoj spomin na „uradna“ oziroma novinarsko poklicna srečanja z našim predsednikom namerno ne bom obujal sistematično in kronološko, to pa zato, ker sprotno (po stari novinarski razvadi kot pišem podlistek tako zbiram zanj tudi ustrezno dokumentacijo). Naj to pot obudim spomine na drugi obisk romunskega predsednika Ceausescuja v Sloveniji, kamor je bil prispel na vabilo predsednika Tita.

Tistega 3. novembra 1970. leta je bil prav tako lep poznojesenski dan kot jih imamo kot po čudežu zdaj.

Na brniško letališče sem prispel že uro pred uradno napovedanim prihodom romunskega predsednika. Na letališču je bilo takrat navadno mirno in tiho in še razmeroma toplo novembrsko sonce je s svojimi žarki oblavalo letališče in njegovo okolico, kot bi hotelo storiti vse, da bi bil sprejem visokega romunskega gosta čim lepši in toplejši.

Kot vedno je gostitelj predsednik Tito s svojim spremstvom prispel dovolj zgodaj pred gotovine napovedanim časom prihoda. Med pričakovanjem letala z romunskimi gosti se je pred-

sednik Tito živahno pogovarjal s svojimi sodelavci in videti je bilo, da sodijo takšni številni sprejemi v njegov vsakdan, čeprav moram priznati iz lastne izkušnje, da so vsi protokoli tega sveta izredno utrujajoči in naporni. Vendar očitno še zdaleč ne za našega predsednika.

Ko se je natanko ob 11.30 spustil romunski Iljušin z visokimi romunskimi gosti na pristajalno stezo ljubljanskega letališča, se je naš predsednik ves nasmejan in veder napolnil proti letalu ter nadvse pristrčno pozdravil visokega gosta iz Romunije in mu predstavil svoje spremstvo, v katerem so bili takrat med drugimi tudi Stane Dolanc, Sergej Kraigher, France Popit in drugi.

Živo mi je še danes pred očmi, kako je potem romunski predsednik sprejel iz rok dekletca v gorenjski narodni noši velik šopek cvetja, v imenu vseh slovenskih pionirjev pa je visokemu gostu iz Romunije izrekel dobrodošlico pionir Tone Breza iz cerkljanske osnovne šole „Davorin Jenko.“ Nato sta po poslušanju državnih himen obeh dežel oba predsednika obšla častno četo, nakar sta se z avtomobilom odpeljala na Brdo pri Kranju, kjer sta med dvodnevnim obiskom predsednika Ceausescuja obravnavala probleme, ki so zadevali obe deželi.

Sam pa sem takrat o tem obisku objavil v Ljubljanskem dnevniku na prvi strani 4. novembra 1970 naslednje poročilo pod naslovom „Pomembno tudi za razvoj mednarodnih odnosov:“

„Bled, 4. - Z današnjim obiskom na Bledu in svečanim kosilom v hotelu Golf se bo danes zaključil dvodnevni obisk generalnega sekretarja CK romunske KP in predsednika državnega

sveta Nikolaea Ceausescuja v Jugoslaviji, ki jr včeraj pripotova k nam na dvodnevni obisk. Pred prihodom na Bled so bili na Brdu pri Kranju razgovori med predsednikom Ceausescujem in Titom ter njunimi sodelavci.

Včeraj, takoj po prihodu romunskega predsednika, je predsednik Tito odpeljal svojega visokega gosta iz Romunije na Brdo pri Kranju, kjer sta začela razgovore med štirimi očmi. Zvečer je predsednik Tito pridedil romunskim gostom na Brdu svečano večerjo in sprejem, na katerem je igral znani slovenski kvintet bratov Avsenik.

Med sinočnjo svečano večerjo sta oba predsednika izmenjala zdravici. Predsednik Tito je v svoji zdravici poudaril, da se Romunija in Jugoslavija borita za mir, neodvisnost in suverenost. Obe deželi imata isto stališče o najpomembnejših mednarodnih vprašanjih, in prav zato so razgovori predstavnikov obeh dežel vedno zelo pomembni.

Prav tako je predsednik Tito poudaril, da imata obe sosedni deželi možnosti in zanimanje, da še bolj razvijata in zboljšata dvostranske odnose.

Predsednik Ceausescu je v svoji zdravici prav tako izrazil zadovoljstvo, ker se je znova srečal s predsednikom Titom kot tudi o izmenjavi mišljenj, tako o dvostranskih odnosih, kot tudi o vprašanjih mednarodnega življenja. Gost iz Romunije je poudaril, da imajo takšna srečanja izreden pomen tako za sodelovanje med obema partijama in ljudstvom obeh dežel kot tudi za razvoj mednarodnih odnosov.“

Velike možnosti za sodelovanje

(Nadaljevanje s 3. strani)
braževala strokovnjake za takšne delovne organizacije. Oblike združevanja dela in sredstev so torej že utučene. Doslej še nismo imeli konkretnjšega primera, ki bi slonel na čistih dohodkovnih odnosih, čeprav so takšni razgovori z nekaterimi gospodarskimi organizacijami že v teku. Podpisani dogovor o sodelovanju med SOZD ISKRA in UNIVERZO V MARIBORU omogoča tudi uvajanje sodelovanja na dohodkovnih odnosih. Praksa naj pokaže, kako hitro in v kakšnem obsegu bomo takšno sodelovanje sposobni organizirati.

Kakšne so možnosti sodelovanja na področju izobraževanja in izkoriščanja pedagoških zmogljivosti?

Med ISKRO in UNIVERZO V MARIBORU obstajajo nedvomno velike možnosti sodelovanja pri izobraževanju kadrov na najrazličnejših področjih. Že doslej so se mnogi delavci, zaposleni v ISKRI, šolali kot študentje ob delu in iz dela na visokošolskih organizacijah naše Univerze. Tudi mnogi študenti ISKRE se šolajo v Mariboru. Menimo, da je mogoče z racionalno organizacijo ta način usposabljanja strokovnih kadrov za potrebe ISKRE v bodoče še povečati, saj predvidevamo zato organizacijo posebnega izobraževalnega centra v Kranju. V tem centru bodo sodelovali učitelji šole in strokovnjaki iz ISKRE, ki jih bomo v ta namen posebej izvolili za visokošolske učitelje, po določilih zakona o visokem šolstvu. Naše visokošolske organizacije pa bodo lahko v dogovoru z ISKRO šolale tudi specializirane strokovnjake, ki bodo upravljali s proizvodi ISKRE, mislim tudi na bodočo ISKRINO računalniško proizvodnjo. Na visokošolskih delovnih organizacijah naše Univerze bodo lako pridobivali izobrazbo magistr, specialistov in doktorjev že zaposleni strokovnjaki ISKRE in tako s sodelovanjem s šolami zagotavljali bogatejšo lastno raziskovalno bazo.

Kateri vaše visoke šole imajo možnost širšega sodelovanja z ISKRO, in na katerih področjih?

S sestavljeno organizacijo združene dela ISKRA bi lahko našle koristne oblike sodelovanja predvsem Visoka tehniška šola na področju strojništva in elektrotehnike, Visoka ekonomsko komercialna šola na vseh področjih svoje dejavnosti in Visoka

šola za organizacijo dela tudi na vseh področjih svoje dejavnosti.

Kolikšne so na teh šolah proste raziskovalne zmogljivosti?

Na vseh navedenih šolah so učitelji zelo angažirani tako v pedagoškem kot v raziskovalnem procesu. Kljub obremenjenosti pa so pripravljeni na različne oblike sodelovanja v skladu z neposredno izraženimi interesi pogodbenih partnerjev.

ISKRA je ponudila Univerzi dva računalniška sistema v brezplačno uporabo. Kakšne koristi si Univerza obeta od tega?

Kakor je znano, vlaga Univerza v Mariboru velike napore, da bi prišla do računalniške opreme za pedagoško-znanstvene in raziskovalne procese. Trenutna oprema je res minimalna in zelo zastarela. Ponudba ISKRE, da da Univerzi dva računalniška sistema v brezplačno uporabo pomeni za Univerzo v Mariboru precejšen napredek, predvsem glede na trenutno stanje opreme. Univerza v Mariboru si od tega obeta:

– sodelovanje pri razvoju domače računalniške proizvodnje;

– možnost strokovnega dela pri testiranju in verificiranju teh računalniških sistemov in poglobljena priprava oz. uvajanje računalnikov v pedagoški proces;

– pomen ima ta ponudba predvsem v zvezi s podpisanim dogovorom med ISKRO in Univerzo v Mariboru, ki daje širino in omogoča konkretno sodelovanje;

– razvoj lastnih kadrov

Ali se bo univerza v kratkem času odločila za nakup takšnih sistemov?

Ali se bo Univerza v Mariboru odločila za nakup sistema z možnostjo nakupa domače opreme, v tem primeru opreme proizvajalca ISKRE, je vsa koncepcija nabave računalniške opreme Univerze dobila druge okvire. Ponudbo za brezplačno uporabo dveh računalniških sistemov Univerza v Mariboru sprejema, in to tudi pogojuje možnost nakupa takšnih sistemov, seveda če so za to dani vsi tehnični in drugi pogoji, ki morajo biti v skladu s srednjeročnim planom razvoja računalništva na Univerzi v Mariboru. Dosedanji napor pri realizaciji nabave tako s strani Univerze, kakor s strani ISKRE pa kažejo na to, da bo do neke oblike nabave verjetno prišlo.

Lado Drobež

Merjenje — jamstvo zanesljivosti

Pred konferenco Iskre o kakovosti zbiramo mnenja najbolj odgovornih dejavnikov z vseh področij, ki bi s svojimi prispevki lahko dali tudi pobudo za razmišljanje in pripravo drugim dejavnikom. S tem namenom smo se pogovorili tudi z Marjanco Kobetovo, vodjo odd. za elektroniko pri Inštitutu za kakovost in metrologijo, saj je jasno, da je prav merjenje večkrat osnova za kakovost, in da je prav natančno merjenje prvo jamstvo zanesljivosti.

V pogovoru pa je tovarišica Kobetova dala tudi širšo oceno sodobnih prizadevanj na tem področju, kar je vsekakor važno, saj je kakovost lahko veljavna samo, kadar je vpeta v sorazmerja mednarodne proizvodnje.

Kako se v vašem inštitutu pripravljate na konferenco o kakovosti? Ali imate kakšne konkretne predloge?

Programska usmeritev ISKRE v računalniške in telekomunikacijske sisteme in inženiringe za kompleksno avtomatizacijo, v zvezi s tem pa tudi, vsaj deloma, sisteme in inženiringe za kompleksno avtomatizacijo, v zvezi s tem pa tudi, vsaj deloma, novih diskretnih elementov ali pa bolj kakovostnih elementov iz dosedanjega programa, pa tudi v kakovostno zahtevnejši asortiman videoakustičnih in gospodinjstvih aparatov široke potrošnje, kliče po bolj sistematičnem prizadevanju, kar zadeva kakovost in zanesljivost.

To konferenco v IKM pozdravljamo zlasti zato, ker bo to posvetovanje in izmenjava pogledov na nekatera žgoča ključna vprašanja med delavci iz različnih področij dejavnosti v ISKRI vključno s poslovodnimi delavci in vseh ravneh.

Predlogi IKM se bodo nanašali tako na takojšnje ukrepe, kot na bolj srednjeročno usmerjene akcije. Med prve sodijo nujni ukrepi na področjih, kjer je treba takoj zagotoviti izpolnitev obveznosti po Zakonu o standardizaciji, Zakonu o merskih enotah in merilih ter drugih obveznih normativnih aktih. V pogledu srednjeročnih nalog pa bi konferenca morala predvideti določene konkretne akcije za sistematično zagotavljanje solidne kakovosti Iskrinih izdelkov od elementov do sistemov in zlasti tudi njihove zanesljivosti v obratovanju, kar seveda vključuje tudi kakovost in zanesljivost uslug, poslovnih odnosov itd.

Kako vi ocenjujete vprašanje kakovosti in zanesljivosti?

„Kakovost je skupnost vseh tistih lastnosti izdelka, zaradi katerih je sposoben, da izpolnjuje določeno potrebo, npr. da opravlja določeno funkcijo.

Zanesljivost je pojem iz življenja in človeških odnosov: zanesljiv človek izpolnjuje dane obljube; obnaša se vedno tako, kot od njega pričakujemo.

Zanesljiv tehnični izdelek se v normalnih pogojih uporabe obnaša tako, kot je njegov proizvajalec zanj deklariral za neko njegovo določeno življenjsko dobo.

Poglejmo to na primeru: Televizor naj bi v sobnih klimatskih pogojih, kjer temperatura v povprečju ne presega 25°C, pri napajalni napetosti 200 do 240 V, in če so njegovi kontrolni elementi nastavljeni na normalno vidljivost, zadovoljivo deloval ob povprečnem dnevnem obratovanju 4 do 5 ur npr. 10 let. Tega pa ni treba razumeti tako, da ne sme priti v tem času do nobene okvare, ki jo usposobljen servis lahko in hitro odpravi — vendar pa se prav po številu okvar in po učinkovitosti servisa ocenjuje zanesljivost.

Tudi tehnični izdelek ima svojo življenjsko krivuljo z otroško dobo, ki jo imenujemo obdobje zgodnjih odповіdi, ko se izdelek pogosto kvari zaradi svoje nedovršenosti, napak pri proizvodnji, defektnih elementov ipd., zato je proizvajalec dolžan, da zagotovi kupcu brezplačen servis v garancijski dobi. Ko mine obdobje „otroških bolezni“ izdelka, nastopi prava, navadno daljša življenjska doba, ko do okvar prihaja le zelo redko. Ko pa po daljšem času uporabe začne pogostost odповіdi znova naraščati, je to znak, da nastopa obdobje izrabljenosti.“

Kako zanesljivost merimo in kako jo merimo v Iskri?

„Zanesljivost merimo, v načelu enako kot kakovost, tako, da ugotavljamo, kako izdelek izpolnjuje deklarirane karakteristike. Ker je zanesljivost karakteristika, ki vključuje čas, saj se nanaša na uporabo izdelka v določeni dobi in to na določeno populacijo vseh izdelkov nekega tipa iz iste proizvodnje, metode in tehnike za njeno ugotavljanje presegajo okvir tega razgovora.

O tem, kaj se v ISKRI na zanesljivosti dela, še daleč ne morem popolno odgovoriti. Lahko navedem samo to, kar v IKM po naročilu delovnih organizacij zanje stalno ali občasno delamo: tipске preskuse elementov in končnih izdelkov, preskuse prototipov, umetno staranje, utekavanje in izločilno preskušanje elementov, primerjalne preskuse tujih vzorcev, arbitražne preskuse v zvezi z reklamacijami, preskuse varnosti in preskuse radiofrekvenčnih motenj, odpornosti izdelkov na različne mehanske, klimatske in druge vplive okolja, prognostične izračune zanesljivosti, preskuse zanesljivosti in življenjske dobe itd. V preteklih letih se je IKM poleg drugih v ISKRI angažiral pri ocenjevanju za izbor stalnih dobaviteljev za standardne elemente. To delo bi bilo treba v celoti izpeljati in pozneje stalno ažurirati. Razen tega pa bi bilo treba vpletati v stalno prakso, da se za vse nestandardne dele — vključno tudi vse nove elemente, ki še niso standardizirani, sprejme odločitev o uporabi šele na temelju primernega kvalifikacijskega preskusa.

Poseben pomen ima dalje naša metrološka dejavnost, ki zagotavlja osnovni temelj za kakovost in zanesljivost izdelkov ISKRE, ko s stalnim nadzorom vzdržuje v tehnično brezhibnem stanju ključni merilni instrumentarij v IKM in drugih delovnih organizacijah v ISKRI.“

Kako je s problemom zanesljivosti v svetu? Pred nedavnim ste se udeležili mednarodne konference v Parizu s to tematiko. Kako s tega vidika gledate na sedanjo raven naših proizvodov in kaj bi bilo po vašem mnenju v prihodnje za še višjo stopnjo zanesljivosti treba ukreniti? — tako v okviru IKM, kot v posameznih TOZD, DO in SOZD?

„Opaziti je, da bolj ko postajajo tehnične naprave in sistemi „pametni“ in komplicirani, bolj pomembna postaja njihova zanesljivost v delovanju. Zato se vidno izpopolnjuje tehniška zakonodaja, da bi se zaščitile koristi posameznega kupca tehničnih izdelkov in družbe kot celote.

V Kranju so se 14. novembra sestali predstavniki PTT Slovenije in Iskre — Elektromehanike. Delegacijo PTT Slovenije je vodil Slavko Jakofčič, glavni direktor Združenja organizacij PTT Slovenije. Pri razgovorih je bil prisoten tudi Jakob Berič, predsednik SIS za promet in zveze. Pogovarjali so se o tekočih poslih med PTT Slovenijo in Iskro, pregledali so prodajo in izvršeno montažo s področja komutacijske in prenosne tehnike, ter podali oceno o proizvodnji telekomunikacijske opreme v Iskri. Predstavniki PTT so podali globalni plan razvoja telekomunikacij v Sloveniji, nakar je predsednik kolegijskega poslovnega organa Elektromehanike Aleksander Mihev prebral informacijo o investicijski dejavnosti v kranjski Iskri. Pogovorili so se tudi o trendih razvoja telekomunikacijske opreme v Iskri.

Velik delež Iskre pri avtomatizaciji gorenjske proge

Ob letošnjem prazniku republike bodo v ponedeljek 27. t.m. izročili prometu prvi del povsem avtomatizirane železniške proge, 65 kilometrski odsek Ljubljana—Jesenice. V ta namen je bila 20. t.m. v diplomatski čakalnici na ljubljanski železniški postaji tiskovna konferenca, na kateri so novinarje seznanili s to pomembno pridobitvijo in jim tudi razkazali telekomandni center v centralni postavljalnici na ljubljanski železniški postaji. Zelo pomemben je pri avtomatizaciji te proge delež Iskrinih strokovnjakov, zato bomo o tem še podrobneje pisali.

Popolna avtomatizacija gorenjske proge je plod domače pameti oziroma domačih strokovnjakov, delavcev „Iskre“ in ŽG Ljubljana. Zato so uvozili le tiste naprave in dele naprav, ki jih pri nas sploh ne izdelujemo in jih bržkone tudi ne bomo nikoli izdelovali zaradi racionalne mednarodne delitve dela. Uvoz je torej skromen, komaj okrog 15 odstotkov, vse drugo je proizvod domače pameti in domače proizvodnje. Še zlasti pa je pomembno, da so „Iskrini“ strokovnjaki zelo razvili in izpopolnili najbolj zapletene naprave, predvsem iste za daljinsko vodenje na osnovi elektronskih tranzistoriziranih sistemov oziroma mikroprocesorjev. Pri teh zapletenih napravah se je uvoz zaradi domačih razvojnih dosežkov zmanjšal na vsega 5 odstotkov. Za nekatere naše naprave, ki omogočajo avtomatizacijo železniškega prometa in zlasti daljinsko upravljanje, se že zanimajo v ZR Nemčiji, v Turčiji, Grčiji, Iraku in še nekaterih državah.

Po besedah predsednika SIS za železniki in luški promet SR Slovenije Slavka Zalokarja lahko združeno delo s polnim zaupanjem zre v nadalj-

Dispečer iz centra daje vsa povelja za postavljanje in razreševanje voznih poti.

njo posodobitev slovenskih železnic. V investicijo na gorenjski progi je namreč polovico denarja s sistemom združevanja vložilo slovensko združeno delo (190 milijonov), druga polovica pa so bančni krediti. Vsekakor je popolna avtomatizacija gorenjske proge jamstvo, da se slovenske železnice razvijajo po programu. V prihodnjih letih je takšna avtomatizacija na vrsti na progi Divača—Koper, potem pa še na progah proti Zidanemu mostu, Dobovi in Sentilju. Predvidoma do leta 1985 naj bi bil slovenski železniški križ v celoti avtomatiziran.

Osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi organiziranih TOZD v Iskri — DO namenske proizvodnje

Na podlagi čl. 173, 174 in 182 samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo ISKRA — Elektromehanika Kranj ter določil 376. čl. Zakona o združenem delu, so delavci spodaj navedenih delov temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije ISKRA — Elektromehanika Kranj:

- 1.) ANTENE IN NAVIGACIJA
- 2.) CENTER ZA ELEKTROOPTIKO
- 3.) ELEKTRONSKI MERILNI INSTRUMENTI
- 4.) RADIJSKE ZVEZE
- 5.) USMERJENE ZVEZE
- 6.) ŽIČNE ZVEZE
- 7.) KOMERCIJALNA IN INŽENIRING
- 8.) PROIZVODNJA MEHANSKIH DELOV in
- 9.) VZDRŽEVANJE STAVB IN DRUŽBENA PREHRANA

po poprejšnji obravnavi z referendumom dne sklenili

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

O spremembah v organiziranju delovne organizacije ISKRA — Elektromehanika Kranj in temeljnih organizacij v njeni sestavi; Tovarna elektronskih naprav, Tovarna elektronskih instrumentov, Inštitut za prenosno tehniko in Center za elektrooptiko in o združitvi organiziranih temeljnih organizacij v delovno organizacijo namenske proizvodnje.

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Delavci ugotavljamo, da je bilo že ob sklenitvi samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo ISKRA — Elektromehanika Kranj (čl. 173, 174 in 182) sporazumno dogovorjeno, da bo iz subjektov združevanja v delovno organizacijo, ki opravljajo dejavnost namenske proizvodnje, organizirana delovna organizacija za namensko proizvodnjo.

2. člen

Spremembe v organiziranju delovne organizacije (v nadaljnjem besedilu DO) in temeljnih organizacij združenega dela (v nadaljnjem besedilu TOZD), ki jih delavci TOZD določamo s tem samoupravnim sporazumom (v nadaljevanju sporazum o spremembah) obsegajo:

1. Spremembe v samoupravni organiziranosti TOZD
2. Organiziranje novih TOZD
3. Izločitev iz DO ISKRA — Elektromehanika Kranj in združitve v DO namenske proizvodnje

II. SPREMEMBE V SAMOUPRAVNI ORGANIZIRANOSTI

3. člen

Deli delovnega procesa temeljnih organizacij Tovarna elektronskih naprav, Tovarna elektronskih instrumentov in Inštitut za prenosno tehniko, kot nove TOZD in se z TOZD Center za elektrooptiko izločijo iz DO ISKRA — Elektromehanika Kranj, ter se s sklenitvijo samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo združijo v DO namenske proizvodnje.

4. člen

Na tej podlagi organizirajo delavci iz:

A) TEN	
— Konstrukcijsko dokumentacijski oddelek	9 delavcev
— Tehnično operativni oddelek	6 delavcev
— Proizvodni sektor	163 delavcev
— Tehnološka priprava dela	8 delavcev
— Plansko nabavni sektor	14 delavcev
— Sektor tehnične kontrole	12 delavcev
— Vzdrževanje instrumentov	2 delavca
— izvenserijska proizvodnja	10 delavcev

IPT	
— Področje za telegrafijo	18 delavcev
— Področje za telefonijo	21 delavcev
— Področje za filtre	5 delavcev
— Področje za konstrukcijo	12 delavcev
— Področje za maloserijsko proizvodnjo	21 delavcev
— Področje za relejne naprave	12 delavcev

Temeljno organizacijo združenega dela
Ime: ŽIČNE ZVEZE
Sedež: Ljubljana, Stegne 11
Dejavnost: Raziskave, razvoj in proizvodnja kanalnih telefonskih, kanalnih telegrafskih naprav in sistemov, naprav in sistemov za prenos podatkov in linijске opreme ter pribora.

B) TEN	
— Konstrukcijsko dokumentacijski oddelek	4 delavci
— Tehnično operativni oddelek	7 delavcev
— Proizvodni sektor	25 delavcev
— Tehnološka priprava dela	2 delavca
— Plansko nabavni sektor	3 delavci
— Sektor tehnične kontrole	3 delavci
— Vzdrževanje instrumentov	1 delavec

IPT	
— Področje za usmerjene zveze	28 delavcev

Temeljno organizacijo združenega dela
Ime: USMERJENE ZVEZE
Sedež: Ljubljana, Stegne 11
Dejavnost: Raziskave, razvoj in proizvodnja sklopov, naprav delov sistemov in sistemov za prenos informacij z usmerjeno radio frekvenčno zvezo, sklopov, naprav in delov sistemov na osnovi mikrovalovne tehnologije, specifične vzdrževalne in merilne opreme.

C) TEN	
— Razvoj anten	1 delavec
— Izvenserijska proizvodnja	2 delavca

IPT	
— Področje za antene	27 delavcev
— Področje za navigacijo	20 delavcev

Temeljno organizacijo združenega dela
Ime: ANTENE IN NAVIGACIJA
Sedež: Ljubljana, Tržaška c. 2

(Nadaljevanje na 6. strani)

Reorganizacija DO — EM

(ISKRA — SPEL)

Sprožen proces reorganizacije DO—Elektromehanike je rezultat novih zahtev in nalog današnjega časa in bližnje prihodnosti.

Predvsem pa je potrebno poudariti, da reorganizacije ne potrebujemo zaradi reorganizacije, ampak zato, da bomo z novo organiziranostjo lažje izpolnjevali sprejete naloge. Pri dosedanjih pripravah vseh dokumentov (Poročilo, predlog, Elaborat, Osnutek SAS o združevanju dela v DO, Osnutek SaS o reorganizaciji in Predlog dopolnitve elaborata) v razpravah in delu smo zasledovali sledeče osnovne cilje:

- Povečanje učinkovitosti
- Izvrševanje sprejetih obveznosti iz srednjeročnega plana
- Dosledno izvajanje ZZZ

Pred učinkovitostjo smo upoštevali predvsem izpolnjevanje pogodbenih obveznosti na nivoju kakovosti in rok. Za sisteme in izdelke visoko profesionalne elektronike nivo kakovosti je dominantno merilo uspešnosti. Popravljivost, zanesljivost, razpoložljivost in konformnost so lastnosti, ki vse bolj odločajo vrednost blaga, celo v široki potrošnji, medtem ko so v profesionalni tehniki neizogibne. Mi moramo te lastnosti vgrajevati v naše sisteme v vseh fazah njih nastanka od raziskav, razvoja, uvajanja proizvodnje, proizvodnje, postavitve in vzdrževanja. Poleg vgraditve moramo znati te lastnosti tudi izmeriti in s temi rezultati dosegati komparativne prednosti pri vseh naših kupcih. Na žalost moramo ugotoviti, da smo tu precej v zaostanku posebno še pri fazah razvoja in raziskav, kjer nam take pomankljivosti lahko zapustijo dolgoročne posledice. Naše rokove obveznosti rastejo hitreje od našega prilagajanja tem zahtevam. To se nam dogaja celo na področjih kjer smo po programski usmeritvi edini proizvajalci v državi. Posebno velike zamude imamo pri uvajanju proizvodnje in v razvoju. Z reorganizacijo bi morali doseči predvsem odpravo vseh subjektivnih slabosti pri zamudah — kajti te so vir negativnega poslovanja. Te slabosti se nam kažejo še pri planiranju, finančnih konstrukcijah finansiranja, določanju prioritete nalog, preskrbi z materialom in sestavnimi deli, izdelavi tehničnih dokumentov in nazadnje tudi tako, da so dosedanje TOZD nosilke večjega števila dejavnosti, kar je v nasprotju z Zakonom o združenem delu.

Učinkovitost pa v nobenem primeru ne moremo povečati, če ne bomo imeli potrebnih kadrov na pravem mestu. Samo s kadri, ki znajo, zmorejo in hočejo, lahko ob primerni organiziranosti dosežemo zaželeno učinkovitost. Ob takšni kadrovski sestavi kot jo imamo, pa to ne bi smel biti problem. Posebno še, ker smo lahko prepričani, da naši kadri znajo, zmorejo in hočejo, da so naši programi učinkoviti. Potemtakem moramo ugotoviti, da smo bili neprimerno organizirani in zato nismo zmogli doseči prvega od naših osnovnih ciljev. Zaradi tega je pri reorganizaciji dan tako velik pomen povezavi med razvojem, proizvodnjo in komercialo.

V srednjeročnem planu SRS so postavljene nekatere naše obveznosti kot posebno poudarjene, druge pa so splošne. Med poudarjenimi je dejavnost elektrooptike, med splošnimi pa so za nas od posebnega pomena preorientacija na proizvodnjo z večjo udeležbo umskega dela ter povečanim izvozom. Vse te naloge izvajamo, vendar z velikimi težavami. Velik del teh težav izhaja iz neprimerne organiziranosti na področju projektivnega inženiringa in zamud v razvoju. To pomeni, da moramo že razvojne naloge tako zastaviti, da so njihovi rezultati primerni za izvoz oziroma, da poudarjeno razvijamo za izvoz (po tehniki, tehnologiji in rok). Velik del domačih posebno pa še tujih kupcev zahteva vse bolj kompleksne sisteme namesto samih naprav. Jasno je, da je pri kompleksnih sistemih vloga umskega dela najbolj poudarjena in ima tudi največjo vrednost.

(Nadaljevanje na 6. strani)

PREDLOG

Na osnovi 49., 50. in 51. člena Statuta Zveze sindikatov Slovenije, so osnovne organizacije sindikata v SOZD Iskra sprejele:

5. člen

Za uresničevanje ciljev iz 2. člena tega poslovnika se kot oblike delovanja sindikata v SOZD Iskra organizirajo: — problemske konference, — koordinacijski odbor sindikata SOZD Iskra

— informacijska posvetovanja predstavnikov osnovnih organizacij sindikata.

A. Problemska konferenca

Za sprejemanje obveznih skupnih stališč sindikata SOZD Iskra se organizirajo problemske konference na katerih sodelujejo pooblaščen delegati vseh osnovnih organizacij in sindikalnih konferenc.

Problemske konference se oblikujejo za vsako zasedanje posebej.

7. člen

Problemsko konferenco skliče predsednik koordinacijskega odbora na pobudo:

- koordinacijskega odbora
- predsedstva koordinacijskega odbora
- najmanj 5 osnovnih organizacij sindikata ali
- na lastno pobudo
- na pobudo občinskih in republiških organov zveze sindikatov

8. člen

Na problemskih konferencah se obravnava posamezen primer ali področje, ki je aktualno za vse ali večino osnovnih organizacij sindikata v SOZD Iskra.

Sklicatelj problemske konference predlaga dnevni red in obenem posreduje pismeno gradivo za vprašanja, ki naj bi jih obravnavali na tej konferenci.

Gradivo je potrebno posredovati najmanj 15 dni pred problemsko konferenco.

Gradivo se posreduje vsem predsednikom osnovnih organizacij sindikata, predsednikom konferenc osnovnih organizacij ter predstavnikom vodstev drugih družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov SOZD Iskra.

9. člen

Ko dobi gradivo, mora predsednik osnovne organizacije sindikata ugotoviti ali je osnovna organizacija že zavzela stališče do vprašanj, ki so na dnevnem redu problemske konference.

Če osnovna organizacija ni zavzela stališča do vprašanj, ki bodo na dnevnem redu, mora predsednik osnovne organizacije sklicati sejo OOS ali izvršnega odbora, na kateri se izoblikujejo stališča osnovne organizacije do predlaganih rešitev ter poda pooblastilo delegatu za vsklajevanje.

10. člen

Stališča, ki so jih sprejeli pooblaščen delegati na problemski konferenci soglasno, se v pismeni obliki posredujejo vsem predsednikom osnovnih organizacij in so obvezna za vse osnovne organizacije.

B. Koordinacijski odbor

11. člen

Koordinacijski odbor je stalno delovno telo konferenc osnovnih organizacij sindikata v SOZD Iskra. Sestavljen je tako, da ima vsaka konferenca osnovnih organizacij iz delovne organizacije po 3 delegate, osnovne organizacije v enovitih delovnih organizacijah in delovnih skupnostih pa po 1 delegata.

12. člen

Mandatna doba delegatov je dve leti, vendar je vsakega delegata mogoče razrešiti če:

- ne izpolnjuje svojih dolžnosti v koordinacijskem odboru,
- zahteva razrešitev.

V primeru razrešitve delegata konferenca osnovnih organizacij sindikata izvoli novega delegata.

13. člen

Sejo koordinacijskega odbora sklicuje predsednik ali, po pooblastilu predsednika podpredsednik, na lastno pobudo ali na pobudo najmanj 5 osnovnih organizacij v sestavi koordinacijskega odbora.

Pobudo za sklic koordinacijskega odbora lahko dajo tudi občinski organi Zveze sindikatov na katerih območju so iskrine osnovne organizacije ali republiški organi Zveze sindikatov Slovenije.

14. člen

Koordinacijski odbor se sestane po potrebi, najmanj pa štirikrat letno.

(Nadaljevanje na 6. strani)

POSLOVNIK

koordinacijskega odbora sindikata SOZD Iskra

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Kot obliko delovanja sindikata na nivoju SOZD Iskra Ljubljana, deluje koordinacijski odbor sindikata SOZD Iskra (v nadaljnjem besedilu koordinacijski odbor).

Sedež koordinacijskega odbora je Ljubljana, Trg revolucije 3.

Koordinacijski odbor ima svoj pečat z naslovom: Koordinacijski odbor sindikata SOZD Iskra in emblem Zveze sindikatov Slovenije.

2. člen

Koordinacijski odbor zbira različne pobude, predloge in probleme osnovnih organizacij, oziroma konferenc osnovnih organizacij sindikata v DO in organizira takšno delovanje, da pride do razprav in razčiščevanja v osnovnih organizacijah in do poenotenja stališč o bistvenih vprašanih skupnega delovanja.

Pri tem se bo koordinacijski odbor posebno prizadeval:

— za uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov na ravni SOZD Iskra, SOZD Iskra, in sredstva za urejanje medsebojnih odnosov na ravni SOZD Iskra,

— za razvoj dohodkovnih odnosov, družbenega planiranja in svobodne menjave dela v SOZD Iskra,

— za zagotavljanje socialne varnosti in razvoj življenjskega in družbenega standarda delavcev, kot tudi za razvijanje in krepitev solidarnosti v SOZD Iskra,

— za sprejemanje Samoupravnih sporazumov, ki so pomembni za vse delavce v SOZD Iskra,

— za nadziranje izvajanja samoupravnih splošnih aktov SOZD Iskra ter organiziranost in delovanje organizacij skupnega pomena v SOZD,

— za vsklajevanje posameznih interesov s skupnimi interesi delavcev SOZD Iskra in družbe kot celote,

— za zagotavljanje enakopravnega položaja delavcev v SOZD Iskra pri združevanju dela in sredstev ter se zavzemal za vzpostavitev enotnih meril pri pridobivanju dohodka in sredstev za osebne dohodke, — za nadzorovanje uresničevanja samoupravnih pravic in obveznosti delavcev na ravni SOZD Iskra,

— za vsklajevanje osnov kadrovske politike v SOZD Iskra, — za vsklajevanje osnov urejanja medsebojnih delovnih razmerij delavcev SOZD Iskra,

— za vsklajevanje in izvajanje skupne politike letovanja, rekreacije in društveno-športnih in kulturnih dejavnosti delavcev SOZD Iskra,

— za organiziranje izobraževanja delavcev, ki se nanaša na družbenopolitično delovanje in uresničevanje samoupravljanja v SOZD Iskra.

3. člen

Pri oblikovanju skupnih stališč osnovnih organizacij v sestavljeni organizaciji združenega dela deluje koordinacijski odbor pri razčiščevanju spornih vprašanj in oblikovanju stališč z ustreznimi občinskimi in medobčinskimi sveti Zveze sindikatov.

Pri oblikovanju pomembnejših stališč sodeluje koordinacijski odbor tudi z republiškim odborom sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin in republiškim svetom Zveze sindikatov SR Slovenije.

4. člen

Pri uresničevanju svojih nalog koordinacijski odbor izhaja iz interesov članstva v osnovnih organizacijah, ki se vanj povezujejo, upošteva pa tudi skupne interese, kot so opredeljeni v zakonodaji in sklepih kongresov Zveze sindikatov in ZK ter pobude ostalih družbeno-političnih organizacij, ki delujejo v SOZD Iskra.

Pri izvajanju svojih nalog se koordinacijski odbor povezuje tudi s samoupravnimi organi, strokovnimi službami in drugimi organi v SOZD Iskra ter v ta namen predlaga skupno obravnavanje posameznih vprašanj in sodeluje pri vodenju skupaj dogovorjenih akcij.

II. OBLIKE DELOVANJA SINDIKATA V SOZD ISKRA

15. člen

Sklicatelj seje koordinacijskega odbora predlaga dnevni red, obenem pa posreduje tudi pismena gradiva za vprašanja, ki naj bi jih obravnavali na seji.

Gradiva je potrebno posredovati najmanj 15 dni pred sejo koordinacijskega odbora.

Gradiva se posreduje vsem delegatom koordinacijskega odbora, predsednikom konferenc osnovnih organizacij sindikata, predstavnikom vodstev drugih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v SOZD Iskra.

Po potrebi pa se gradivo posreduje tudi posameznim strokovnim in drugim delavcem.

16. člen

Ko dobi gradivo za sejo koordinacijskega odbora, mora predsednik konference osnovnih organizacij, skupaj z delegati, ugotoviti ali je konferenca osnovnih organizacij sindikata že zavzela stališča do vprašanj, ki so na dnevnem redu koordinacijskega odbora.

Če konferenca osnovnih organizacij ni zavzela stališč do vprašanj, ki bodo na dnevnem redu, mora predsednik konference sklicati sejo predsedstva na kateri se izoblikuje stališča konference osnovnih organizacij do predlaganih rešitev.

17. člen

Seja koordinacijskega odbora je sklepčna, če je prisotnih najmanj 2/3 delegatov, pri čemer pa morajo biti navzoči delegati vseh konferenc osnovnih organizacij sindikata, ki se vanj združujejo.

18. člen

Sejo koordinacijskega odbora vodi njegov predsednik ali pa v dogovoru z njim podpredsednik.

Koordinacijski odbor najprej določi dnevni red, po katerem bo seja potekala. Člani koordinacijskega odbora na seji lahko predlagajo, da se vključi v dnevni red še nova točka, vendar je v takem primeru, če gre za vsebinska vprašanja, potreben pristanek večine delegatov, delegati pa se pri taki točki lahko vzdržijo glasovanja, če smatrajo, da odločitev ni sprejemljiva za njihovo organizacijo sindikata.

Na začetku seje koordinacijski odbor pregleda izvršitev nalog, sprejetih na prejšnji seji.

19. člen

Na seji koordinacijskega odbora je mogoče razpravljati le o vprašanih, ki so v neposredni zvezi z obravnavano točko. Razpravljalca, ki se od tega oddalji, mora predsedujoči najprej opomniti, nato pa mu lahko odvzame besedo.

Razprave na seji, razen če je to razprava poročevalca k točki dnevnega reda, praviloma ne smejo biti daljše kot 10 minut.

Razprava vsakega vprašanja, ki je na dnevnem redu koordinacijskega odbora, traja dokler se javljajo razpravljalci.

Predsedujoči sklene razpravo, ko ugotovi, da se o posameznih vprašanih lahko glasuje.

Seja koordinacijskega odbora se praviloma zaključuje, ko je izčrpan dnevni red. Koordinacijski odbor pa lahko sklene, da se seja prekine, vendar mora v takem primeru določiti čas, ko se bo seja nadaljevala.

20. člen

Skupne dogovore sprejema koordinacijski odbor, v skladu s 14. členom statuta Zveze sindikatov Slovenije, praviloma z javnim glasovanjem, razen če se v posameznem primeru ne odloči za tajno glasovanje.

Če se pri glasovanju ugotovi, da se stališča delegatov razlikujejo v vsebinskem pogledu, zaradi česar eden ali več delegatov ne soglašajo, se odločanje preloži na prihodnjo sejo.

V takem primeru mora predsednik koordinacijskega odbora seznaniti vse osnovne organizacije sindikata z različnimi stališči in predlogom sporazumne rešitve. Osnovne organizacije so v takem primeru dolžne dati delegatom usmeritve za naslednjo sejo.

Pri ponovni obravnavi tega vprašanja lahko koordinacijski odbor tudi z večino glasov vseh delegatov odloča o sprejemu dogovora, vendar tak dogovor obvezuje samo tiste konference osnovnih organizacij sindikata, katerih delegati so se za sklep odločili, pa tudi za tiste konference osnovnih organizacij, ki so naknadno dale pismeni pristanek k dogovoru.

21. člen

O seji koordinacijskega odbora se piše zapisnik. Zapisnik se posreduje vsem osnovnim organizacijam sindikata, družbenopolitičnim organizacijam in samoupravnim organom v SOZD Iskra ter pristojnim organom Zveze sindikatov SR Slovenije.

Stališča in sklepi, ki so posebno pomembni za delavce v SOZD Iskra, se morajo objaviti tudi v glasilu Iskra.

C. Predsedstvo koordinacijskega odbora

22. člen

Kot delovno telo, za pomoč predsedniku koordinacijskega odbora, koordinacijski odbor imenuje predsedstvo.

Predsedstvo koordinacijskega odbora sestavljajo predsedniki konferenc osnovnih organizacij sindikata delovnih organizacij ali pooblašeni delegati predsedstev teh konferenc.

23. člen

Predsedstvo koordinacijskega odbora:

— skrbi za izvajanje letnega plana, sklepov in stališč koordinacijskega odbora,

— pripravlja izhodišča za gradivo, ki naj bi bilo obravnavano na problemskih konferencah in sejah koordinacijskega odbora,

— pripravlja osnutke programa dela in akcij koordinacijskega odbora,

— vodi postopek evidentiranja ter vsklajevanja predlogov kandidatov za organe na ravni SOZD Iskra in izven, kadar jih delegira SOZD Iskra kot celota.

D. Predsednik in podpredsednik koordinacijskega odbora

24. člen

Predsednik koordinacijskega odbora opravlja naslednje naloge:

— sklicuje in vodi seje koordinacijskega odbora,

— skrbi za uresničevanje sklepov in stališč koordinacijskega odbora,

— zastopa in predstavlja koordinacijski odbor v okviru SOZD in navzven,

— podpisuje sklepe in stališča koordinacijskega odbora,

— opravlja druge naloge po sklepih koordinacijskega odbora.

Podpredsednik koordinacijskega odbora pomaga predsedniku pri opravljanju njegovih nalog in ga nadomešča v njegovi odsotnosti.

E. Delovno posvetovanje predsednikov osnovnih organizacij

25. člen

Delovna posvetovanja predsednikov osnovnih organizacij sindikata so namenjena informiranju in poenotenju akcijskih izhodišč, ki se nanašajo na uresničevanje vloge sindikata v SOZD Iskra.

Delovna posvetovanja sklicuje predsednik koordinacijskega odbora.

III. POGOJI DELOVANJA KOORDINACIJSKEGA ODBORA

26. člen

Za delovanje koordinacijskega odbora se v okviru delovne skupnosti skupnih služb SOZD Iskra zagotavlja materialni, administrativno-tehnični, prostorski in ostali pogoji v okviru sekretariata družbenopolitičnih organizacij.

IV. ZDRUŽEVANJA SREDSTEV

27. člen

Osnovne organizacije so sporazumne, da v primeru skupaj dogovorjenih akcij, pri katerih bi se doseglo bistveno racionalizacijo porabe sredstev z združevanjem sredstev, združujejo sredstva za take akcije.

Kriterij za združevanje sredstev določi koordinacijski odbor na osnovi udeležbe posamezne osnovne organizacije v skupni akciji.

Sredstva se združujejo pri osnovni organizaciji, ki je nosilec take akcije.

V. KONČNE DOLOČBE

28. člen

Ta poslovnik stopi v veljavo, ko ga sprejmejo vse osnovne organizacije sindikata, kar ugotovi koordinacijski odbor na svoji seji.

29. člen

Spremembe določil tega poslovnika lahko predlaga vsaka osnovna organizacija sindikata v SOZD Iskra.

Postopek za uveljavitev sprememb in dopolnitev tega poslovnika je enak kot za njegov sprejem.

Predsednik Koordinacijskega odbora zveze sindikatov

Reorganizacija DO — EM

(ISKRA — SPEL)

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zato smo v predvideni reorganizaciji dali tako velik poudarek inženiringu ter raziskavam in razvoju kompleksnih sistemov. Inženiring bi moral biti osnovna vez med kupci in našimi proizvodno razvojnimi TOZD-i. Zato smo predlagali, da je skupaj s komercialno in je tako najbolj na izvoru zahtev. Po drugi strani pa naj se po potrebi dopolnjuje s kadri iz proizvodno razvojnih TOZD, ko se pojavijo take naloge, ki to zahtevajo. Inženiring bi naj bil predvsem koordinator in organizator te dejavnosti. Izvajanje pa naj bi bilo v glavnem na kadrih iz proizvodno razvojnih TOZD, ki po potrebi na projektih sodelujejo. Na tak način bomo dosegli, da bo inženiring stalno v tesni zvezi s proizvodno razvojnimi TOZD-i in tako odpravljamo bojazen, da bi postal odtujen bazi iz katere izhaja. Da pa omogočimo tudi raziskave in razvoj na nalogah širšega pomena (kompleksni sistem za dve ali več proizvodno razvojnih TOZD) smo predlagali nastanek posebne delovne skupine v okviru skupnih služb DO. Tudi tu predvidevamo po potrebi rotacijo kadrov podobno kot pri inženiringu. S takimi organizacijskimi posegi smatramo, da bomo najlažje izvrševali sprejete naloge iz srednjeročnega plana.

Izvajanje zakona o združenem delu vodi v prenos odločanja iz struktur in forumov na temeljne organizacije ter zahteva formiranje temeljnih organizacij in delovne organizacije v skladu z zakonom.

Delovna organizacija kot stalnejša oblika organiziranja (enotnega delovnega procesa — kompleksni sistemi) je nosilka vseh programov in planov, ki se izvajajo in se o njih odloča v TOZD-ih. Temeljne organizacije naj bi bile nosilke njene dejavnosti, v našem primeru dejavnosti enega programa.

Z odločanjem (referendumom) o reorganizaciji tj. formiranju ali ukinjanju določenih TOZD zahtevamo, da nekatere dejavnosti dobijo širši družbeni pomen ter da je prišel čas, da nekatere drugače zastavimo.

Poleg ene dejavnosti, ki naj bi jo izvajali v TOZD-u pa zakon zahteva, da se rezultati dela morajo izraziti kot vrednost ter da je mogoče uveljaviti vse družbene in samoupravne pravice in dolžnosti delavcev. Glede na dejavnosti bi število predlaganih TOZD lahko še povečali. Ostala dva kriterija pa na to ne dopuščata. Po končani javni razpravi in uskladitvi pripomb in predlogov bo izdelan dokončen predlog samoupravnega sporazuma o reorganizaciji in o njemu se bomo odločali na referendumu sredi decembra.

S prejetjem tega sporazuma bomo potrdili, da smo za:

— izločitev dosedanjih TOZD: CEO, IPT, TEI in TEN iz delovne organizacije Elektromehanike, Kranj

— ustanovitev nove delovne organizacije za proizvodnjo posebnega pomena (ISKRA — sistemi profesionalne elektronike laserjev — SPEL)

— reorganizacijo dosedanjih TOZD: CEO, IPT, TEI in TEN v nove TOZD kot se bomo na osnovi osnutka sporazuma in javne razprave dogovorili.

To naj bi bil začetek procesa formiranja novih TOZD in DO, ki se bo še globoko raztegnil v naslednje poslovno leto.

V bistvu bomo reorganizacijo izvajali v hodu, kajti vse delovne naloge moramo izvajati po pogodbenih obveznostih, neoziraje se na stopnjo izpeljane reorganizacije. Ker gremo v reorganizacijo zaradi lažjega izvajanja delovnih nalog, je potrebno le-to čimprej izpeljati in ob enotnosti vseh prizadetih. Vse ostale interne akte — okrog 20 bomo sprejemali v naslednjem letu. Od teh bomo kot prva dva morali sprejeti samoupravna sporazuma o združevanju dela v novih TOZD in DO.

Dejavnost: Raziskave, razvoj in proizvodnja anten, antenskih sistemov, naprav in sistemov s področja radarske detekcije in lokacije ter raziskave pojavov razširjanja elektromagnetnega valovanja.

D) TEN

— Konstrukcijsko dokumentacijski oddelek	2 delavca
— Tehnično operativni oddelek	1 delavec
— Tehnološka priprava dela	1 delavec
— Proizvodni sektor	20 delavcev
— Plansko nabavni sektor	2 delavca
— Sektor tehnične kontrole	2 delavca
TEI Horjul — Razvoj za radijske zveze	8 delavcev
— Priprava proizvodnje	9 delavcev
— Proizvodnja za radijske zveze	30 delavcev
— Kontrola	8 delavcev
— Kadrovsko-spolna služba	23 delavcev

IPT

— Področje za napajalnike	5 delavcev
— Področje za KV zveze	9 delavcev
— Področje za UKV zveze	14 delavcev
— Področje za elektroakustiko	9 delavcev
— Prototipna delavnica	7 delavcev

Temeljno organizacijo združenega dela

Ime: RADIJSKE ZVEZE

Sedež: Horjul

Dejavnost: Raziskave, razvoj in proizvodnja naprav, delov sistema in sistemov za radijske zveze

E) TEI Horjul

— Razvoj	9 delavcev
— Proizvodnja	67 delavcev
— Kontrola	8 delavcev
— Komercialno finančna služba	20 delavcev

IPT

— Področje merilni instrumenti	12 delavcev
--------------------------------	-------------

Temeljno organizacijo združenega dela

Ime: ELEKTRONSKI MERILNI INSTRUMENTI

Sedež: Horjul

Dejavnost: Raziskave, razvoj in proizvodnja naprav in sistemov elektronskih merilnih instrumentov, obročnih transformatorjev in žičnih uporov.

F) TEN

— Konstrukcijsko dokumentacijski oddelek	1 delavec
— Tehnološka priprava dela	7 delavcev
— Plansko nabavni sektor	10 delavcev
— Sektor tehnične kontrole	9 delavcev
— Proizvodni sektor	89 delavcev

TEI Horjul — Konstrukcija orodij

— Priprava proizvodnje	8 delavcev
— Mehanska delavnica	4 delavci
— Tovarniška kontrola	77 delavcev
	10 delavcev

IPT

— Centralne delavnice	53 delavcev
-----------------------	-------------

Temeljno organizacijo združenega dela

Ime: PROIZVODNJA MEHANSKIH DELOV

Sedež: Ljubljana, Stegne 11

Dejavnost: Proizvodnja mehanskih delov in sestavov elektronskih naprav iz področja kanalne telefonije in telegrafije, usmerjenih zvez, radijskih zvez, merilnih instrumentov, elektrooptike, anten in radarstva ter izdelava orodij.

G) — TOZD TEN

— TOZD TEI	19 delavcev
— TOZD IPT	5 delavcev
— TOZD CEO	3 delavci
	1 delavec

Temeljno organizacijo združenega dela

Ime: PRODAJNI INŽENIRING

Sedež: Ljubljana, Trg revolucije 3

Dejavnost: Tržištvno, projektiranje naprav in sistemov, inženiring, prodaja, postavitve in vzdrževanje naprav in sistemov iz proizvodnega področja DO.

H) TEN

TEI Horjul	30 delavcev
IPT	17 delavcev
CEO	45 delavcev
	4 delavci

Temeljno organizacijo združenega dela

Ime: VZDRŽEVANJE STAVB IN DRUŽBENA PREHRANA

Sedež: Ljubljana, Tržaška c. 2

Dejavnost: Čiščenje poslovnih delovnih prostorov, vzdrževanje in popravila zgradb, opreme zgradb in instalacij, ogrevanje prostorov, fizično in požarno zavarovanje zgradb, recepcija, posredovanje poštnih storitev in telefonskih zvez, reprografske storitve in preskrba pisarniškega materiala, prevozne storitve, družbena prehrana (topli obrok, topli in hladni napitki), organiziranje zdravstvenega varstva (ambulanta).

5. člen

TOZD CEO se ne reorganizira, temveč se v dosednji sestavi z novo organiziranimi TOZD iz prejšnjega člena združi v DO z naslednjimi statusnimi podatki:

Ime: CENTER ZA ELEKTROOPTIKO

Sedež: Ljubljana, Stegne 7

Dejavnost: Raziskave, razvoj, konstruiranje, proizvodnja in servisiranje elementov, naprav in opreme s področja elektrooptike.

6. člen

S spremembami v organiziranju iz 4. čl. tega sporazuma prenehajo obstajati naslednje TOZD:

1. Tovarna elektronskih naprav — TEN Ljubljana
2. Tovarna elektronskih instrumentov — TEI Horjul
3. Inštitut za prenosno tehniko — IPT Ljubljana zaradi organiziranja novih TOZD iz teh TOZD v skladu s tem sporazumom.

III. ZDRUŽITEV V DELOVNO ORGANIZACIJO

7. člen

Delavci, organizirani v novo TOZD in delavci CEO bodo sklenili samoupravni sporazum o združevanju TOZD v delovno organizacijo namenske proizvodnje, s katerim uredijo vse zadeve po 372. čl. ZZZ.

Delavci se sporazumemo, da bomo urejali svojo notranjo organizacijo po enotnih načelih in v skladu s potrebami delovnega procesa in razvoja DO.

Vrsto del, odgovornosti in obveznosti delovne skupnosti ter medsebojna razmerja delavcev delovne skupnosti, ki opravljajo dela skupnega pomena in delavci združenih TOZD, za katere bodo ta dela opravljali, se uredijo s samoupravnimi sporazumi o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, s tem sporazumom pa se urejajo tudi druga razmerja pri uresničevanju skupnih ciljev in interesov delavcev, ki opravljajo dela skupnega pomena.

8. člen

Sedež DO namenske proizvodnje bo v Ljubljani, Stegne 7.

Dejavnost DO predstavljajo vse glavne dejavnosti TOZD iz 4. in 5. člena tega sporazuma.

Poslovanje v oktobru

Po večmesečnem uspešnem izpolnjevanju plana eksterne proizvodnje, smo v oktobru izpolnili plan le 86,9 %, kar je najslabša mesečna izpolnitev letos. Tako slabo izpolnjevanje plana je predvsem posledica tega, da še vedno ni stekla proizvodnja v TOZD Računalniki. Zato tudi slabo izpolnjujemo plan na področju kooperacij, le z 21,3 %, medtem ko smo v domači proizvodnji presegli plan za 6,9 %.

Mesečnih planskih zadolžitve v oktobru niso izpolnile naslednje TOZD: Računalniki, TEN, IPT in ATC.

Kljub nizki izpolnitvi plana v oktobru, v kumulativni še vedno presegamo plan za 3,7 odstotka. Manj kakor so planirale, so v prvih desetih mesecih proizvedle naslednje TOZD: Računalniki, TEN, Elektronika in ATC.

V oktobru smo izpolnjevanje plana po asortimanu poslabšali, saj znaša le 83,4 %. Najbolje sledita s proizvodnjo planiranemu asortimanu TOZD Elektrooptika in Stikala, medtem ko najslabše izpolnjujeta plan po asortimanu še vedno TOZD TEN in Elektronika.

Letos smo v prvih desetih mesecih proizvedli za 18,1 % več kot lani v enakem obdobju. Edino v TOZD Računalniki in TEN je bila letos proizvodnja manjša kot lani.

Tudi za zadnja dva meseca ne moremo pričakovati, da bomo proizvajali v planiranem obsegu, zato se moramo potruditi, da bodo odstopanja od plana čim manjša in bomo vsaj v kumulativni izpolnili plan proizvodnje.

TOVARNA ATC
je v oktobru izpolnila plan le s 93,6 %. Proizvodnja na klasiki in pri tiskanem vezju je bila normalna, le na Metaconti je bilo precej težav:

– na liniji stikalne matrice (vzrok prečna vez iz TEA in tuljavniki iz TSD)

– na liniji elektronskih enot zaradi prepoznave dobave materiala (uvoz)

– na liniji elektronskih stojal zaradi letve in okovja iz TEA

TOVARNA TEA
je v oktobru močno presegla mesečne planske obveznosti, in sicer za 36,1 %. Realizacija je bila uspešna tudi po pozicijah, razen pri ATC 30 K, kjer so težave s tuljavnikom za indukcijsko tuljavo. Še vedno so težave s pomanjkanjem sestavnih delov in merilnega instrumentarija.

TOVARNA TEL
je presegla plan eksterne proizvodnje za 19,9 %. Plan proizvodnje je bil presežen zaradi izdelave MF – monitorja. Proizvodnja klasičnih central – enot PABX je bila nekoliko manjša od planiranega obsega zaradi nerešenih dobav delov in elementov iz TEA.

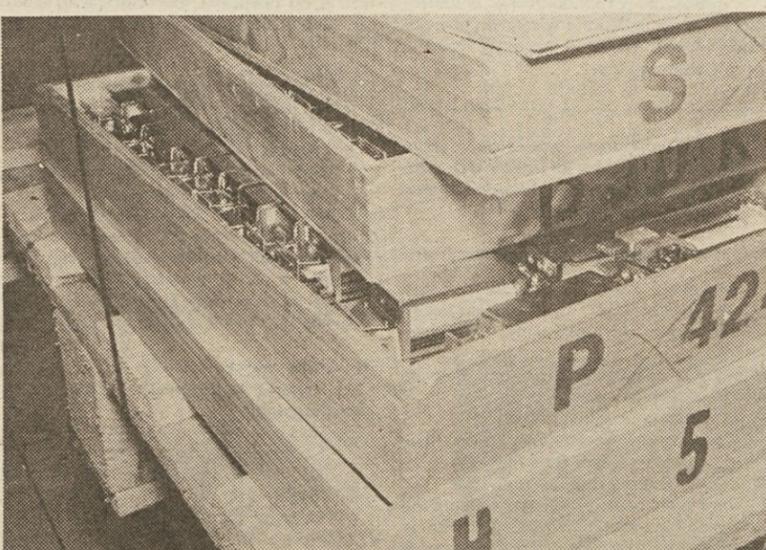
TOVARNA ŠTEVCEV
je v oktobru presegla planirani obseg proizvodnje za 21 %. Plan je bil presežen za 15 % v proizvodnji enofaznih števcov in za 6 % v proizvodnji trifaznih števcov. Še vedno je problematična dobava dvotarifnih številčnikov.

TOVARNA MEHANIZMOV
je tudi v oktobru presegla plan eksterne proizvodnje za 19 %. Zaradi zaostanka iz prejšnjih mesecev je bilo izdelanih več električnih ur, kar je vplivalo na manjšo proizvodnjo baterijskih ur. Večja je bila tudi proizvodnja matičnih ur in števcov pogovorov. Zaradi potreb na tržišču in zaostankov iz prejšnjih mesecev je presežen tudi plan v proizvodnji stikalnih ur.

mom se največ ukvarja prodajna operativna, v končni fazi pa ga občutimo vsi, ko se ustavi pri denarju. Zavedati se moramo, da zato ni dovolj le funkcionalnost, večina kupcev je pozorna tudi na zunanji izgled. Ta pa je poleg kvalitete izdelkov bistven element prodaje.

Da se mora izdelek, ko gre iz tovarne, kvalitetno embalarati, v večini primerov je tako, vemo vsi. Kaj pa embalaža pod sestavo in notranji trans-

Podatki za mesec: oktober TOZD	Vredn. proizv. v 000 din	Dosežen plan proizv. v %	Dosežen plan asort. v %	Dosežen plan prodaje v % (domači trg)	Dosežen izvoz na letni plan	Število nadur na 1 zaposl.
ATC	79.751	93,6	85,5	46,0	3,8	7,5
TEA	34.435	136,1	78,2	132,9	19,9	3
TEN	13.470	50,4	65,8	44,2	35,9	—
TEI Horjul	14.919	1	65,7	96,2	23,3	—
TEL	14.919	119,9	76,6	144,0	2,5	2,9
IPT	3.282	67,3	91,3	75,0	28,3	—
Elektrooptika	29.579	129,7	97,3	—	18,7	—
Vega	13.757	110,7	95,0	128,6	6,4	2,8
MSO	14.610	101,4	89,7	31,3	0	14
Števci	52.983	121,0	82,6	142,2	10,9	2,7
Instrumenti	18.874	108,6	91,6	117,0	7,9	4,8
Mehanizmi	8.451	122,5	87,4	189,8	6,9	0,4
Stikala	26.554	115,0	96,4	129,5	9,4	1,2
ERO	57.287	105,5	91,6	122,8	12,1	2,2
Orodjarna	100	135,2	100,0	—	—	1,9
Mer. naprave	3.637	179,0	84,9	90,6	—	5,4
TSD	142	—	—	—	—	—
Vzdrževanje	31	—	—	—	—	4,2
Restavracija	—	—	—	—	—	—
DSSS	18	—	—	—	—	—
Računalniki	1.438	1,8	—	—	—	3,5
Prodaja	—	—	—	—	—	—
Nabava	—	—	—	—	—	—
RTC	—	—	—	—	—	—
SKUPAJ DO	385.727	86,9	118,1	91,1	12,3	3,9

Mehanske poškodbe na relejih se pokažejo pozneje, krivca pa ni... Ali pa se nihče ne potruji, da bi ga poklical na odgovornost?

port? Ali je poskrbljeno za primeren prevoz in embalažo? Večkrat smo priče dogodkov, ki kažejo, da ni tako. V kontroli prihodov in odhodov podsestavov in rezervnih delov v to, se nemalokrat srečamo z dejanji in problemi, ki niso v prid celotnemu kolektivu, ne posameznikom s področja prevoza in embalaže. Ne smemo pozabiti tistih, ki niso direktno zadolženi za prevoz, to so delavci v proizvodnji, ki se ukvarjajo z izdelavo podsestavov ter tehnologi in razvojni delavci, ki se ukvarjajo s konstrukcijo in načinom embalaže.

Poglejmo primer, ki se dogaja na odprtem rezervnih delov. Čeprav je bilo dosedaj popisano že precej papirja, da bi zmanjšali reklamacije in nepotrebne stroške, se stanje ni nič spremenilo. Za naše izdelke praktično ni primerne embalaže. Edini proizvodi, ki se kolikor toliko sprejemljivo embalirajo v originalno embalažo, so releji za izvoz, številčniki in stikalniki. Vse ostalo npr. tiskana vezja, peresni stavki, tipke in ostali drobni občutljivi elementi pa ne poznajo originalne embalaže. Pakirajo se, kakor se pač znajdejo delavci v pakirnici, glede na dolgoletne izkušnje. Ali je to dovolj? Kje je v tej verigi mesto razvoja in tehnologija za embalažo?

Kaj sem lahko odgovoril spomladi tovarišu v izvoznem skladišču Iskre, ko mi je pokazal več neuporabnih tiskanih vezij za telefonski aparat ATA 60, (reklamacija iz izvoza), ki so imela popolnoma zvita peresa, prej seveda zjustirana. Tehnološko področje bi vendarle moralo malo bolj slediti razvoju embalaže in seznamu izdelkov, ki jih izvažamo. Rad bi vprašal odgovorne tovariše, koliko sredstev je vloženo v embalažo, namenjeno za rezervne dele, zlasti za izvoz, in kako si mislimo pridobiti ugled na tujem trgu.

Nekoliko manjša, zato pa nič manj pomembna sta embalaža in prevoz med tozdi. Kot vemo, so podsestavi tozdvov bolj ali manj povezani med seboj, poleg tega je tu še transport, zaradi koncentriranja tehnoloških procesov na enem mestu (justirnica, elektroforeza, galvanika). Obvezen je transport z viličarji in tovornjaki. Prav zaradi kratkotrajnih prevozov nihče ne pomisli na primerno embalažo za zavarovanje delov, ki je v nekaterih primerih odločilni faktor za končno kvaliteto izdelka.

Ponovno primer: Spomladi smo iz tovarne ATC na Laborah na posebnih vozičkih v lesenih zabojčkih dobili releje. Glede mahanskih poškodb vse lepo in prav, toda zgodilo se je nekaj, česar ni nihče predvidel, še najmanj pa šofer tovornjaka. Čeprav je bilo čez dan in tudi še ob sedmih lepo vreme, je bilo precej mrzlo in megleno. Tovornjak, ki je pripeljal tovor z Labor do našega skladišča, je bil brez zaščitnega platna. Releje smo takoj prepeljali v montažo, na njih smo opazili vse polno kondenziranih vodnih kapljic. Imel sem občutek, da stremimo za tem, da bomo še pospešili oksidacijo kontaktov. Koga naj bi v tem primeru obdolžili? Morda človeka, ki je zahteval takojšnjo dostavo, osebo, ki je organizirala prevoz, ali šoferja, ki ni imel zaščitnega platna. Kogarkoli bi vprašal o tem problemu, se ne bi zavedal napake.

Kje naj iščemo krivca, če so vsi prejšnji pogoji izpolnjeni in pride do mehanskih napak, konkretno na relejih, ki so prišli z Labor (glej sliko). Komentar ni potreben. Lahko omenim le to, da je bila približno tretjina zabojčkov z releji, namenjenih za montažo aparatov ISIKOM, vprašljive kvalitete, zaradi morebitnih mehanskih poškodb. Slišali smo celo komentar nekega odgovornega delavca, da to ni nič posebnega. Vsi seveda nismo bili takega mnenja.

Naj posvetim nekaj prostora še delavcem, ki se konkretno ukvarjajo z notranjim transportom. To so vozniki viličarjev. Ali jih imamo le za to, da prevažajo zaboje s podsestavi, ali tudi za to, da prevoz izvršijo kvalitetno. Nemalokrat sem imel občutek, da sem na dirkalni stezi viličarjev, ki poleg divje vožnje izvajajo še poskuse hitrega raztovarjanja zabojev z naglim zaviranjem. Poskus največkrat uspe. Kaj pa izdelki? Ti prenesajo vse, saj nimajo jezika, da bi govorili. Le v montaži si potem belimo glave, kako je prišlo do tega, kdo je kriv... Največkrat napako prisodimo predhodni kontroli.

Dogaja se tudi, da dobimo pokrove za telefone iz kontrole mas v velikih lesenih zabojih, ki jih lahko samo zavrnemo v ponovno popravilo. Zaradi možnosti odrgnin, naj bi bili pokrovi v PVC vrečkah, kar pa se zaradi pomanjkanja vrečk in številnih operacij,

preden pride pokrov v montažo, ne izvaja dosledno. Če bi viličarji izvajali svojo nalogo pravilno, morda ne bi bilo problema. Tako pa velikokrat na lepo spoliranih pokrovih leži še kakšen lesen zabojček, ki se lepo „vozi“ po pokrovih. Ne pravi odnos do dela pride v takih primerih do polnega izraza.

Kaj naj torej storimo, da bo embalaža zadovoljiva in da bo transport potekal normalno? Če odgovorni ljudje, ki delajo na tem področju, ne bodo zainteresirani in če zavest transportnih delavcev ne bo zadostna, se stanje v našem kot tudi v drugih tozdih ne bo spremenilo. Še naprej bomo imeli dodatne stroške s popravili. Na majavih nogah bo tudi ugled celotne Iskre, ki smo si ga pridobili z velikimi težavami v treh dolgih desetletjih.

Slavko Nučič

Zakaj tako?

Vsak delovni človek naj bi se v današnjem času zavedal, da imata tudi transport in embalaranje vse bolj pomembno vlogo. Morda vsak niti ne pomisli, npr. ko sedi za tekočim trakom, kakšna je bila pot od sestava, preden je prišel do njegovega delovnega mesta, ali kakšna bo pot izdelka, ki bo prišel s traku. S tem zadnjim proble-

Primer neustreznega embaliranja relejev.

(Nadaljevanje s 6. strani)

10. člen

Funkcijo poslovnega organa DO bo začasno opravljal tov.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Ta sporazum je sprejet, ko ga izglasuje večina od vseh delavcev v vsakem delu delovnega procesa (4. čl. tega sporazuma) in delavci TOZD CEO (5. člen tega sporazuma).

Sporazum prične veljati z dnem, ko skupna komisija za izvedbo referendumov na podlagi zapisnikov glasovalnih odborov po delih delovnega procesa (čl. 4) in TOZD CEO (čl. 5) ugotovi izid glasovanja na referendumu ter ga objavi vsem delavcem.

12. člen

Do vpisa novih TOZD v sodni register opravljajo vse funkcije v pravnem prometu dosedanja pooblaščenca obstoječih TOZD.

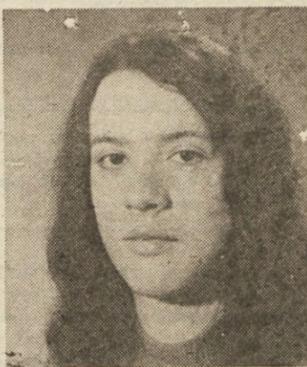
13. člen

Razporeditev sredstev, pravic in obveznosti TOZD, iz katerih se organizirajo nove TOZD, se določi s posebnim sporazumom.

14. člen

Dokler delavci novo organiziranih TOZD ne sprejmejo novih samoupravnih splošnih aktov, se zanje uporabljajo določbe samoupravnih splošnih aktov temeljnih organizacij, v katerih so do dne veljavnosti tega sporazuma združevali svoje delo.

Anici Kuhar v spomin

Spominjamo se te, ko si prvič prišla v naš kolektiv tako tiha in skromna, kakršno je bilo tvoje mnogo prekratko življenje. Bila si vestna delavka, nobena naloga ti ni bila pretežka, nikoli nisi tarnala, tudi takrat ne, ko smo vedeli, da ti na srcu leži težko breme.

Res je usoda kruta. Kako kruto se je ta usoda poigravala s teboj že takrat, ko si postavljala smernice za bodoče življenje. Še sedaj te vidimo, draga Anica, kako srečna si bila, ko si postavljala mamica. Toda ta tvoja sreča je bila kratka, kajti usoda je hotela, da zbolijo za boleznijo, pred katero trapeče ves svet. Počasi, toda vztrajno je bolezen črpala tvoje mlade moči, dokler ni telo onemoglo v večni počitek.

Draga Anica, v naši družbi nikogar ne zapuščamo, zato smo prepričani, da bosta tudi tvoja otroka zrasla v poštena in dobra človeka naše družbe.

Obljubljamo ti, da boš še dolgo ostala v našem spominu, ki si ga s svojimi dejanji vtisnila v nas.

Sodelavci TOZD Stikala

Obrazložitev samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo delitev čistega dohodka in razdeljevanje osebnih dohodkov

Pripravil: Nace Pavlin

Uresničevanje določil zakona o združenem delu pomeni tudi spremembo in usklajevanje sistema razdeljevanja osebnih dohodkov v odvisnosti od rezultatov poslovanja in prispevka posameznega delavca k rezultatom temeljne organizacije.

V delovni organizaciji sprejemamo dopolnitve in spremembe sedanjih aktov, ker pa so te spremembe bistvenega značaja, smo novim tekstom dodali tudi področja, kjer sprememb ni.

Tehnika obračuna nam ne dovoljuje večkratnih sprememb, zato je predlog, da se nov sistem prične uporabljati s 1. 1. 1979.

V predloženih aktih so bistvene spremembe glede ugotavljanja in delitve čistega dohodka in ocenjevanja rezultatov dela. Zahteva za spremembo teh določil so vključevale tudi pobude družbenih pravobranilcev samoupravljanja.

V vseh predlogih, kjer so izvedene spremembe, ki bi eventualno pomenile prikrajšanje za posamezne kategorije delavcev, je v prehodnih določilih zapisano, da imajo delavci za določen čas pravico do dodatka (za oceno dela, deficitarnosti).

Pri izdelavi osnutkov smo stremeli za tem, da se razpravlja o kompletu aktov, ki določajo vsa področja prisvajanja OD, tudi glede dodatkov in norm in zato so v razpravi naslednji akti:

1. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah za razporejanje čistega dohodka v delovni organizaciji — potrditev na referendumu.
 2. Pravilnik o osnovah za razporejanje čistega dohodka v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb.
 3. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in nadomestil (sprejema se z referendmom).
 4. Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD TOZD in delovne skupnosti skupnih služb.
 5. Samoupravni sporazum o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki določa postopek in pogoje za pridobitev nadomestila za inovacije.
- Seveda za vse delavce vsi akti ne pridejo v poštev, predvsem velja to za skupne pravilnike o normah in kakovosti.

Ta rezervna sredstva se namenijo sredstvom po zakonu (sedaj velja 2,5 % od dohodka).

2. Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka TOZD in skupnih služb:

Pravilniki bodo v okviru sporazuma, ki določa skupne osnove, določili razmerja o razporejanju čistega dohodka. Pravilnik določa načela razporejanja tako, da so doseženi kriteriji, da sredstva za OD in skupno porabo rastejo počasneje kot sredstva za izboljšanje in razširitev materialne osnove.

V pravilniku posamezne TOZD bodo določeni posebni kriteriji za razporejanje sredstev, kot npr. doseganje asortimana, doseganje plana izvoza, zniževanje uvoženih materialov, hitrejša obrabnja sredstev ipd., tako da bo razporejanje ČD stimuliralo čimboljše gospodarjenje.

V pravilniku je tudi določeno, za kakšen namen se uporabljajo sredstva skupne porabe (regresi, jubilejne nagrade, dotacije ipd.) in sredstva rezerv.

3. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah za delitev OD, sredstev za osebno in skupno porabo in nadomestil:

Navedeni sporazum določa skupno osnovo za vse TOZD in skupne službe in določa pogoje za razdeljevanje OD na delavce.

Dela in delovne naloge (prej delovna mesta) so razporejena v:

- 41 razredov za delo po času (režiji),
- 15 grup za delo po časovnem normativu (po normi) — sistem Refa in WF.

A. Osebnih dohodki delavcev po normi
Osebnih dohodek je odvisen od količine kakovostno izdelanih izdelkov. Norma je določena po REFA ali WF sistemu z naslednjim količnikom:

Zahtevnostna skupina (grupa dela — GD)	REFAKoličnik	WF
1	1,200	1,311
12	2,000	2,187
15	2,300	

Za kakovost pa prejema delavec OD po določilih posebnih pravilnikov, in to:

- od -4 % do + 12 % za delavce, ki delajo posamezno,
- do +10 % za delavce, kjer se kakovost ugotavlja skupno. Dodatno pa tudi: +6 % za delavce, ki delajo po sistemu avtokontrole.

Ocena delovnega prispevka za delavce po normi v bodoče odpade. V povprečju se poveča vrednost grup za količine, za kakovost so povišani procenti; delavci, ki pa imajo za kakovost oceno nad 12 %, dobijo v letu 1979 dodatek v višini 3,0 %, v letu 1980 pa 1,5 %.

B. Osebnih dohodki delavcev po času (režiji)
Dela in naloge so razdeljene v 41 razredov (od 6 do 46), v katere so delavci razporejeni glede na dela in naloge (npr. 6. razred najbolj enostavna dela, kot je delo kurirja).

Sporazum izhaja iz osnove, da morajo delavci opravljati dela in delovne naloge vestno in marljivo, njihov delovni učinek k rezultatom dela pa se ocenjuje z merili za količino dela, kakovost dela in gospodarnost pri delu po naslednji lestvici:

Karakteristika	Stopnja — ocena
1	1/2 2 2/3 3 3/4 4 4/5 5

Količina dela	0	1,2	2,5	3,7	5,0	6,2	7,5	8,7	10,0
Kakovost dela	0	1,2	2,5	3,7	5,0	6,2	7,5	8,7	10,0
Gospodarnost	0	1,2	2,5	3,7	5,0	6,2	7,5	8,7	10,0

Predlog za oceno podajo vodje dela, potrdi pa jo komisija za delovna razmerja in OD v TOZD. Delovni učinek se praviloma ocenjuje dvakrat letno,

OD poslovnih organov (direktorjev) se določa glede na zahtevnost po posebnih kriterijih glede števila zaposlenih, strokovne zahtevnosti delavcev in obseg koriščenja

sredstev. Oceno za direktorje TOZD predlaga kolegijski poslovodni organ, za člane kolegijškega poslovodnega organa pa predsednik KPO.

C. OD za posebne pogoje dela
Delavcem pripada tudi OD glede na posebne pogoje dela (za normo in režijo) po sedanjih kriterijih s tem, da se dosejanja stopnja 0 skupine 1 in 2 uporablja samo še v letu 1979.

Č. OD za minulo delo
Delavcem pripada OD za minulo delo po izračunu, koliko so sredstva za minulo delo vplivala na poslovne rezultate in s tem na OD.

Do uveljavitve tega določila se uporabljajo dodatki na zavarovalno dobo od 1 do 12 % in dodatno za delo v Iskri do 5 %.

D. OD za inovacije
Nadomestila za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge so določena v posebnem sporazumu.

E. Osebnih dohodki pripravnikov so nespremenjeni in so določeni v višini 62 % do 110 % od povprečja, povečajo pa se lahko za 10 % glede na prizadevnost posameznika.

F. Za nagrade za izredne uspehe pri delu se izločijo sredstva v višini 0,5 % sredstev za OD in se izplačujejo v višini od 0,20 % do 1,5 % OD delavca.

TOZD, ki ne dosega planiranih dohodkov, nagrad ne more izplačevati.

G. Delavci TOZD zagotavljajo delavcem v drugih TOZD, ki zaradi izgube ne morejo izplačevati OD, najmanj 90 % OD v povprečju na OD iz preteklega leta, in to za dobo 6 mesecev (to je izraz medsebojne solidarnosti).

H. Druge pravice iz osebnih dohodkov:

- Delavcu se zagotavlja 100 % OD za čas priučevanja.
- Nadurno delo se plača od 30 do 50 %.
- Nočno delo se plača dodatno 50 %.
- Za delo v nedeljah in praznikih se plača dodatno 50 %.
- Dodatek za dežurstvo v TOZD znaša 2,2 % (123 din), za dežurstvo v DO pa 2,63 % (147 din).
- Za čas zastojev ima delavec pravico do 70 % osnove, če ostane doma, in 100 % glede preteklega meseca, če dela drugo delo, za čakanje na delo pripada delavcu 80 % OD.
- Za čas bolezenske odsotnosti pripada delavcu 90 % od povprečja preteklega leta in 100 % OD, če boluje zaradi nesreče pri delu, na poti na delo ali z dela in poklicne bolezni. OD se vsake 3 mesece valorizirajo.

I. Delavcu pripada odpravnina ob odhodu v pokoj (ali svojem ob smrti) v višini enega, dveh ali treh OD.

J. Delavcem, ki delajo v III. (nočni) izmeni, pripada do 10 % dodatek za čas, ko delajo ponoči. S tem odpade dodatek na deficitarnost (v višini 5 %); delavci, ki so imeli dodatek za deficitarnost, pa nimajo pravice do dodatka za III. izmeno, imajo pa pravico še dve leti do posebnega dodatka, v letu 1979 v višini 3,5 %, v letu 1980 pa v višini 2 %.

K. Jubilejne nagrade:
za 10 let delovne dobe 60 % (3.300)
za 20 let delovne dobe 90 % (5.000)
za 30 let delovne dobe 120 % (6.600)
Računa se delovna doba v SOZD Iskra.

L. Regresi za dopust pripadajo delavcem, ki izpolnijo pogoje za dopust in to 2.640 din za delavce, ki imajo OD pod 90 %, 2.400 din za delavce, ki imajo OD od 90 do 110 %, 2.040 din za delavce, ki imajo od 110 % do 150 %, 1.680 din za delavce, ki imajo OD na 150 %. Kot povprečni OD se računa 9-mesečno povprečje v gospodarstvu SRS v preteklem letu (5.600 din).

Njegov OD pa se mu računa za prve 3 mesece v tekočem letu.

Delni regres se računa na 18 dni.

M. Regres za prehrano pripada delavcem v višini 440 din za 22 delovnih dni (ali 20 din na dan).

N. Dnevnice pripadajo delavcu, če potuje več kot 10 km izven kraja dela. Ne pripada mu dnevniča za kraje, kjer so sedeži TOZD (razen po izjemni odobritvi, kot za izobraževanje, sejme ipd.).

Dnevniča za čas od 8 do 12 ur je 3 % (168 din), za čas nad 12 ur 4,5 % (262 din), za nočnino po računu 5,5 % (308 din), brez računa pa 2,2 % (123 din). Po preteku 30 dni bivanja v enem kraju se dnevniča zniža za 20 %.

O. Potni stroški za potovanje v tujino se priznajo po uredbi, kot velja za upravne organe in to za II. skupino. Če ima delavec plačano nočnino posebej, stroški prenočevanja ne morejo presežati 70 % dnevnice, kot velja za posamezno državo.

Za prevoz na delo delavec krije najmanj 1,5 % povprečnega OD (84 din). Za lokalni prevoz delavcu nadomestilo ne pripada.

Opomba: Vsi podatki so računani na povprečni OD 5.600 din.

4. Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke

V pravilniku, ki ga sprejmejo delavci v TOZD, so podrobneje opredeljene pravice in dolžnosti delavcev v zvezi z dohodkom in merila za prisvajanje njihovega OD.

Za delavce po normi so vse posebnosti zapisane v posebnih pravilnikih (za normo in kakovost).

Za ocenjevanje prispevka delavca, ki dela po času, so določeni posebni kriteriji za — količino dela kot število opravljenih nalog, izpolnite programa, zamujanje rokov, obseg opravljanega dela delavcev, ki jih vodi, oz., ki so odvisni od dela delavcev; — kakovost dela kot število podanih predlogov za nove izdelke, delovne naloge ipd., število napak pri delu, izbira optimalnih rešitev za dela, ažurnost pri vodenju dokumentacije, količina izmeta pri izdelkih;

— gospodarnost dela — vrednost materiala glede na obseg proizvodnje, stroški, izraba delovnega časa, ekonomičnost dela, organiziranje dela, obračanje zalog ipd.

Podrobnosti o posameznih oblikah delitve in razdeljevanja OD so podane v osnutkih samoupravnih splošnih aktov.

AKTIVNI ODDIH

Delavci so zadovoljni

Delavci Iskre Elektromehanike, ki so bili letos na aktivnem oddihu v Poreču, so zelo zadovoljni. Takšne oblike rekreacije pripomorejo h krepitvi telesne in zdravstvene zmogljivosti delavca. Zato bo kranjska Iskra omogočila aktivni oddih tudi v prihodnje.

Skupine, ki pridejo na aktivni oddih v športni center Plava laguna, najprej opravijo osnovno testiranje z zdravniškim pregledom. Tako ugotovijo, koliko lahko posameznika fizično obremenijo.

Izmed 18 aktivnosti, kolikor jih nudi športni center svojim gostom, se za vsakogar najde primeren šport — od najlažjih minigolfa, pikada, streljanja, balinanja, perjanice, do zahtevnejših — kegljanja, vesljanja, vožnje s kolesi ter še napornejših.

Program predvideva dopolne nekoliko zahtevnejše aktivnosti, saj je znano, da je človek dopolne za telesne vaje bolj razpoložen. Popoldne so na vrsti rekreativne igre, ki so namenjene predvsem sprostitvi, tako popoldne preživljajo na plaži, kopanju, sprehodih ipd.

Prvi dnevi aktivnega oddiha so namenjeni „ogrevanju“, nato od četrtega do sedmega dne stopnjujejo obremenitve, običajno se že pokažejo rezultati. Ob koncu ponovijo testiranje. V športnem centru Plava laguna v Poreču se trudijo, da bi skupinam, ki prihajajo na oddih, v čim večji meri ustregli. Poglejmo, kaj so povedali o aktivnem oddihu naši delavci.

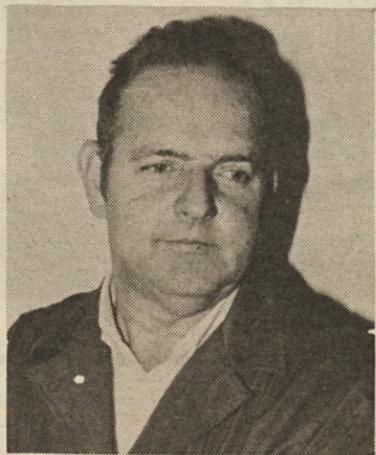
Naloga, ki jih opravljam, me živčno utrujajo. Aktivni oddih mi je zelo koristen, zelo dobro se počutim. Vsem, ki imajo možnost, svetujem, naj se udeležijo oddiha. S to prakso naj DO nadaljuje in jo še naprej razvija.“

TONČKA ŠTANCAR iz ERO

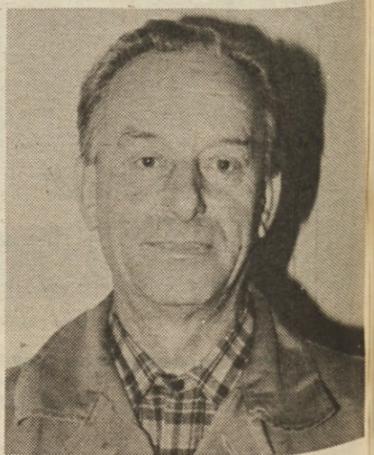
„Delam na tekočem traku. Za delavce, ki opravljajo sedeče in enolično delo, je aktivni oddih še posebno potreben.“

Preden sem bila v Poreču, sem болоvala na dihalih. Sedaj sem bolj zdrava, lažje premagujem napore. Žal se med oddihom nisem mogla naučiti plavati, čeprav sem si to želela. Ne pozabam je enodnevnega izleta z ladjo v Rovinj.“

JOŽE TAVČAR iz Orodjarne

„O vsem se lahko pohvalno izrazim. Že s samim prevozem in z vodjem Francem Šenkrom sem bi zadovoljen. Pohvaliti je teba tudi osebeje v Plavi laguni. Ti ljudje so res znali delati z nami. Tudi organizacija in urnik posameznih aktivnosti sta mi odgovarjala.“

FRANC BERCE iz TSD

„Že drugič sem se udeležil aktivnega oddiha, skupaj z ženo. Letos smo imeli lepo vreme in smo vse aktivnosti izvajali na prostem. Tudi prosti čas smo dobro izkoristili za izlete, gobarjenje itd.“

Trenerji so se zelo zavzeli za nas. (Nadaljevanje na 9. strani)

ISKRA
Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko
KRANJ n. sol. o.

o b j a v l j a prosta dela in naloge

VARNOSTNIKOV

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana ali nedokončana osemletka
- moralnopolitična neoporečnost
- odslužen vojaški rok
- da niso v kazenskem postopku oziroma, da niso bili obsojeni za kaznivo dejanje

Kandidati naj pošljejo prijave s kratkim opisom dosedanjih del v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

POPRAVEK

k Obrazložitvi samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo delitev čistega dohodka in OD

Na strani 6 se točka F pravilno glasi:

Za nagrade in izredne uspehe pri delu se izločijo sredstva v višini 0,5 % sredstev za OD in se izplačujejo v višini od 20 % do 150 % OD delavca. TOZD, ki ne dosega planiranih dohodkov, nagrad ne more izplačevati.

Za boljše organiziranega dedka Mraza

Podpisan je samoupravni sporazum o praznovanju dedka Mraza v Kranjski občini

Letos naj bi v kranjski občini za vse otroke prvič organizirali enotno praznovanje dedka Mraza. 16. oktobra 1978 je bil v Kranju podpisan samoupravni sporazum o praznovanju dedka Mraza v občini. Ob podpisu sporazuma je predsednik občinske konference SZDL Slavko Malgaj govoril o pomenu praznovanja dedka Mraza v smislu vzgojnega oblikovanja in razvedrila otrok, o odpravljanju socialnih razlik in vključevanju vseh otrok ob pričakovanju novega leta ter o povezovanju delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

Samoupravni sporazum je podpisalo 40 delovnih organizacij s področja gospodarstva in 49 organizacij in skupnosti družbenih dejavnosti, ali več kot tri četrtine zaposlenih v kranjski občini. Med podpisniki je tudi Iskra Elektromehanika. S sporazumom je predviden prispevek po 30 din na zaposlenega v sklad za letoletno obdaritev otrok. Za razliko od prej-

šnjih let bo odslej praznovanje le v krajevnih skupnostih, za otroke, ki so v vrtcih bodo praznovanja pripravljena v VVU. Letos naj bi predvidoma obdarili le predšolske otroke, za osnovnošolce bi organizirali le prireditve, brez javnih obdaritev. Slednje naj bi starši obdarovali doma. S tem želimo odpraviti razlike, ki so se pojavljale pri obdarovanju otrok.

Prav gotovo bo prvo leto zahtevalo precej organizacijskega dela, da bodo praznovanja dedka Mraza v krajevnih skupnostih uspela. Vemo, da bo nekaj težav tudi v delovnih organizacijah pri organizaciji praznovanja oz. obdarovanja otrok tistih delavcev, ki ne bodo vključeni v praznovanja v krajevnih skupnostih. Pri občinski konferenci SZDL v Kranju so že oblikovali koordinacijski odbor, ki se bo povezoval z organizacijskimi odbori za pravo praznovanja v KS. Novoletno vzdušje v mestu in večjih krajih, pred šolami itd. bo vladalo že od srede decembra dalje.

V delovnih organizacijah ob novem letu ne bi smeli pozabiti na bolne sodelavce, upokojene tovariše in tovarišice, invalide in borce. Topla beseda in tovariški obisk jim pomenita to, kar otrokom pomenita blišč in praznovanje dedka Mraza. A. Boc

Temeljni kamen za most

Kranj bo v petek, 24. novembra ob 13. uri pričel pomembnemu dogodku. Pri tovarni Planika bo predstavnik republiškega izvršnega sveta vzdal temeljni kamen za novi most prek Save med Laborami in Planino. Prvih del so se izvajalci že lotili. Most bo dolg 366 metrov in širok 24 metrov, zgrajen bo iz betona in jekla. Gradila ga bosta Gradbincev Kranj in Metalna Maribor. Sredstva za to investicijo, to je 170 milijonov, diinarjev, bosta zagotovila republiška skupnost za ceste in skupščina občine Kranj. Most bo zgrajen predvidoma do 1. septembra 1980. S tem bo rešena velika prometna stiska mesta Kranja.

Alojz Boc

Delavci so zadovoljni

(Nadaljevanje z 8. strani)

vsi smo bili zadovoljni z njimi. Uspeh rekreacije je odvisen tudi od prizadevanja trenerjev.

Nekateri so se pritoževali zaradi velikega števila gostov. Proti koncu se je vse uredilo. Če bo možnost, se bom tudi prihodnje leto odpravil v Poreč.

Torej, vsi so zadovoljni s to skrbjo naše delovne organizacije za delavce. Moji sogovorniki se v imenu vseh, ki so bili letos na oddihu v Poreču, zahvaljujejo Rajku Kožarju za dobro organizacijo ter posameznim OOS in TOZD, ki so omogočili to koristno akcijo.

Alojz Boc

VABILO INVALIDOM

Aktiv invalidov Elektromehanike vas vabi na ogled Zavoda za rehabilitacijo invalidne mladine v Kamniku. Po končanem ogledu se bomo ustavili v bližnjem gostišču, kjer bomo nabrali moči za naslednji dan.

Odhod bo izpred hotela „Creina“ v petek, 8. 12. 1978 ob 15.30 uri. Prijave sprejemata do zasedbe avtobusa z vplačilom 30 din Logar, tel.: 3280 in Pavli tel.: 2817.

Vabljeni!

POJASNILO TELEFONSKIM NAROČNIKOM

Glede na številna vprašanja v zvezi z obračunavanjem stroškov za vzdrževanje telefonskih aparatov dajemo telefonskim naročnikom na Gorenjskem naslednje pojasnilo:

PTT podjetje je v okviru svojega poslovanja dolžno opravljati tudi redno in preventivno vzdrževanje naročniškega omrežja in telefonskih aparatov. Stroške vzdrževanja naročniškega omrežja krije PTT podjetje iz sredstev, ki jih v ta namen plačujejo telefonski naročniki v okviru mesečne naročnine (šifra 08 v računu ptt storitev). Stroške vzdrževanja telefonskih aparatov (pri čemer se upošteva glavni telefon s pripadajočimi napravami: stranski telefon, stranski zvonec, kretno menjalo, avtomatski preklopnik in del telefonske napeljave od kableskega končnika, torej aparate oziroma naprave, ki so last telefonskega naročnika in ne ptt podjetja) pa po sklepu delavskega sveta Podjetja za ptt promet Kranj z dne 21. 6. 1978 zaračunavamo lastnikom telefonskih aparatov, in sicer na naslednji način:

- za odstranitev napake, ugotovljene pri rednem pregledu in odstraneno na kraju samem, se zaračunava dejanska poraba materiala,
- za odstranitev napake, prijavljene s strani telefonskega naročnika in odpravljene na kraju samem, se zaračunavajo stroški porabljenega materiala in dela ter pavšal za prevoz
- za odstranitev napake, ki se je ne da odpraviti na kraju samem in jo je potrebno popraviti v ptt delavnici, se zaračunajo stroški materiala in dela ter pavšal za prevoz; v tem primeru da ptt podjetje naročniku brezplačno na razpolago svoj telefon za čas popravila v ptt delavnici. Za naročnike, vključene v vozliščno centralo (Kranj, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica in Trzin), se zaračunava pavšal za 5 km po veljavni ceni za prevožen km avtomobila s šoferjem; za ostale naročnike se za pavšal za prevoz upošteva razdalja 12 km.

Če je napaka nastala zaradi malomarnega ravnanja s telefonskim aparatom, se poleg dejanskih stroškov porabe materiala in časa zaračunajo prevozni stroški v celoti.

Navedeno obračunavanje seveda ne velja za popravila telefonskih aparatov v garanciji, ki jih izvršijo pooblaščenji servisi, med katere sodi tudi ptt delavnica v komunalni coni na Primskovem v Kranju.

Vse motnje je potrebno prijaviti na službo za prijavo in odstranjevanje napak, telefon 97. Prijava je brezplačna.

Ob tej priložnosti bi telefonske naročnike radi opozorili še na ugodnost, ki se je premalo poslužujejo. Od leta 1976 dalje je namreč v medkrajevem prometu uveden 50 % popust pri ceni impulza v nočnem času, in sicer vsak dan od 20. do 6. ure ter od sobote od 20. ure do ponedeljka do 6. ure. V tem času torej lahko telefonirate po polovični ceni.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ

Kulturno srečanje delavcev TEA

Komisija za kulturo pri sindikalni organizaciji tovarne TEA bo v petek, 24. novembra pripravila kulturno srečanje v počastitev dneva republike. S svojimi deli se bodo predstavili delavci TOZD TEA na razstavi in v kulturnem programu. Srečanje bo v tovarni Telekomunikacij na Laborah. Razstavljene bodo slike, fotografije in gobelini. V kulturnem programu bodo recitatorji recitali pesmi pesnikov iz omenjene temeljne organizacije, člani Iskrine fotokino sekcije pa bodo predvajali svoje filme. Po končanem programu bo družabno srečanje s plesom. Otvoritev razstave bo ob 15. uri, kulturni program pa se bo pričel uro kasneje.

A. B.

KONCERT

V počastitev Dneva republike in stoletnice rojstva skladatelja Emila Adamiča bo v torek, 28. novembra ob 19.30 v dvorani tovarne Telekomunikacij na Laborah koncert moškega pevskega zbora Iskra. Vabimo vse ljubitelje zborovskega petja, da se koncerta udeležijo v čim večjem številu.

Iz službe na kmetijo

Kako je, če hodi človek v službo in ga čaka doma še kmetija. A se rezultati njegovega dela v tovarni lahko primerjajo z rezultati tistih, ki jim je 8 ur dela edina zaposlitev? In kakšno je potem sploh njegovo življenje? Delo od jutra do večera.

Precej kompleksna vprašanja, na katera se kar tako že ne da odgovoriti. Prav lahko je najti popolnoma nasprotujoča si mnenja o teh problemih. Veliko ljudi je takih, ki lahko iz izkušnje precej povedo. Nekaj smo jih obiskali tudi mi. Vendar ni naš namen, da bi se v tem članku spustili s poglobljeno analizo v širše razmišljanje. Preveč raznoliko je lahko to področje. Nekaj pa lahko tudi nestrokovnjak ugotovi. Stroji so precej olajšali delo na kmetijah in tudi v tovarnah je vedno manj napornih fizičnih opravil. Razvoj gre naprej. Kako je bilo včeraj približno vemo. Največkrat prenaporno. In danes? Kako je s to stvarjo danes? Kako gre skupaj delo na polju in delo v tovarni? Odgovor je najbrž tak, da če je kmetija mehanizirana in delo v službi ne zahteva izjemnih fizičnih naporov, potem...

Pustili smo, da spregovori nekaj tistih, ki so s temi problemi življenjsko povezani. V Široki potrošnji je takih ljudi zelo dosti. Naše TOZD so razmeščene po manjših krajih in v njih

Pred sprejemom samoupravnega sporazuma o združevanju v DO

V Široki potrošnji so kljub izredno obsežnim usklajevalnim postopkom, ki so potekali na nivoju samoupravnih organov, družbeno političnih dejavnikov in TOZD, pripeljali samoupravni sporazum o združevanju v DO h koncu in s tem omogočili njegovo sprejetje v predvidenem roku.

O delu skupine za razvoj samoupravljanja in o delu sindikata smo se pogovarjali s predsednikom sindikata DO Široka potrošnja Marjanom Možetom.

Sprejemanje samoupravnega sporazuma o združevanju v DO je precej obsežno in zahtevno delo. Kako so potekali dosedanja vsklajevalni postopki in do kod ste z njimi prišli?

„Že letošnjo pomlad smo se začeli resneje ukvarjati z manjkajočimi samoupravnimi akti, čeprav smo se v tem smislu angažirali že prej in tudi prej precej naredili. Vendar, vse se je razbijalo na osnovnem problemu, to je manjkajočem samoupravnem sporazumu o združevanju v DO.“

Tako smo pristopili k delu, ki ga je med drugimi tudi pogojevala specifičnost naše DO.

Tu bi omenil že naš program, ki je vsaj s programsko tržnega stališča gledano, vezan na velike težave. Nadalje, da smo locirani na območju petih občin, kar precej zavira medsebojno dogovarjanje in da smo bili pri reorga-

nizaciji Iskre pravzaprav sestavljeni iz bivših DO, kar se še vedno odraža v naši miselnosti, ki nam slabi enovitost. V TOZD se še vedno čuti premajhno zaupanje v DO, kar pa otežuje hitrejšo združevanje dela, in storitev, čemur pa še dodatno botruje dejstvo, da pred reorganizacijo Iskre niso imele naše temeljne organizacije nobenih tesnejših medsebojnih vezi, to pa predvsem zaradi programske raznolikosti.

Tako naprimer lahko govorimo o treh programskih usmeritvah, ki na videz nimajo med seboj dosti skupnega. Prav lahko vidimo, da se ena grupacija ukvarja z gospodinjstvo opremo, druga z elektromotorji, tretja pa z elektroakustiko in antenami. Vse to pa ima za posledico, da ima naša DO že nekatere karakteristike SOZD, ki vplivajo na izdelavo in sprejetje temeljnega samoupravnega akta o združevanju dela in sredstev v DO. Naš sindikat pa je bil pri tem eden glavnih pobudnikov, da se pristopi k izdelavi potrebnih samoupravnih sporazumov. Delovna ekipa, ki jo je imenoval delavski svet, je temeljni akt pripravila in je bil skupno s predstavniki SOZD najprej verificiran na ožjem političnem aktivu, po vnesenih spremembah, ki so na tem sestanku nastale (predvsem je bilo to vsklajevanje z že sprejetimi samoupravnimi akti na nivoju SOZD) pa je bil dan v ponovno obravnavo razširjenemu političnemu aktivu DO, kjer so sodelovali vsi predstavniki samoupravnih organizacij, predstavniki organov sindikata, ostalih družbenopolitičnih organizacij in predstavniki SOZD. Na tem sestanku je bil temeljni akt ocenjen pozitivno in ga je dal delavski svet še isti dan v javno razpravo, kjer je prišlo iz vseh TOZD do cele vrste vsklajevalnih predlogov, sprememb in dopolnitev.

Izredno prizadevanost je pri tem pokazala TOZD TGA, ki je v smislu preverjanja svojih predlogov glede na zakon o združenem delu že pred vsklajevalnim postopkom želela dobiti oceno od republiškega odbora sindikata kovinske industrije SRS.

Na tem razgovoru, ki je bil 9. 11. 1978 v TOZD TGA so bili navzoči predsednik odbora sindikata delavcev kovinske industrije Srečko Mlinarič, sekretarka odbora sindikata delavcev kovinske industrije, Vida Prinčič, predsednik občinskega sindikalnega sveta Janez Thaler, predsednik sindikata SOZD Iskra Jože Čebela, predsednik sindikata DO Široka potrošnja Marjan Može, sekretar DO Široka potrošnja Janko Dobre, pravnik v SS DO Široka potrošnja Tone Lavtar, direktor TOZD TGA Ljubo Slavkovič, sekretar v TOZD TGA Viktor Potočnik, sekretar OOKZ Iskra TGA Jaka More, referent za pravne in splošne zadeve v TOZD TGA Kranj, predsednik OOS v TOZD TGA Matjaž Eržen. Prišli so do naslednjih zaključkov:

1. Sindikalna organizacija na nivoju delovne organizacije in sindikalne organizacije v TOZD naj se takoj maksimalno angažirajo s političnim aktivom za sprejem samoupravnega sporazuma, zlasti pa sedaj pri usklajevanju pripomb.

2. Vse pripombe, katere je možno uskladiti je treba vnesti v ta samoupravni sporazum, obvezno pa tista določila, ki jih zahteva zakon. Pripombe, ki jih v času usklajevanja ne bo mogoče rešiti, pa je treba napisati in točno določiti, kdaj in v katere akte se bodo vnesle.

3. Sindikalna organizacija skupaj z odborom za razvoj samoupravljanja izdela oz. dopolni operativni program sprejemanja vseh samoupravnih aktov za leto 1978 in 1979 in pa dograjevaja-

(Nadaljevanje na 10. strani)

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se priskrno zahvaljujem mojim sodelavkam in sodelavcem TOZD Iskra Pržan, za prekrasna darila, ki me bodo vedno spominjala na leta, katera smo preživeli skupaj. Še enkrat iskrena hvala za vse

Ani Vehovec.

Družina Čuk: „Če ima človek zavest, potem dela v redu tako v tovarni, kot tudi na kmetiji.“

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem svojim sodelavkam iz vzdrževanja in linije elektronskih enot ATC za darilo in cvetje. Vsem želim še mnogo delovnih uspehov

Jožica Bajt.

Bogataj Marija, delavka: „Doma imamo njivo in vrt. Vse razen krompirja pridelamo sami. To nam kar precej olajša življenjske stroške. Moje delo je v gospodinjstvu, njivo pa v glavnem obdeluje mož.“

Prej sem delala v konfekciji. Ko so naš obrat ukinili zaradi pomanjkanja prostora, nam je občina priskrbelo

(Nadaljevanje na 10. strani)

Pred sprejemom samoupravnega sporazuma o združevanju v DO

(Nadaljevanje z 9. strani)

nja posameznih obstoječih samoupravnih aktov.

4. Sindikalne organizacije se morajo maksimalno angažirati pri ustvarjanju politične klime, da bo ta delovna organizacija res zaživila.

5. Sindikalna organizacija naj po periodičnih in zaključnih računih uvede v osnovnih organizacijah sindikata razpravo o gospodarjenju in političnem vzdušju na nivoju DO in TOZD.

6. Kolikor se pri usklajevanju vsebinskih zadev ne najde ustreznih rešitev, se lahko zahteva pomoč občinskih in republiških sindikalnih funkcionarjev.

Naslednji dan to je 10. 11. pa se je že začel uradno usklajevalni postopek, ki ga je po zadolžitvi delavskega sveta DO prevzel odbor za razvoj samoupravljanja v prisotnosti predstavnikov vseh TOZD.

V tem usklajevalnem postopku so se v predlogu samoupravnega spora-

zuma upoštevale v glavnem vse dopolnitve in pripombe, za vse tiste predloge pa, ki so vezani na nadaljnje dogovarjanje in ki se jih v tem trenutku ni dalo vnesti v samoupravni sporazum pa je odbor za razvoj samoupravljanja sprejel možni plan izdelave in sprejemanja vseh manjkajočih samoupravnih aktov. Ti naj bi po planu bili izdelani in sprejeti do 31. 3. 1979, kar je tudi v skladu s sprejetimi zaključki na sestanku 9. 11.

Delavski svet je razpisal referendum za sprejetje samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v DO za 23. 11. 1978, istočasno pa teče obravnava in usklajevalni postopek za Statut SOZD in DO ter samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih v združenem delu (pravilnik o delovnih razmerjih).

Usklajevalni postopek se bo zaključil 28. 11. 78. Za te tri akte pa je delavski svet že razpisal referendum za 15. 12. 1978.

Boris Čerin

Direktor filijale I. C. v Mariboru – Ernest Burja.

Samo prodajalne v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu imajo večji promet od mariborske in je torej četrto mesto v Jugoslaviji gotovo eden od najboljših dokazov o marljivosti tega kolektiva. Skupni plan prodaje znaša za letos približno 430 milijonov dinarjev, že zdaj pa lahko trdimo, da ga bodo dosegli in tudi presegli. V sami industrijski prodajalni bodo letos prodali nekaj več kot petino od te vsote, preostalo pa bo odkupila veleprodajna in maloprodajna trgovska mreža.

Eden od glavnih vzrokov za omejeno prvo mesto na razpredelnici gospodarskega sektorja in za četrto mesto v Jugoslaviji je seveda obsežno industrijsko zaledje tako v Mariboru samem, kot tudi na območju Celja, Ptujja, dela Koroške in pa celotnega Pomurja. Zavedati se namreč moramo, da ima Iskra Commerce, in z njo torej vse Iskrine proizvodne delovne organizacije, na celotnem Štajerskem in v Pomurju le eno lastno prodajalno, kar pa ne pomeni, da smo tamkaj slabo zastopani, čeprav bi še kako potrebovali vsaj še eno lastno trgovino.

Iskrine izdelke je moč v severovzhodni Sloveniji kupiti razen v naši prodajalni še v treh večjih trgovskih hišah, s katerimi sklepamo dogovore o poslovnem sodelovanju – mariborski Jeklotehni, celjskem Tehnometorju in pri Panoniji – Izbiri s Ptujja. Prav tako so z Iskrinimi izdelki bogato založene tudi nekatere ljubljanske prometne organizacije, ki imajo na Štajerskem in v Pomurju svoje trgovine – Elektrotehna, Jugotehnika, Elektronabava, Metalka in druge.

Naj se povrnemo k Iskrini mariborski prodajalni. Kot že rečeno, bo imela letos za okoli 90 milijonov dinarjev prometa. Pot do te vzpodbudne številke ni bila lahka. Večji prodajni razmah se je začel pred nekako petimi šestimi leti, največji skok pa beležijo prav v zadnjih dveh letih. Najbolj zgovorne pri tem so številke – od 26 milijonov dinarjev leta 1974 se je prodaja do letošnjega leta povečevala takole: leta 1975 so prodali že za dobrih 34 milijonov dinarjev, leto pozneje za skoraj 44 milijonov, omenjeni skok pa so dosegli leta 1977, ko so prodali že skoraj za 74 milijonov dinarjev Iskrinih izdelkov, no, in letos že 90 milijonov dinarjev.

Ne bo odveč, če tudi tokrat zapišemo, da je mariborska prodajalna gotovo ena najboljših Iskrinih trgovin v Jugoslaviji. Največ prometa ima na področju široke potrošnje. Podobno razmerje je tudi v posredovanju Iskrinega blaga maloprodajni in veleprodajni mreži, pri čemer pa je zanimivo, da se je s področja širokopotrošnega blaga začela tehničnica nagibati na industrijsko blago.

„Ta sprememba nas v mariborskem predstavništvu precej skrbi,“ poudarja direktor filijale Ernest Burja. „Kaže namreč na določene pomanjkljivosti širokopotrošnih izdelkov. Ne bi jih našteval, saj jih vsi poznamo.“

Porast prodaje industrijskega blaga se je na Štajerskem in v Pomurju začel nekako pred dvema letoma. Prednjačijo hišne telefonske centrale, veliko prodajo električnih ročnih orodij, lepe rezultate pa dosega tudi delovna organizacija Elementov.

Letošnje leto je zelo konjunktorno, vendar pa si v Iskri ne bi smeli dovoliti tako izrazitega pomanjkanja določenih izdelkov, kot pa ga občutimo v Mariboru že vse leto, verjetno pa tudi drugod. Za katere izdelke gre? Stara pesem in je ne bi ponavljal. Človeku je le žal, ko vidi, da bi lahko dosti več prodal, pa nima... Še tem bolj, ker so to večinoma izdelki nezahvalne tehnologije. Mi se čudimo, kupci pa upravičeno negodujejo,“ meni direktor Burja.

Prednosti lastne Iskrine trgovske mreže verjetno ni treba naštevati. Razumljivo so tudi občasna manjša tre-

Uspehi prodajalne — kmalu nov servis

Pobuda, da smo obiskali predstavništvo Iskra Commerce v Mariboru se nam je porodila med prebiranjem rezultatov, ki jih je zbral gospodarski sektor IC o poslovanju Iskrinih filijal, trgovin in servisov v Jugoslaviji. Že bežen pogled na razpredelnico o poslovanju vseh teh številnih Iskrinih „kolonij“ kaže, da je velika večina poslovala izredno ugodno, najuspešnejši pa so že več mesecev delavke in delavci našega predstavništva v Mariboru.

nja z obstoječo trgovsko mrežo, torej s prometnimi organizacijami v določenem kraju, ki se pač bojijo konkurenčnosti, kar pa seveda nikakor ne bi smelo vplivati na uspešnost naše ponudbe.

„Menim, da bi morala imeti Iskra na Štajerskem in v Pomurju vsaj še eno prodajalno. Najugodnejše mesto zanjo bi bilo, v to sem prepričan, Celje. Drugod, v drugih mestih, imajo namreč dobro maloprodajno mrežo, ki zadovoljuje potrebe, seveda pa velja to tudi za Celje, toda to mesto je pač večje in ima močnejše zaledje – vse od Velenja do Zidanskega mosta, pa od Sevnice in prek Kozjanskega.“

Kljub uspehom pa se v naši prodajalni v Mariboru srečujejo tudi z nekaterimi problemi, oziroma nerešenimi vprašanji. Eno takšno je na primer pomanjkanje izdelkov tistega programa, ki dopolnjuje naš asortiman in so z njim v tesni povezavi. Na primer. Prodajamo številce, v prodajalni pa ni moč dobiti drugih elektromaterialov, ki sestavljajo hišno instalacijo. Kupec mora torej po žice, varovalke, stikala in še kaj na lov po drugih prodajalnah.

Z gotovostjo lahko trdimo, da ta nekompletiranost zmanjšuje uspešnost naše ponudbe, saj se kupec, razumljivo, raje odloča za tisto trgovino, kjer bo lahko dobil vse na enem mestu.

Ni dobre prodaje brez dobrega servisa – pravi znani rek, najin pogovor pa se je seveda usmeril tudi na to področje delovanja naše mariborske filijale.

Zakon o servisiranju in preskrbi z rezervnimi deli je znan: proizvodne organizacije združenega dela MORAJO za svoje izdelke organizirati tudi servisno mrežo. To velja še zlasti za izdelke široke potrošnje. Zakon je precizen. Kako pa imamo to urejeno v Iskri? Nekateri, žal, še vedno pozabljajo na zakon in ni čudno, da smo prav v našem glasilu že nekaj člankom o servisiranju „prilepili“ nič kaj preveč slaven naslov: „Servis – pastorek v Iskri“.

Kako pa je v mariborskem servisu? „Poglej, Lado. Govorila sva o uspešnosti prodaje naše mariborske filijale, četrti smo po realizirani prodaji v Jugoslaviji. Četrti, in to celo pred Sarajevom, Skopjem, Novim Sadom. Trudimo se, da bi še več prodali, saj nas k temu silijo tudi velike zaloge določenih artiklov v posameznih Iskrinih proizvodnih temeljnih organizacijah. Toda ves ta trud, da bi na Štajerskem in Pomurju prodali čim več, lahko onemogoči zaostajanje servisne mreže na našem območju,“ je začel pogovor o Iskrinih mariborskih servisierih direktor Ernest Burja.

Sogovorniku je treba priznati, da je bil v svoji kritiki položaja Iskrinega mariborskega servisa zelo mil oziroma zadržan, kajti, ta servis bi si zaslužil kakršnokoli drugo ime samo ne servis.

Prostori v posloplju, ki se lahko

vsak trenutek podre, so skrajno neugledni, da pa bi zvedeli še za mnenje Mariborčanov, smo se za nekaj trenutkov postavili pred servis in naredili manjšo anketo. Domala vsi lastniki naših izdelkov, ki so prihajali na servis, so na vprašanje, kaj menijo o njem, govorili o neustreznih prostorih, pri eni od strank pa je bilo slišati celo vzdih olajšanja, saj se je bala, da se ji bo porušil strop na glavo. Toliko je poslopje namreč dotrajano, hišo, ki že dve leti začasno gosti naše servisierje.

Že dve leti, toda Iskra Commerce zaradi pomanjkanja denarja ni mogla zagotoviti boljših prostorov, po nedavni potrditvi investicijskega načrta razvoja Iskrine servisne mreže pa so se oddahnili tudi mariborski servisierji; dobili bodo nove prostore in so tudi že sklenili predkupno pogodbo v novem mariborskem urbanističnem naselju, v tako imenovanem Maribor-Jug, ki bo do leta 1985 naseljeval že okoli 30.000 prebivalcev.

Sedanji neugledni prostori, ki pa so jim, na vso srečo, šteti dnevi, pa le niso edini problem, ki teži naše servisierje. Prvi je seveda pomanjkanje kadrov – premalo imajo servisierjev za popravilo akustike, nimajo servisierja za popravilo štedilnikov. Na drugo mesto – če abstrahiramo prostore, uvrščajo pomanjkanje rezervnih delov, ko pa smo pobarali direktorja Burjo, kaj meni o kakovosti Iskrinih izdelkov, je molčal. Povrnili se je rajši k problematiki kadrov, ter opozoril na zanimivo dejstvo; v Mariboru skuša Iskra prodati čim več štedilnikov, denarja za delavca, ki bi servisiral te naše Corone in Venere, pa ni.

Mariborski servis pa je edini Iskrin servis na celotnem območju Štajerske in Pomurja, in to je tudi eden od najhujših, če ne kar najhujši problem. Nimamo servisa niti v Celju, Velenju, ne na Ravnah, na Ptujju, v Murski Soboti, Lendavi, niti kjerkoli drugje.

V vseh teh krajih smo doslej „gasilni“ kupčevu nestrpnost s pogodbenimi servisi. Le-ti, žal, vsi še vedno niso dovolj odgovorni do zaupane naloge. Mnogi gledajo le na svojo računico, kar pa za Iskrin servis seveda ne more veljati – ugled kolektiva, ugled celotne Iskre je osnovno vodilo teh delavcev Iskra Commerce.

Direktor Burja meni, da bi morali „po hitrem postopku“ organizirati lastna servisa vsaj še v Celju in Murski Soboti. Oba ta servisa sta res v srednjeročnem programu razširitve Iskrine servisne mreže, toda če bolj pogledamo način zbiranja denarja, bomo zlahka ugotovili, da „gre vse bolj po starem in ravno proizvodne temeljne organizacije, ki so po zakonu dolžne vlagati sredstva za servisiranje, tega denarja ne namenjajo v razvoj servisne mreže.“

„Kdaj pa kdaj se mi poraja občutek, da je za servisiranje celotnega Iskrinega proizvodnega programa odgovorna le Iskra Commerce in nihče drug v Iskri,“ je proti koncu najinega pogovora poudaril Ernest Burja.

Lado Drobež

Iz službe na kmetijo

(Nadaljevanje z 9. strani)

delo. Tako sem prišla v Iskro in lahko rečem, da sem kar zadovoljna. Delo mi je všeč, norma je na zadovoljivi ravni – vsaj za zdaj, plače – za enkrat smo zadovoljni, če bi bile večje bi bili pa še bolj.“

Mile Malešević, referent za kadre in nagrajevanje, ki je začasno pomočnik vodje proizvodnje, nam je na vprašanje, kaj misli o kvaliteti dela in storilnosti tistih, ki imajo doma kmetije odgovoril takole:

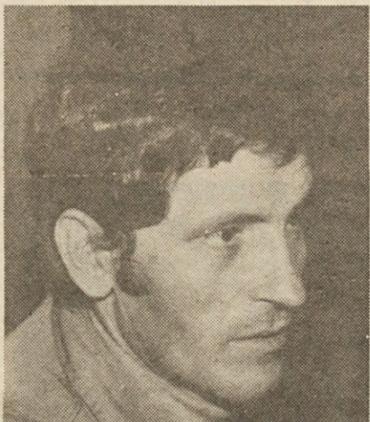
„Ne morem reči, da bi v proizvodnji čutili razliko med tistimi, ki imajo kmetijo in tistimi, ki nimajo. Pri nas je sicer zaposlena predvsem ženska delovna sila in zanjo lahko rečem, da manjšega delovnega učinka ni opaziti pa tudi v kvaliteti dela ni razlike.“

Miloš Šturm, sekretar KP:

„Mislim, da jih delo na kmetijah ne ovira do take mere, da ne bi dosegli enakih delovnih uspehov kot ostali delavci. Vendar je pa to precej naporno. Ni lahko delati 8 ur v službi in potem še doma. Vendar, kot rečeno, v tovarni ne opažamo razlik.“

Na koncu pa smo obiskali še družino Čuk. Oba starša sta zaposlena v Iskri, njuna domačija pa leži nedaleč stran od tovarne. Rada sta pokramljala z nami.

Bernarda: „Najprej, ko ni bilo možnosti, sem delala doma. S postavitvijo Iskrine tovarne pa so se odprla

Mile Malešević: „Ni čutili razlike v delu med tistimi, ki imajo doma kmetijo in med tistimi, ki je nimajo.“

tako obremenjevala, da bi trpelo moje delo v tovarni, ki je pri nas tako in tako normirano. In to od števila komadov do kontrole kvalitete.“

Sicer sem pa zadovoljna s svojim delovnim mestom v Iskri. Od začetka je bilo morda malo težje, toda sedaj ko sem se upeljala mi norma ne predstavlja nobenega problema več.

Težko bi se odločila, katero delo bi pustila, če bi že morala. Oboje imam rada. V tovarni se dobro razumemo, precej prijateljski imam tam, je pa res, da mi prostega časa skoraj nič ne ostane. Toda, če ima človek zavest, potem dela v redu na kmetiji in tovarni.“

Bernarda Čuk na svojem delovnem mestu.

nova delovna mesta, kar je bilo za nas zelo ugodno. Samo od kmetije se ne da živeti. Tako sem v Iskri že od vsega začetka.

Imam dva sina. Starejši ima 18 let in hodi v tretji letnik poklicne, mlajši pa v prvi razred gimnazije.

Kaj bi povedala o svojem delu? Redimo 8 glav živine. Dve kravi in 6 pitancev, ki jih prodajamo kmetijski zadruzi v Idriji. Vstajamo ob 5. potem pa odvisno od smene. Kadar delam v tovarni dopoldan, prevzamem oskrbo živine mati. Vendar me po službi pričaka kar precej dela. Imamo tudi njivo in vrt, tako, da pridelamo krompir, mleko in zelenjavo kar doma. Precej je opravil, ki se nabere na kmetiji. Vedno je kaj. Vse tja do mraka. Potem je pa še opravilo v hiši. Vendar pa ne čutim, da bi me kmetija

Srečko: Po devetih letih dela kot šofer tovornjaka v rudniku sem prišel v Iskro. Tu sem nabavni referent. Službo imam dopoldan, popoldan me pa čaka delo na kmetiji. Kar precej je opravil. Pripravi je potrebno krmo, obdelati njivo, skratka dela je vse do večera potem pa je tu še vzdrževanje strojev.

V službi nimam fizičnega dela tako, da mi je glede tega nekoliko laže. Vendar tudi na splošno nisem mnenja, da bi bilo kmečko prebivalstvo, slabše pri delu v tovarni kot ostalo. Mogoče so bolj prizadeti edino tisti, ki so preveč oddaljeni od tovarne. Pot je lahko včasih izredno naporna in utrudljiva. Sicer je pa možno dobro opravljati delo v službi in na kmetiji, čeprav je seveda res, da prostega časa potem ne ostane nič.“B. Č.

Pogled na Iskrino prodajalno – rekorderko.

TOVARNA GENERATORJEV IN ELEKTRONIKE

Z jasno zastavljenimi cilji v prihodnost

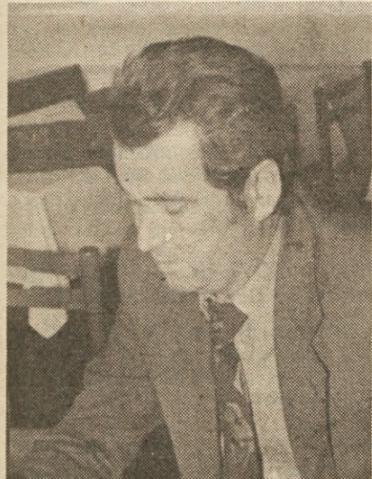
O tovarni generatorjev in elektronike novogoriške Avtoelektrike smo v našem glasilu bore malo pisali, kljub velikim delovnim uspehom, ki so jih v zadnjih letih dosegli. Ta „ženska“ TOZD, v njej je namreč od skupno 297 zaposlenih kar 215 žensk, proizvaja vse vrste alternatorjev in pripadajoče regulatorje. Menimo, da ti uspehi in njihovo poslovanje ne smejo ostati „skriti“, zato smo pripravili „okroglo mizo“ ter h pogovoru povabili predsednika DSS Borisa Preglja, predsednika sindikata Magdo Satler, predsednika ZSMS Borisa Jeriča, sekretarja ZK Gabrijela Dobrilo, predsednika ZB Radka Gulina, predsednico komisije za delovna razmerja Tatjano Komel, direktorja TOZD Petra Mivška, direktorja SKP Pavla Mermolja in socialno delavko Ireno Simčič.

ISKRA: Poglejmo najprej kratko zgodovinsko pot vaše TOZD.

MIVŠEK: Že pred letom 1974 smo si zastavili za cilj našega razvoja specializirano proizvodnjo alternatorjev z ustreznimi elektronskimi in mehanskimi regulatorji. Takrat smo proizvajali še vžigalno tuljavo in magnetni vžigalnik, torej je bila paleta naših izdelkov dokaj široka. Prav zato nismo videli možnosti nadaljnega razvoja teh dveh izdelkov pri nas, zato smo sprejeli odločitev, da prenesemo VT v Bovec, magnetni vžigalnik pa v AET Tolmin. Priznati moram, da je bil pogled v našo proizvodno halo dokaj žalosten. To, kar smo imeli, smo oddali, nove proizvodnje pa še ni bilo. In vendar je bila ta odločitev o prenosu dela proizvodnje na manj razvita področja tolminske občine povsem upravičena, vendar o tem nekoliko pozneje.

No, začeli smo znova. Vse sile smo usmerili v proizvodnjo alternatorjev in elektronike. Proizvodnja se je iz leta v leto skokovito večala, za primerjavo pa le toliko, da je bila fizična vrednost proizvodnje po planskih cenah l. 1974 40 milijonov, letos pa kar 140 milijonov dinarjev. Poprečen indeks rasti pa je 135 %.

Med tem časom smo na novo formirali remontno delavnico, linijo gredi, pokrovov, usmernika in elektro-

Peter Mivšek.

nike. Seveda smo vzporedno osvajali še podsestave tako, da smo za 5 % povečali našo udeležbo dela na končnih izdelkih. Indeks rasti zaposlenih pa je bil 113 %.

ISKRA: V mesecu oktobru je DS obravnaval 9-mesečno poslovanje. Kakšni so bili ti rezultati v vaši TOZD?

MIVŠEK: To poročilo ni ravno blesteče, vendar moram tu opozoriti na določene vsebinske pokazatelje. Celotni prihodek je nasproti lanskemu letu večji za indeks 136 %, vendar je

Nova linija ležajnih pokrovov, ki ima proizvodne prostore v tovarni mulih zaganjalnikov.

Med razgovorom za okroglo mizo.

tudi indeks stroškov, ki tu nastopijo, zelo velik. Ne smemo namreč pozabiti, da smo v zadnjih letih veliko investirali v osnovna sredstva, amortizacija le-teh pa že nastopa kot strošek. Seveda so tu še prejemki in osebni dohodki, ki stalno rastejo. Sam ostanek dohodka je skromen tudi zato, ker so nas v tretjem trimesečju pestile težave zaradi dobave repromateriala in uvajanje nove tehnologije. Prepričan sem, da bomo v zadnjem trimesečju vse to nadoknadili in rezultate popravili, jasno pa je, da moramo v dosego teh rezultatov vložiti vsi maksimalne napore.

DOBRILA: Da res je, to je opaziti v periodičnih in mesečnih poročilih, da je zavzetost in interes vseh zaposlenih usmerjena na dosego plana in čim boljših rezultatov.

GULIN: Povrnimo se spet k prenosu proizvodnje v Tolmin in Bovec. Verjetno smo vsi premalo prepričani v dejstvo, da pri nas ne bi mogli izdelati 800 tisoč vžigalnih tuljav kot sedaj v Bovcu, prav tako ne bi uspeli izdelati toliko magnetnega vžigalnika, kot ga izdelajo v AET. Sigurno je, da ne bi mogli imeti proizvodnje alternatorjev in elektronike na taki ravni, kot jo imamo danes. Zato je bila odločitev pravilna, da smo šli že takrat v specializacijo izdelkov. Kljub temu pa moram dodati, da se pogostokrat zadovoljimo z doseženimi rezultati, vsi pa premalo pomislimo, da bi bili lahko še boljši. Velikokrat zanemarjamo odnos do materiala. Ne vidimo, ali pa nočemo videti, da je tudi to čisti dohodek. Tudi izmeta je po naši krivdi preveč. Skratka, premalo se zavedamo, da smo neposredni delničarji, gospodarji sredstev, s katerimi upravljamo.

ISKRA: Slišali smo pripombo na račun izmeta?

DOBRILA: Na vrednost realizacije

Magda Satler.

je bil izmet v letu 1976 0,58 %, za letošnje prvo polletje pa je nekoliko večji – 0,9 %. Vendar moramo tu

upoštevati, da smo uvedli veliko novih izdelkov, osvajamo novo proizvodnjo, tu je zagon novih linij, novih strojev, itd. Ocenjujem, da ta odstotek izmeta ni zaskrbljujoč, ker se bo v prihodnje, ob odpravi nekaterih kritičnih točk v proizvodnji, zmanjšal. Tudi padec reklamacij je zelo velik.

ISKRA: Vaša TOZD je prva v DO uvedla elektroniko v proizvodnjo avtoelektričnih delov. Opuščate proizvodnjo mehanskih regulatorjev, prehajate na elektronske. Tudi na alternatorju je precej novosti. Nam lahko navedete nekaj podatkov?

MIVŠEK: Da, program mehanskega regulatorja opuščamo, vendar ne povsem, saj moramo še vedno oskrbovati tržišče z rezervnimi deli. Smo pa res prvi na Goriškem, ki smo začeli s proizvodnjo elektronike. Res so tu še začetne težave, vendar jih bomo odpravili. Ti izdelki so tržno zanimivi in škoda bi bilo, če jih ne bi dovolj proizvedli. Ob tem bi rad poudaril še nekaj. Elektronske izdelke sestavljamo v tako imenovani diskretni tehniki, vemo pa, da gre vsa napredna tehnologija vse bolj v mikroelektroniko, ki je korak naprej, saj so taki izdelki zanesljivejši in cenejši. Prav zato že sodelujemo z Mikroelektroniko v Ljubljani in s strokovnjaki elektro fakultete. Zavedamo se, da bomo morali preiti slej kot prej na modernejšo izvedbo elektronskih izdelkov. To pa bo možno le ob tesnem sodelovanju proizvajalcev elementov v SOZD Iskra.

MERMOLJA: Torej je opredelitev o gradnji Mikroelektronike pravilna.

MIVŠEK: Da, naša pot, da smo pristopili k sofinanciranju je povsem pravilna, saj je bodočnost prav v tej panogi.

ISKRA: Investicije. Kolikokrat slišimo to besedo. Tudi v vaši TOZD je pogostokrat na dnevnem redu.

MIVŠEK: Ob pričetku proizvodnje alternatorjev in elektronike smo bili dejansko pod velikim časovnim pritiskom. Tržišče je zahtevalo vedno več teh izdelkov, mi pa nismo imeli teh možnosti, da bi tržišče povsem zadovoljili. Gredi in ležajne pokrove so nam proizvajali v tovarni velikih zaganjalnikov tako, da je prav zaradi nas pogostokrat trpela njihova proizvodnja. Pritisk in čas je zahteval svoje. Kaj hitro smo se odločili in pričeli nabavljati stroje za linijo gredi in pokrovov.

V sorazmerno kratkem času nam je uspelo ob ugodnih kreditnih pogojih nabaviti opremo za proizvodnjo gredi in ležajnih pokrovov. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem službam v DO, ki so nam kakorkoli priskočile na pomoč. Nekaj opreme je še na poti, prispela bo v prvi polovici prihodnjega leta. Z vsoto opremo bomo sposobni proizvesti 350.000 alternatorjev, vendar bomo morali dobiti tudi ustrezen prostor. Prav na zadnjem zase-

Izobraževanje sindikalnih delavcev

Skrb za izobraževanje sindikalnih delavcev – delegatov mora biti stalna praksa osnovnih organizacij sindikata v temeljnih organizacijah. Tega se dobro zavedajo tudi v Iskri – Avtoelektriki, zato so se predstavniki vodstva OOS TOZD lociranih v Novi Gorici dogovorili z Delavsko univerzo v Novi Gorici za organizacijo 4-dnevnega seminarja. Le-ta se je pričel v sredo, 22. novembra, trajal bo do sobote, udeležujejo pa se ga člani izvršilnih in nadzornih odborov, vodstva sindikalnih skupin in poverjeniki.

Slušatelji seminarja se bodo seznanili z zanimivimi temami. Naj jih nekaj naštejemo: Vloga in naloge sil pri nadaljnji graditvi političnega sistema. Naloge sindikata na področju

socialne politike, Dohodkovni odnosi, Sindikati po zakonu o združenem delu, Naloge sindikata na področju vzgoje izobraževanja in kulture, Samoupravna organiziranost in delegatski sistem, Metode in oblike dela v osnovni organizaciji sindikata, Naloge sindikata na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite ter program dela in naloge po 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije.

Seminar bo vsekakor pripomogel k boljšemu in aktivnejšemu delu sindikalnih delavcev. Potrebo po tvrstnem izobraževanju je bilo že dolgo čutili, zato je ta odločitev povsem pravilna ter je treba z njo nadaljevati tudi v prihodnje.

Marko Rakušček

danju DS smo sprejeli načelni sklep, da se pristopi h izgradnji dodatne proizvodne hale ob severni steni obstoječega obrata. V sodelovanju s tovarno delovnih sredstev bomo napravili prezaprave ter tako eni kot drugi pridobili nekaj dodatnih prostorov, vendar to ne bo dokončna rešitev. Analiza trga namreč kaže, da bodo že leta 1982 samo jugoslovanski proizvajalci motornih vozil potrebovali ca. 400 tisoč alternatorjev z ustreznimi regulatorji. In če tu pomislimo še na izvoz, moramo pomisliti tudi na programsko investicijo, ki bi rešila proizvodnjo vsaj do leta 1990. Grobe analize, ki so že narejene, kažejo, da bi rabili ca. 6000 m² površine. Prav tako se kaže, da bo možno realizirati potrebne količine ob modernejši tehnologiji z minimalnim povečanjem števila zaposlenih.

ISKRA: V Novi Gorici imate remontno delavnico, ki jo z novim letom ukinjate. Opazali smo, da je bilo poslovanje tega oddelka kljub maksimalnim naporom zaposlenih nerentabilno. Kam boste razporedili zaposlene in kaj bo poslej v tem oddelku?

DOBRILA: Oddelek remont je bil formiran v času TOZD. Program je obsegal remont dinam in zaganjal-

samo zaradi porodniških dopustov izgubljenih 2812 dni. To je zelo veliko. Glede na to, da je v tej TOZD delo le v dopoldanskem času, je tudi iz ostalih TOZD veliko prošenj za delo pri vas, saj vidi večina mater prav v tem rešitev marsikaterih problemov. Vsekakor pa mislim, da bo potrebno v prihodnje posvetiti več časa reševanju problemov delovnih invalidov in delavkam z zmanjšano delovno spo-

Radko Gulin.

V tovarni generatorjev imajo velike načrte.

nikov, ki so bili pogodbeno določeni z DO „21. maj“ Beograd, FAMOS in nekaterimi drugimi. Dejanska cena teh izdelkov je bila sorazmerno visoka, prodajna pa neustrezna, torej so bili izdelki nerentabilni. Odločili smo se, da ta oddelek ukinemo, obstoječe prostore z opremo pa odstopimo TOZD Komerciala, ki bo v njih organizirala službo reševanja reklamacij in servisiranja. Večino zaposlenih v tem oddelku bomo zaposlili, bodisi v naši TOZD, bodisi v okviru celotne DO.

MIVŠEK: Ukinitve tega oddelka nikakor ne smemo šteti kot neka „muha“ posameznikov. Vsi zaposleni so se prizadevali, da bi pripomogli k pridobivanju dohodka, kot ostali v TOZD, vendar je tehnologija in struktura izdelkov taka, da ni bilo možno kaj več narediti.

ISKRA: Vaša TOZD je najštevilnejša po zaposlenosti žensk. Vemo pa, da nastopijo prav tu določene težave (bolovanje, varstvo otrok, izčrpanost). Kako rešujete te probleme, kako pristopi k reševanju socialna služba?

SIMČIČ: V TOZD GE je zaposlenih kar 72 % žensk. Že ta podatek nam pove, da je tudi problematika dokaj specifična. Skrajno vse delavke so matere, gospodinje in prav tu nastopijo problemi, ki jih obravnavamo. Glede na skupno število delovnih dni v lanskem letu, je bilo v TOZD GE izgubljenih 8,33 % delovnih dni, medtem ko je bilo v ostalih TOZD okrog 7 %. V lanskem letu je bilo

sobnostjo. Opazamo, da predvsem starejše delavke niso kos normam, delom na tekočih trakovih, itd. V TOZD bi morali poiskati taka delovna mesta, kjer bi te prizadete delavke delale do upokojitve. Ob spoznanju teh problemov moramo vsekakor dati poudarek preventivi in jih prerazporediti takrat, ko je še čas in ne, ko imajo že odločno o invalidnosti. Vodstvo proizvodnje, varnostna in socialna služba ter obratna ambulanta bi se morali zavzeteje spoprijeti s temi problemi.

PREGELJ: To problematiko bi morali vsekakor obravnavati na ravni DO. Proizvodnja namreč zahteva doseganje določenih rezultatov, zato bi morali to kompleksneje obravnavati.

MERMOLJA: Da, na ravni celotne DO pogostokrat zanemarjamo take primere, saj vidimo le proizvodnjo, manj pa tistega, ki s strojem upravlja. Mi moramo izboljšati pogoje dela tistim, ki jih pestijo težave ter opredeliti tista delovna mesta, ki so usposobljena za posamezne invalide, tako živčnega izvora kot raznih obolenj. Ne smemo pa pozabiti, da tudi delavci sami pogostokrat menijo, da je prav njegovo delo najtežje. Tudi v katalogu del bomo morali opredeliti tista delov-

(Nadaljevanje na 12. strani)

Z jasno zastavljenimi cilji v prihodnost

(Nadaljevanje z 11. strani)

na mesta, kjer bodo delavci s temi omejitvami lahko delali. Seveda pa mora biti težnja nadaljnjega razvoja kar največja avtomatizacija postopkov, čim manjši vpliv delavca samega na kvaliteto in količino dela tako, da postane le urejevalec sistema.

SATLER: Veliko izgubljenih delovnih ur je tudi zato, ker se v vrtih premalo angažirajo ob lažjih boleznih malčkov. Ob vsakem takem primeru pokličejo mater, ki mora seveda pustiti delo v tovarni.

KOMEL: Veliko izhodov je tudi zato, ker opravljajo določene službe svoje delo le v dopoldanskem času. Le-te bi morale prisluhniti zahtevam delovnih organizacij in uvesti redne delovne ure tudi popoldne.

GULIN: Vsaj ob sredah bi lahko uslužbenci občine pričeli z delom ob 12. in zaključili ob 19. uri.

ISKRA: Kakšna je struktura zaposlenih in kakšen je osebni dohodek?

MIVŠEK: Za ilustracijo naj povem, da je v naši TOZD 28 % režijskih in 72 % produktivnih delavcev. Struktura ni najugodnejša, se pa izboljšuje. Z VS izobrazbo imamo 3 delavce, VS 3, SS 13, PK delavcev pa imamo 88 %, medtem ko smo jih imeli še leta 1974 92 %. Poprčen OD pa je 5040 din.

ISKRA: Na samoupravnem področju so bili doseženi dokaj dobri rezultati, tako v DO kot v TOZD. Kaj menite, da bi bilo potrebno še narediti na tem področju za doseg boljših rezultatov in ali je vaš sindikat „gonilna“ sila razvoja samoupravnih odnosov?

SATLER: Res tudi po mojem mnenju so ti rezultati dobri, vendar bi bili še boljši, če bi bili delegati in družbenopolitični delavci bolj izobraženi, če bi se s tem delom podrobneje seznanili na raznih seminarjih, ki jih prav sedaj pripravljajo splošno kadrovske področje in jih seveda pozdravljamo. Sindikat bi moral biti „gonilna“ sila, vendar naletimo še vedno na nekatere težave. Vzrok za to je več. O nekaterih stvareh smo premalo, ali pa prepozno obveščeni, tudi „mladi“ smo še pri tem delu. Kljub temu pa poskušamo z vsemi DPO priti stvari „do dna“, rezultati pa so nasproti prejšnjemu obdobju že dokaj razveseljivi.

KOMEL: Če hoče delegat plodno sodelovati v razpravi, mora biti seznanjen do podrobnosti z obravnavano tematiko, imati mora mnenje „baze“. Biti mora res usposobljen za prodajanje snovi, saj v nasprotnem primeru naleti na negodovanje in s tem njegov pogum splahni. Priznati pa moram, da se je na tem področju v naši TOZD marsikaj premaknilo, sklicatelji raznih zborov in delovnih skupin pa so delegati DS s pomočjo sindikata.

FREGELJ: To je res. Vedno več se pogovarjamo in sklepamo na samoupravnih delovnih skupinah, kamor povabimo tudi vodstvo TOZD. Imamo sedem samoupravnih delovnih skupin.

DOBRILA: Vsi vemo, da je samoupravljanje šola, ki nima končnega izpita. Zato menim, da bodo prav ti seminarji veliko pripomogli k aktivnejšemu delovanju delegatov. Je pa res, da se vsi zanimamo le za tiste stvari, ki nas neposredno spremljajo, bolj nezainteresirani smo do problemov, ki

so nekoliko odmaknjeni od nas. Tu mislim predvsem na samoupravne interesne skupnosti.

ISKRA: Kakšno je sodelovanje med družbenopolitičnimi organizacijami?

JERIČ: Osnovna organizacija ZSMS naše TOZD sodeluje z vsemi DPO, vendar moram povedati dokaj žalostno ugotovitev, da je med mladimi dokaj majhna zainteresiranost za delo na DPO področju. Tudi pri nas je čutiti premajhno izobraženost in po mojem mnenju je prav zato tudi nezainteresiranost mladih.

GULIN: Današnja mladina ima razne druge konjičke, ki jo bolj pritegnejo. Prav tako je v krajevni skupnosti, saj je res težko dobiti skupino mladih, ki bi bili pripravljene delati. Osebnostni standard je namreč že tako velik, da stremi vsak le za tem, da opravi svoje delo, da dobi zanj plačilo in da se po svoje zabava.

MERMOLJA: Vendar je kljub temu opaziti dokajšnje zainteresiranje mladih na ravni DO. V načrtu imajo veliko aktivnosti, formiranje raznih klubov. Zagnanost je res velika, zato moramo le želiti, da tako tudi bo in jim pomagati.

ISKRA: In kakšni so vaši načrti v prihodnje?

MIVŠEK: Predvsem moramo skrbeti, da izpolnimo proizvodni plan v čim večji meri. Več pozornosti bomo morali posvetiti proizvodnji rezervnih delov ter alternatorju AAK, ki jih še vedno izdelamo premalo. Pripravljamo tudi nekatere rekonstrukcije izdelkov v smislu pocenitve proizvodnje in izboljšanje kvalitete (regulator NR/E in AEC, alternator AAK, usmernik za alternator).

Želeli bi čimprej osvojiti proizvodnjo vodotesnega alternatorja AAK, prahotesnega alternatorja AAG in novega alternatorja AAG za novo vozilo Zastava 102 ter varnostne utripalke AEP.

Prepričan sem, da bomo ob dobrem sodelovanju z vsemi TOZD in DSSS realizirali zastavljene naloge. Vse večjo proizvodnjo pa bomo realizirali le če bomo pravočasno dogradili nove proizvodne prostore.

ISKRA: In še zadnje vprašanje; Kakšno je po vaših mnenjih splošno počutje zaposlenih v vaši TOZD?

SATLER: Seveda so izjeme tudi pri nas, menim pa, da je večina zadovoljna.

MIVŠEK: Mogoče me občutek vara, vendar menim, da vlada med zaposlenimi nezadovoljstvo, da vidijo le prihod na delo, normo in vsak dan več problemov.

FREGELJ: Mislim, da ni tako. To trdim prav zato, ker izhajam iz neposredne proizvodnje, saj počutje zaposlenih poznam. Opaziti je določeno zadovoljstvo in zaupanje v našo perspektivo. Zaposleni se predvsem zaradi naše prave usmeritve počutijo socialno varni.

ISKRA: Iz prikazane predstavitve tovarne generatorjev in elektronike lahko zaključimo, da je njihova usmeritev pravilna, saj njihov program zagotavlja široko perspektivo. Njihovi uspehi in njihova bodočnost pa je pravilna opredelitev vseh temeljnih organizacij združenega dela Iskre – Avtoelektrike Nova Gorica v duhu zakona o združenem delu.

Marko Rakušček

Na referendumu — 81,45 % glasov ZA

OBDOBJE PRIPRAV

Po tem obdobju smo v Avtomatiki posvetili najširšo pozornost in aktivnost nadaljnjim postopkom samoupravnih aktivnosti za usklajevanje samoupravnih odnosov z določbami zakona o združenem delu, ki so se odražala v javnih razpravah o samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v tozd oziroma delovne skupnosti.

S tem temeljnim aktom delavci določamo dela skupnega pomena in druga dela, ki jih opravljamo s tem sporazumom, v skladu s spremembami samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo, v skladu z zakonom, s sprejetimi obveznostmi, ki izhajajo iz osnov planov tozd, delovne organizacije, SOZD Iskra in drugih oblik združevanja dela in sredstev. Uresničujemo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice ter odločamo o drugih vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja neposredno in enakopravno, na načelih vzajemne odvisnosti, odgovornosti, solidarnosti in demokratične povezanosti. Vse pa v skladu z delavčevimi vlogi v združenem delu in v skladu z načeli socialističnega samoupravnega združenega dela.

Izhajajoč iz teh razlogov, smo se zavedali, da daje omenjeni sporazum osnovo oziroma podlago za uresničevanje medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti za opravljanje z dohodkom, za delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo ter osnovo za vse druge samoupravne splošne akte, ki morajo biti usklajeni z njim.

Temu ustrezno so bile v obdobju do referenduma programirane tudi priprave za izvedbo programa samoupravnih aktivnosti. Že v začetku meseca oktobra so sekretarji in pravniki temeljnih organizacij na skupnem sestanku obravnavali delovne osnutke samoupravnih sporazumov in določili operativni rokovnik za izvedbo programa.

Nato so se vrstili sestanki tako pooblaščenih delavcev za izvedbo potrebnih dejanj za samoupravno organiziranost novih TOZD in delovnih skupnosti, kot predsednikov akcijskih konferenc, sindikata in mladine ter sekretarjev programskih konferenc osnovnih organizacij ZK skupaj s predsedniki osnovnih organizacij, kjer so obravnavali prispevek družbenopolitičnih dejavnikov Avtomatike v pripravah za sprejem omenjenega sporazuma.

V skladu s sklepi komisij novih tozd in delovnih skupnosti so bili osnutki sporazuma vročeni vsem delavcem v obravnavo in oblikovanje za sprejem. V predhodnih razpravah, ki so potekale v sredini meseca oktobra so se družbenopolitične organizacije vključile v okviru akcijskih konferenc novih tozd in delovnih skupnosti skupno s strokovnimi timi ter strokovnimi kolegi. Njihova skupna ocena je temeljila na ugotovitvi, da je sporazum dobro pripravljen in primeren za nadaljnjo obravnavo na zborih oziroma za sprejem.

Zbori, ki so časovno pokrivali zadnjo tretjino meseca oktobra, so bili sklicani na podlagi 13. in 16. člena Samoupravnega sporazuma o spremembah v organiziranju delovne organizacije in spremembah samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo. Glede na to, da so v teku razprav o osnutku predloga delavci podali komisijam za pripravo osnutka spreminjevalne predloge in dopolnitve, so na zborih te predloge ponovno

V delovni organizaciji Iskra-Avtomatika je 15. t. m. potekal referendum o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljne organizacije, oz. delovne skupnosti. Referendum sodi v okvir sprememb o samoupravni organiziranosti omenjene delovne organizacije, katere prvo obdobje je bilo zaključeno s 7. 7. 1978. Takrat je bil na referendumu izglasovan samoupravni sporazum o spremembah v organiziranju delovne organizacije in spremembah samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo.

pregledali in jih s sklepom o določitvi predloga tudi upoštevali.

Če podamo oceno o poteku zborov, lahko rečemo, da so bili dobro pripravljani in da so pripomogli pri izbiranju najboljših rešitev preko pobud vsakega delavca, ki je sodeloval v procesu usklajevanja. Na zborih so bili sprejeti tudi sklepi, da se odločanje o sklenitvi sporazuma izvede z referendumom dne 15. novembra in da se za njegovo izvedbo poleg komisij za sestavo volilnih imenikov imenujejo tudi komisije za izvedbo referenduma.

15. NOVEMBER—REFERENDUM

Izvedba referenduma je potekala v novih tozd in delovnih skupnostih Avtomatike in v tozd ELA. V preostalih treh tozd Napajanja, SVN, in Orodjarna pa bo referendum predvidoma v sredini prihodnjega meseca, ko se bodo delavci odločali za sprejem več temeljnih aktov naenkrat. Ome-

ali 94,86 %, „ZA“ 186 delavcev ali 86,92 %, „PROTI“ 17 delavcev ali 7,94 %.

DELOVNA SKUPNOST ZA ADMINISTRATIVNO STROKOVNE ZADEVE

DS 2: od vpisanih 66 delavcev jih je glasovalo 62 ali 93,94 %, „ZA“ 40 delavcev ali 60 %, „PROTI“ 21 delavcev ali 31,82 %.

TOZD TRZENJE:

od 139 delavcev jih je glasovalo 120 ali 86,33 %, „ZA“ 115 delavcev ali 83 %, „PROTI“ 5 delavcev ali 3,6 %.

TOZD PROJEKTIRANJE IN GRADNJA SISTEMOV:

od 221 delavcev jih je glasovalo 204 ali 92,31 %, „ZA“ 168 delavcev ali 76,02 %, „PROTI“ 34 delavcev ali 15,38 %.

DELOVNA SKUPNOST ZA STROKOVNA POMOŽNA IN

TEMU PODOBNA DELA — DS 1:

od skupno 226 vpisanih delavcev jih je glasovalo 219 ali 96,9 %, „ZA“ 185 delavcev ali 81,9 %, „PROTI“ 32 delavcev ali 14,2 %.

TOZD TOVARNA SESTAVNIH DELOV IN DELOVNIH SREDSTEV:

od vpisanih 356 delavcev je glasovalo 328 delavcev ali 92,13 %, „ZA“ 272 delavcev ali 76,4 %, „PROTI“ 52 delavcev ali 14,6 %.

TOZD TOVARNA STIKALNIH IN ZAŠČITNIH ELEMENTOV, DOBREPOLJE:

od vpisanih 226 delavcev je glasovalo 224 ali 99,1 %, „ZA“ 218 delavcev ali 96,45 %, „PROTI“ 5 delavcev ali 2,2 %.

TOZD TOVARNA PROGRAMSKIH STIKAL IN RELEJEV MAKOLE:

od 261 delavcev jih je glasovalo 249 ali 95,6 %, „ZA“ 246 delavcev ali 34,25 %, „PROTI“ trije delavci ali 1,15 %.

TOZD TOVARNA NAPRAV IN ELEMENTOV ZA ENERGETIKO IN TELEINFORMATIKO:

od skupno vpisanih 402 delavca je glasovalo 353 delavcev ali 87,81 %, „ZA“ 313 delavcev ali 77,86 %, „PROTI“ 40 delavcev ali 9,95 %.

(Nadaljevanje na 13. strani)

Delavke, zaposlene v obratu tovarne velikih zaganjalnikov na Ligu, so pred nedavnim obiskale temeljne organizacije Iskre—Avtoelektrike, ki so locirane v Sempetru. Po prisrčnem pozdravu predstavnikov tovarne velikih zaganjalnikov, so si z zanimanjem ogledale proizvodne prostore, saj so bile nekatere prvič v „matični“ tovarni. V obratu na Ligu je danes že 28 zaposlenih, ki proizvajajo, oz. navijajo tuljave za potrebe tovarne velikih zaganjalnikov. Delavke so bile z obiskom zelo zadovoljne, saj so do podrobnosti spoznale veliko družino Iskre Avtoelektrike, ki ima 3000 zaposlenih, skupno z „žlaho“ pa nas je 27.000. S predstavniki tovarne velikih zaganjalnikov so se v dvorani delavskega samoupravljanja zadržale v daljšem razgovoru.

Na referendumu — 81,45 %
glasov ZA

(Nadaljevanje z 12. strani)

TOZD ELA, NOVO MESTO:

od vpisanih 332 delavcev je glasovalo 270 delavcev ali 81,5 %, „ZA“ 242 delavcev ali 73,1 %, „PROTI“ 22 delavcev ali 6,6 %.

KAJ V NAPREJ?

Čeprav smo delavci z izredno dobrim odzivom na referendumu ponovno potrdili pravilno usmerjenost Avtomatike na njeni novi poti zagotavljanja gospodarskega kakor tudi družbenoekonomskega razvoja nas do konca letošnjega leta in v pričetku naslednjega čaka še ogromno dela.

Že 20. t.m. bodo na zborih delavcev poleg poročila komisij o izidu

referenduma tudi sklepi o razpisu volitev samoupravnih organov tozdz ozioroma delovnih skupnosti ter volitev delegatov in delegacij za zbor zdrženega dela občinskih skupščin in za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Izvoljene bodo tudi komisije za naslednje mandatno obdobje.

Na področju normativno pravne dejavnosti pa bo potrebno pripraviti osnutke statutih TOZD in delovne skupnosti, osnutke samoupravnih sporazumov o pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci tozdz in delovnih skupnosti, osnutek pravilnika o delovnih razmerjih in osnutek pravilnika o razvidu del in nalog v tozdz ozioroma delovnih skupnostih. S.D.

Služba štipendiranja je bila do 1. 7. 1978 centralizirana za celotno SOZD Iskra. Po tem datumu pa se to delo opravlja na ravni delovnih organizacij. Delovna organizacija Avtomatika štipendira 340 učencev poklicnih šol, dijakov srednjih šol in študentov na višjih in visokih šolah. V letu 1978 smo razpisali in podelili štipendijo 120 štipendistom. Izbor med prijavitelji je opravil Odbor za štipendiranje, ki ga sestavljajo predstavniki TOZD in delovne skupnosti.

Izbira je bila potrebna le za nekatere usmeritve, za katere se je prijavi več kandidatov. Pri izboru je odbor upošteval predvsem gnotno stanje družine, iz katere je prosilec izhajal. Zgodilo se je, da so nekateri štipendisti vrnili poslano pogodbo, ker so že prejeli pri drugi organizaciji štipendijo pod boljimi pogoji. Glede na to, da je bilo v septembru precej pogodb še nepodpisanih, smo uspeli za večino novih štipendistov plačati štipendijo v oktobru, za ostale pa šele v novembru. Tu so zajeti predvsem učenci Industrijskega centra Litostroj, za katere smo pričeli urejevati štipendijo pozno, saj smo njihov seznam dobili šele 21. 9. 1978.

Razlog za probleme, ki jih imamo z našimi štipendisti, je tudi v nerednem, ali neuspešnem delu pri študiju. Zgodi se tudi, da se štipendisti, ki so šolanje končali, štipenditorju ne oglasijo. Nekako se čuti premajhna povezanost s kolektivni štipenditorjev, ki so finančno pomagali mlademu človeku, da je laže dosegel zastavljene cilje.

Za včasih nekoliko ohlapen odnos med štipendisti in štipenditorjem je potrebno vzrok iskati pri slednjemu, ki se nemačkraj premalo posveti štipendistu v času prakse. Od njega premalo zahteva, premalo ceni zagnanost in sposobnost mladega človeka, ki se še pripravlja na svoj poklic. Pritožb štipendistov, da se v času prakse v TOZD bolj malo menijo zanje, je kar precej. To je resnična škoda za obe strani. Gotovo je, da je za zaposlene, ki se morajo poleg svojega rednega dela ukvarjati še s praktičnimi precej naporno, zato bi morale strokovne službe o tem razmišljati in najti ustrezen sistem. Vtisi, ki jih dobi štipendist o TOZD še v času šolanja, so zelo pomembni zlasti za obdobje, ko se odloča za zaposlitev.

Eden izmed štipendistov je bil še posebej razočaran. Spraševal je o mnogočem, a dobil le malo odgovorov. Naloga za kakršnokoli koristno delo ni dobil. Prišel je do zaključka, da ga v TOZD ne potrebujejo in da tudi v perspektivi nima veliko pričakovati. Odločil se je za drugo delovno organizacijo, kjer so imeli zelo dobro organizirano počitniško prakso. Ves navdušen je govoril o tej delovni organizaciji in izjavil, da bo pri nas sprejeto štipendijo vrnil v skladu s pogodbo o štipendiranju. Ali mu smemo zameriti? Kaj lahko storimo, da se taki primeri ne bodo ponavljali?

Predvsem moramo štipendiste, naše bodoče sodelavce znati zainteresirati za naše delo, delati z njimi, tako, da bodo čutili pripadnost svojemu štipenditorju in z veseljem ter pričakovanjem prišli prvi dan na delo.

Ana Ciuha

teklostjo, za mlade pa vznemirljivo srečanje s trpljenjem starejšega rodu in zagotovilo, da bodo težko pridobljeno svobodo skrbno čuvali.

Pavle Sešek

Ob živem vrenju uresničevanja demokratičnih pravic delavcev, ki jih je prinesel Zakon o združenem delu, se človek nehoti vprašati: „Kako je v praksi? Je Zakon zaživel? Kako gospodari 3000 ljudi v Industriji elementov, ki delajo na vseh koncih Slovenije?“ S temi vprašanji v glavi sem šel k Otmarju Zornu. Zato k njemu, ker je sredi dogajanja v IEZE, saj je znan družbenopolitičen delavec, predsednik DS Iskre in direktor področja za analize, plan in organizacijo. Tako ima pregled na dogajanje v DO iz dveh zornih kotov.

Mnogo pripomb in pohval slišimo na račun dejanskega upravljanja in samoupravljanja. Kaj mislite, kje je zaveza, odgovornost in gospodarsko odločanje trenutno v naši delovni organizaciji?

Naj povem za uvod, da smo name, ki smo jih imeli pri združevanju v delovno organizacijo dosegli. Združevanje del in sredstev več TOZD je pri nas uresničeno in večjih odprtih vprašanj ni. Tako smo dosegli, da je delovna organizacija homogen organizem z dobrimi in stabilnimi temelji. Seveda ni bilo to rešeno v trenutku. Mnogo vprašanj, problemov, nesoglasij in različnih interesov smo morali zediniti na skupni imenovalec. Meni se zdi, da smo v primerjavi s celotno Iskro ta vprašanja zelo dobro rešili. Poznam pa vrsto drugih delovnih organizacij, ki so daleč za nami.

Res pa ni še vse gladko. Često opažam, zlasti pri vodilnem kadru nekakšno nezaupanje pri sprejemanju skupnih načrtov, samoupravnih sporazumov in planov. Težava je v tem, da je često treba za razumevanje in še bolj za odločanje določeno predznanje, ki pa ga nekateri tovariši nimajo. Zato prihaja do zavlačevanj pri sprejemanju odločitev, do nepotrebnega natezanja tam, kjer je strokovna ocena „jasna ko beli dan“. Mislim, da bi morali imeti le več zaupanja v strokovnjake in predvsem v resnost njihovih strokovnih mnenj. Res pa je tudi, da tudi v takih primerih ne puščamo nerešenih problemov. Kritično jim pogledamo v oči in jih razčistimo.

Sicer pa je naša notranja organizacija delovne organizacije usmerjena v realizacijo Zakona o združenem delu, to pa pogojuje način skupnega odločanja. Tu so se stvari obrnile na bolje, smo že tako daleč, da večina delavcev vedno ve, da skupne odločitve potegnejo za seboj tudi posledice. To pa, menim, je odgovorno in zavestno odločanje. Zato pa je tudi vedno več vprašanj pred glasovanji in referendumi.

Za primer naj povem, da je bilo med javno razpravo o osnutku Samoupravnega sporazuma med TOZD in DSS mnogo vprašanj. In to še kako konkretnih. Mnogo je bilo iskanja rešitev. Referendum pa je pokazal, da so delavci preko 80 % glasovali za sporazum, čeprav je slo za velika sredstva in precejšnje kompetence.

Kako naši delavci neposredno vplivajo na planiranje in investiranje?

Naša načrtovanja proizvodnje in poslovanja gredo v razpravi v veliko širino. Tako je formiranje planov decentralizirano. Programi nastajajo v TOZD, kjer jih predlagajo strokovnjaki in o njih odločajo v TOZD. Na ravni delovne organizacije pa te načrte uskladimo. Tako se načrtuje v obliki piramide, bolj od spodaj navzgor kakor od zgoraj navzdol. Uspeli smo rešiti tudi problem „podjetniškega planiranja“, in je tako vsak naš plan družbeni plan, saj v bistvu ni mogoče ločiti gospodarske od družbenopolitične in samoupravne dejavnosti, ker je vse troje en sam živ organizem.

Otmar Zorn.

Podobno je pri investiranju. Kolektivi po TOZD vedo, da so investicije nujen pogoj za rast proizvodnje in produktivnosti, ti pa pogoj ekonomskega poslovanja. Tako vsak posameznik ve, da mora del dohodkov v razširjeno reprodukcijo. Sicer pa imamo vprašanje investicij rešeno sistemsko in solidarnostno. Gradimo in vlagamo iz združenih lastnih sredstev, seveda pa imamo sporazumno postavljen načrt proprijetnih nalog pri investicijah, pač po potrebah in možnostih.

So imeli letošnji kongresi praktičen odmev v vaši delovni organizaciji, kakšen je vpliv na življenje in delo samoupravnih organov?

Po kongresih je dobil mnogo večji vpliv sindikat, ki že uresničuje sprejete naloge. Mislim, da se to najbolje vidi pri delu sindikalnih skupin. Te že kar živahno delajo. Mislim, da je to prava oblika dela, ki bo imela tudi pozitiven vpliv na temeljitejšo poseganje v samoupravno dogajanje v TOZD in drugod. Te majhne, zaključene skupine imajo res možnost pretrsti vprašanja tako, kakor delavce zanima. Seveda pa bo mnogo odvisno tudi od vodij teh skupin. Poleg tega pa bodo morali tudi strokovni ljudje biti na razpolago skupinam, saj bodo tako skupine dobile vpogled v vse gospodarsko, družbenopolitično in samoupravno dogajanje. Delo v sindikalnih skupinah je revolucionaren premik v samoupravnem odločanju.

Pri delu komunistov pa se mi zdi, da je nastala nekakšna pasivnost. To pa je logična posledica spremembe načina dela. Kongresi so prenesli delo ali bolje iniciativo na člane in osnovne organizacije s forumov. Novi način dela pa ne more zaživeti čez noč. Imamo pa že zastavljeno delo na novih temeljih in upam, da se bodo rezultati pokazali že čez pol leta.

Naj zaključim tole razmišljanje z ugotovitvijo, da dobro delamo, to delo in uspehi pa so pogojeni z našo družbenopolitično dejavnostjo. Marsikaj pa bomo morali reševati še koreniteje, da ne bi zaustavili trenda tega gibanja.

FY

Obisk taborišča Mathausen

Aktiv Zveze borcev Iskra Avtomatika vsako leto prireja obiske spomenikov narodnoosvobodilnega boja. Tako so se izletniki vrstili k Sv. Urhu, v Begunje, Jesenovac, Sutjesko, na Kozjansko in drugam. Letos pa smo se z anketo odločili, da obiščemo prizorišče trpljenja naših rojakov in ostalih narodov Evrope — koncentracijskega taborišča Mauthausen, ki leži v bližini avstrijskega mesta Linza.

Iz Ljubljane smo se odpeljali v petek zjutraj, 23. junija. Pot nas je vodila preko Ljubelja, Celovca in Nizkih Tur.

Vodja našega potovanja, ing. Kurnik je že doma zbral podatke o poti in o taborišču in nam že v avtobusu razdelil program in oris tega zloglasnega taborišča. Ko smo popoldne istega dne prispeli pred zidove Mauthausna, nas je obšla nema žalost, saj smo stali pred nacistično ustanovo za pokončavanje najbolj naprednih evropskih uporniških narodov. Po nemških dokumentih je v tem taborišču umrlo 122 tisoč 776 ljudi, računajo pa, da je resnično število žrtev 200 tisoč, od tega 12 tisoč Jugoslovanov.

Stopili smo skozi težka taboriščna vrata, šli skozi široko dvorišče in se povzpeli po stopnicah, kjer stoji veličasten kip sovjetskega generala Karbaševa, ki je umrl februarja 1945. leta, ko so njega in več sovjetskih ujetnikov v najhujšem mrazu polivali z mrzlo vodo, dokler niso zmrznili. Na desni od spomenika so druga taboriščna vhodna vrata in ko smo stopili skozi, se nam je pogled ustavil na taboriščnih stavbah.

Med nami je bil tudi naš gost Miha Erjavec iz Zleb pri Medvodah, ki se še danes živo spominja dogajanj v zadnjih mesecih na tem pozorišču. Z njegovimi besedami so pred nami zaživel orisi in liki taboriščnikov in nacističnih vojakov. Prostor za zbor je pred nami. Trikrat dnevno so bile kontrole in preštevane pri žgoči vročini, ali ledenem mrazu in tu so se izvrševale tudi javne usmrtnice. Na desni od vhoda je zid za obtožbe, kjer so zasliševali nove taboriščnike, ki so bili večkrat noč in dan z verigami pripeti in podvrženi dobri ali slabi volji esesovcev. Prva baraka na desni je bila kopalnica za novince in desetkanja, sedaj pa je vse to polepšano in spremenjeno v kapelo.

Obiskali smo še taboriščne zapore — samice. Grozljiv je pogled na plin-

ske celice, ki so bile maskirane kot kopalnice s tuši, skozi katere so spuščali plin. Obiskali smo tudi poseben prostor za streljanje v tilnik. To je posebna naprava za merjenje višine, ki pa je v resnici služila za streljanje. In krematorij, kjer so bile tri peči. Zraven krematorija je secirnica, kjer so mrtvim izbijali zlate zobe, posebno lrpvo kožo pa preparirali.

Ogledali smo si še slikovno dokumentacijo taboriščnega življenja. Ko smo se spet znašli na prostoru za apel, smo lahko videli le štiri od 15 barak in to prvo, peto, šesto in enajsto. Služile so za bivanje in so bile razdeljene za taboriščnike po narodnostih. V barakah 13., 14 in 15 so bili Jugoslovani, Rusi, Francozi in Italijani.

Nekateri smo si ogledali še „stopnice smrti“. Pred drugo svetovno vojno je ime Mauthausen neznano izven meja Avstrije. Tam je bil največji kamnolom granita, kjer so danes tudi te stopnice. Dnevno je šlo po teh stopnicah 100 do 200 jetnikov. Včasih se je zgodilo, da je taboriščnik pod bremenom omagal, podrl naslednjega pod seboj in tako so padali kot domine, ki so jih nato esesovci postrelili. Teh stopnic je 186.

Le redki so preživeli. Nekateri so med delom omagali. Sami so se približali smrti s tem, da so se vrgli čez steno. Nacisti so to steno imenovali „steno padalcev“. Na dnu kamnoloma sta postavljeni še dve manjši obeležji, spominska plošča ob izteku stopnic in kamniti spomenik na vrhu v bližini „stene smrti“.

Za nas obiskovalce, borce, so bili ogledi ponovno srečanje s kruto pre-

Udeleženci izleta v Mauthausen.

ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n. sol. o., Ljubljana
TOZD TOVARNA TEHNIČNE KERAMIKE, n. sub. o., Ljubljana, Pipanova pot 18

razpisuje dela in naloge:

ANALITIKA ZA NAGRAJEVANJE

Pogoji:
— višja šola ekonomske smeri
— tri leta prakse
Pismene prijave sprejema ISKRA — IEZE, TOZD Tovarna tehnične keramike, n. sub. o., Ljubljana, Pipanova pot 18

Bomo ujeli rokovnik?

V ponedeljek, 20. novembra, je bila razširjena seja Komisije za usklajevanje samoupravnih splošnih aktov pri tovarniški konferenci sindikata Industrije elementov. Vabljeni so bili tudi zastopniki sindikata TOZD in vodilni strokovni delavci. Razpravljali so o prečiščenem besedilu štirih samoupravnih aktov oziroma o predlogih, kjer so že upoštevane pripombe iz TOZD.

Ker je rok za sprejemanje na referendumu 11. december, prej pa morajo o dokončnem predlogu razpravljati vsi DS TOZD in mora DS delovne organizacije razpisati referendum, je jasno nastala časovna stiska, zaradi roka, ki ga postavlja zakon. Sklenili so, naj zastopniki sindikalne konference, zastopnik Komisije in zastopnik finančne službe skušajo uskladiti predlog na delavskem svetu TOZD Keramični kondenzatorji.

Sicer pa prinaša Samoupravni sporazum o združevanju v DO še nekaj novosti: individualni poslovodni organ postane kolektivni, ta pokriva vse

Posnetek s sestanka Komisije za usklajevanje samoupravnih aktov.

Najprej so precizirali potek in zakonito proceduro sprejemanja samoupravnih splošnih aktov in ugotovili, da predloge daje na referendum delavski svet DO za tiste akte, ki so splošnega pomena za vso delovno organizacijo. Nato pa so po vrsti obravnavali posamezne naknadne pripombe, ki so jih dale TOZD na prečiščeno besedilo. V glavnem je šlo za manjše stilistične popravke in drobne nejasnosti razen pisemnih pripomb družbenopolitičnih organizacij iz TOZD Keramični kondenzatorji Žužemberk. Glavna pripomba in zahteva po popravku je bila na predlog spremembe Samoupravnega sporazuma o združevanju v DO in sicer, naj bo osnova združevanja poslovni sklad. Med usklajevalnim postopkom in že prej v javni razpravi pa so se zedinili, naj bo osnova združevanja čisti dohodek, povečan za minimalno amortizacijo in zmanjšan za zajamčene osebne dohodke. Tak predlog so med usklajevalnim postopkom sprejeli na strokovnem kolegiju in tako stališče je zavzela tudi Komisija za usklajevanje.

dejavnosti v DO. Pač pa Komericalno področje ostane le področje in ne TOZD, kakor so predlagali nekateri. Združevanje sredstev za vse dejavnosti zlasti za investicije ostaja kakor doslej. TOZD — proizvajalci pa prevzamejo riziko za TOZD Orodjarna, če ta ne bo imela polno zasedenih kapacitet. Nove so tudi nekatere precizacije elementov za sklepanje posebnih sporazumov o dohodkovnih odnosih, ki jih sklepajo TOZD, ki so proizvodno in zato tudi dohodkovno povezani, naprimer Keramika — Žužemberk, Keramika — Šentjernej.

V pravilniku o delovnih razmerjih je vsebovan tudi pravilnik o disciplinski in materialni odgovornosti. Ta pa vsebuje novo zanimivo določilo, da pri nastali škodi po izrecni krivdi delavca ali zaradi njegove malomarnosti ta plača pavšalno povračilo v višini 500 din.

Na osnutek Statuta in njegovo prečiščeno besedilo ni bilo bistvenih pripomb, o statutih TOZD pa so govorili le mimogrede, ker je to zadeva posameznih TOZD. FY

TOZD UPOROVNI ELEMENTI ŠENTJERNEJ

Posvetovanje v Kostanjevici

Komunisti iz Zasavja in Dolenjske so se 15. 11. srečali na posvetovanju o aktualnih nalogah s področja političnega sistema samoupravljanja. V ospredju je bila aktualna naloga, kako omogočiti dislociranim obratom dejansko samoupravo. Med posvetom so obiskali tudi delovno enoto Industrijske elektrone šentjernejških Uporov v Kostanjevici.

Vodilnim delavcem v ZK v Posavju in na Dolenjskem so predstavili samoupravno strukturo in družbenopolitična gibanja Iskre vodilni delavci IEZE: Zom, Šurc, Simonič, Metelko in Punčuh. Povedali so, da je razprava o oblikovanju samouprave v dislociranih obratih zajela tudi DE Industrijske elektrone, ki je obrat TOZD Upori. Ta TOZD ima v svojem proizvodnem programu štiri glavne dejavnosti: upore, potenciometre, hibridna vezja in industrijsko elektrono.

Te štiri dejavnosti bodo tudi osnova bodočih temeljnih organizacij. Sicer pa je bila delovna organizacija Industrije elementov že pred Zakonom o združenem delu na čelu gibanja, ki je zagotavljalo, da je vsaka današnja TOZD po svoje gospodarska s svojim delom in sredstvi vse od leta 1962. Ni pa bilo in tudi zdaj ni najlažje usklajevati vseh dejavnosti, ker je 10 temeljnih organizacij te DO raztresenih po vsej Sloveniji, skoraj vsaka TOZD je v drugi občini. Tako v Šiški, Centru, na Viču, Trbovljah, Mozirju, Krškem, Novem mestu in v trebanjski občini.

Prav to, da že od leta 1962 delavci po današnjih TOZD sami razpolagajo z dohodki dokazuje veliko politično zrelost vseh dejavnikov v Industriji elementov. Vseh 16 let imajo svoje obračune, plane in sami kolektivi določajo fizični obseg proizvodnje in njeno rast, ki je bila v tem času več kakor desetkratna.

Kljub dislokacijam in raztresenosti je bila delovna organizacija solidarna in notranje trdna. To dokazuje že dolgoletno združevanje sredstev ob investicijah in ob vsem poslovanju. To vez so poudarili zlasti zastopniki TOZD Upori iz Šentjerneja, saj je ta tovarna del IEZE že od ustanovitve, ko so se iz IEV razvili v organizacijo združenega dela. Ta močna TOZD s prek 1000 zaposlenimi ima danes prek 250 milijonov dinarjev celotnega prihodka, od katerega je večji del od izvoza na tuje trge.

Prav zdaj pa poteka intenzivno delo na proučevanju možnosti za formiranje štirih samoupravnih enot — po štirih dejavnostih. Upajo, da bo kmalu vse nared, da bodo to preoblikovanje tudi dejansko izvršili. Predstavniki delovne enote Industrijske elektrone iz Kostanjevice pa so predstavili takole svoj obrat:

Delovna enota, ki deluje v okviru Iskrine TOZD Upori, Šentjernej, je v štirih letih od nastanka dosegla izredno skokovit razvoj. Od skromnih začetkov so celotni prihodek povečali od treh na 26 milijonov, za prihodnje leto pa načrtujejo skupno realizacijo že v višini 52 milijonov dinarjev. Veliko večino svojih potenciometrov, upornih elementov ter hibridnih vezij izvažajo, hkrati pa segajo po vse bolj sodobni tehnologiji. Slabi delovni po-

goji jim v kostanjeviškem gradu onemogočajo še hitrejši razvoj, zato so se ob solidarnosti Iskrinih tozdov odločili za graditev nove proizvodne dvorane. Končana bo ob letu, z opremo veljala 40 milijonov dinarjev, zaposlovala pa bo blizu 200 delavcev.

Kolektiv, izredno mlad in s pretežno žensko delovno silo, ima ta čas s 75 zaposlenimi že precej samoupravnih pravic in lastno osnovno organizacijo sindikata, nimajo pa svojih skladov, saj še ne odločajo o delitvi dohodka. Manjka še pika na i, da bi postali TOZD.

Preostale pogoje so zato sklenili zagotoviti že v naslednjih mesecih, za celotni potek opravil vse do delitve premoženja pa bodo nemudoma izdelali poseben akcijski program. Do izteka omenjene naložbe bo vse priprav-

ljeno, tako da bo z novimi prostori zaživela tudi nova samoupravna organiziranost. Takoj pa bodo osnovali tudi osnovno organizacijo ZK, tako da bo mogoče skupaj s sindikati izpeljati pomembno družbenopolitično akcijo, kar pa bo toliko lažje, saj so delavci dobro seznanjeni z novostmi.

Kostanjeviški kolektiv, ki je v borih štirih letih uspel iz kmetijskega proizvajalca ustvariti delavca—samoupravljajca, bo postal pomemben dejavnik tudi pri razvoju svoje krajevne skupnosti, aktivneje bodo zaživele družbenopolitične organizacije, zaposlili bodo več strokovnih delavcev. Zanimiv in obetaven proizvodni program industrijske elektrone pa bo doma in na tujem še bolj utrdil ime Iskre kot celote. FY

Od Mokronoga do Pijane gore

Mokronoški jubilanti dela.

Gotovo ste že brali potopis Prežihovega Voranca Od Kotelj do Belih vod. V pretresljivem poglavju o poti po Mirenski dolini pod naslovom Od Mokronoga do Pijane gore odkriva na Dolenjskem poleg idile tudi neizmerno bedo kajžarskega sveta nad Mokronogom. Sveti vrh, Priča, Lakenci, Škocjan, Malkovec, Pijana gora. Na vse te spomine velikega prozaista sem mislil, ko sem poslušal mokronoške Iskraše, ki so obujali spomine na čase pred dvajsetimi in desetimi leti.

Jubilanti iz TOZD Elektroliti v Mokronogu so letos sklenili, da bodo delovne jubileje proslavili v Škocjanu. To je velika vas, staro sejmišče in vas trdnih kmetov. Proslavljali pa smo seveda v gostilni. Tu pa, pravi pregovor, se na Dolenjskem največ zve. Marsikaj sem zvedel. Žene in moške so obujali spomine na čase ob ustanavljanju Iskrinega obrata. Trdi časi so bili to, za ta kot Mirenske doline. Ni bilo dela, ni bilo denarja. Male kmetije in kajže pa so skopo rezale kruh. Srečen, zares srečen je lahko bil, kdor je dobil delo v novi tovarnici. Zasluzek je bil majhen. Med večerjo so se nešteto krat nasmejali šali o marmeladi. „S papirjem bi jo pojedla“, je rekla Tončka. Salame? Še sanjale nismo o njej. Pa je prišlo še hušje. Odpuščali so delavce, dela ni bilo in kazalo je, da bo obrat utihnil.

Pa danes? Čez dober teden bodo položili temelj za novo tovarno. Sodobna bo in izpolnila bo 35 let star sen domačinov v Mokronogu. Dekleta so se hihitala češ, zdaj pa gre. Od tovarne je odvisno marsikaj. Nove hiše, stanovanja, trgovine, obleka. Združeno delo tu ni fraza. Izbire ni. Iskra daje gotovost.

Pa ni bilo zalostno. Kje pa. Kakšni

Dolenjci pa bi bili, če se ne bi tak večer ob rdeči kapljici nasmejali, zapeli in zaplesali.

Na začetku slovesnosti sta pomočnik direktorja in predsednik delavskega sveta podelila priznanje in nagrade jubilatnom:

za 20 let: Olga Bonča, Rudi Bizjah, Jožefa Hlebec, Ivana Kolenc, Marjan Kolenc, Ivanka Plavec, Ivanka Pavlin, Terezija Petan, Marija Pungercar, Majda Strmole, Tončka Švarc, Slavka Šinigoj, Zvonka Tratar, Ana Zornik, Marija Zupet, Anton Zupet, Draga Železnik, Marija Žnidaršič.

za 10 let: Franc Penca.

Po razdelitvi je postalo veselo. Čisto po dolenjsko. Neugnano veselje, pesem in ples so se menjavali. Poskočne polke in živi sodobni ritmi so si sledili skoraj logično. Mešala se je zgodovina s sedanostjo. F. Kotar

Jubilanti dela.

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI

Jubilante dela so proslavili

V petek, 10. novembra zvečer, so se zbrali v Dolenjskih toplicah v hotelu Rog jubilanti 20 in 10-letnega dela v Iskri iz TOZD Keramični kondenzatorji iz Žužemberka. Na slovesnost so povabili tudi vseh 29 upokojencev.

Slavnost je začel Jože Kocmur, predsednik osnovne organizacije sindikata. Vsem 28 jubilatnom je čestital in pozdravil upokojence, ki so postavili temelj današnji tovarni, na katerem gradijo še danes.

Nato je povzel besedo direktor Dušan Lavrič, ki je na kratko orisal sedanji položaj v TOZD. Omenil je težave, ki so tovarno doletele pred tremi, štirimi leti. Pohvalil je kolektiv, ki je uspel pred dvema letoma stanje normalizirati, še več, proizvodnjo so dvignili dvakratno, ponekod celo trikrat. Tako so dokaj dobro uspeli tudi

pri posodabljanju tovarne. Zastavili so jasen program za prihodnje srednjeročne obdobje, zdaj pa že razmišljajo o dolgoročnih načrtih, saj je to v industriji elementov še kako potrebno, če hočejo uspeti.

Ob koncu je pozdravil upokojence in čestital jubilatnom. Vsem pa je zaželel uspehov in plodnega sodelovanja.

Priznanja in nagrade so dobili za 20 let: Leon Gričar, za 10 let pa: Marija Blatnik, Zvonka Bradač, Frida Črnač, Amalija Drenšek, Ivan Gimpelj, Majda Gliha, Štefka Jaklič, Anton Kozoglav, Anica Kraševc, Vladimir Lavka, Marija Lavrič, Marija Lekan, Anica Mirtič, Jože Mirtič, Feliks Mrvar, Majda Mrvar, Jožica Novinec, Tatjana Orel, Ignac Papež, Zdenko Pečar, Jože Petek, Slavka Podboj, Marija Pršina, Cirila Sadar, Jožefa Skobe, Rezka Vrečko in Božo Zupančič.

Vsem upokojencem so razdelili po 1000 din nagrade.

F. Kotar

Upokojenci TOZD Keramični kondenzatorji.

TOZD FERITI Franc Šifrar uspešen kooperant

Franc Šifrar uspešno sodeluje s TOZD Feriti.

Franeta, kot pravijo Šifrarju prijatelji, sem po slovesni podelitvi priznanj v Feritih komaj iztrgal iz rok inženirjev — tehnologov in razvojnikov. Polno kokil, orodij in „štanc“ je letelo sem in tja in kar nehati niso mogli. Franc Šifrar je namreč kooperant Feritov in zanje dela orodja.

Koliko časa že delate za TOZD Feriti in katera orodja?

„Nikar me ne silite, veste, nisem navajen dajati izjav za tisk,“ se je nasmejal Franc. „Veste, nisem novinec v Iskri. Dolga leta sem bil zaposlen v Iskri v Železnikih, preden sem začel svojo obrt. Izdelujem plastiko in seveda potrebna orodja za svojo „proizvodnjo“.“

(Nadaljevanje na 15. strani)

V torek, 21. t. m., so v avli naše stolpnice odprli razstavo del študentov Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, ki sta jo za SOZD Iskra pripravila Moderna galerija in Odbor za umetniško in znanstveno-raziskovalno dejavnost Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Slika: jedkana Biljane Unkovske (1978).

Razstava Pavčkove poezije

Ob pesnikovi 50-letnici je 17. novembra Kosovelova knjižnica iz Sežane priredila v svojih prostorih pod pokroviteljstvom Iskre majhno slovesnost, ki se jo je v lepem številu udeležila srednješolska mladina, pisatelji iz zamejstva, Kosovelove sestre, pesnik Ciril Zlobec, in predstavniki družbeno političnih organizacij.

Za nekaj besed o razstavi smo zaprosili ravnateljico Kosovelove knjižnice Lučko Čehovin, ki nam je rade volje povedala: „Pobudo je dala naša knjižnica, srednješolska mladina, med katero je veliko ustvarjalcev poezije pa jo je takoj povzela. Zelo smo veseli, da se je pesnik odzval našemu vabilu in se odločil za praznovanje svojega življe-

njskega jubileja v naši sredini. Njegova dela so zelo priljubljena tako, da so njegova srečanja z mladimi vedno izredno prisrčna, še posebej pa to velja, ko gre za srečanje z najmlajšimi.

O sami razstavi bi pa povedala morda samo tole. Potrudili smo se, da bi prikazali celotno Pavčkovo ustvarjalnost, ki je izredno pestra in bogata. Tu so zbrane njegove prve objave v revijalnem tisku kot so Nova obzorja, Beseda, Sodobnost itd. potem so tu vsa samostojna dela, kjer je izredno bogato zastopana njegova otroška literatura in na koncu so tukaj še njegovi številni prevodi. Razstava bo potovala po vseh šolah v občini, zanimanje

IZ SONETOV ZA SINA

Pravijo: imeti.
Jaz pravim: imeti rad.
Govorijo: uspeti.
Jaz: ne umreti mlad.

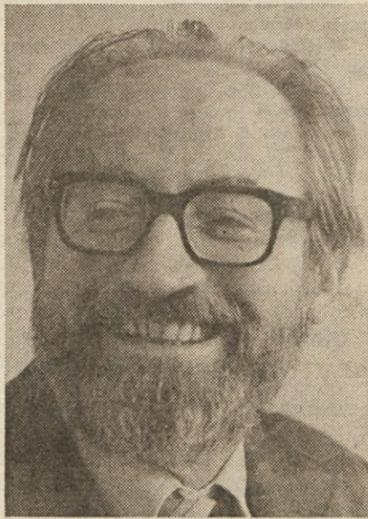
Živeti in preživeti.
Kakor jeder brstič.
ki mora zoreti
za vse in za nič.

Ni glavno
uspeti.
Bolj slavno
je ravno živeti

in biti rabna kov
v verigi rodov.

zanjo pa so že pokazali tudi ostali primorski kraji.“

„Malo mi je nerodno in obenem lepo, da je Kosovelova knjižnica priredila to razstavo del za otroke, odrasle, prevode in da čeprav Dolenc praznujem svoj še niti ne tako visok življenjski jubilej na Krasu, ki mi je blizu ne nazadnje zaradi Kosovela“ nam je z odkritosrčno hvaležnostjo do sežanskih prirediteljev povedal Tone Pavček.

Tone Pavček.

ček, ki je že od leta 54 reden gost na primorskih šolah, kjer je ob pesnikih starejše garde Bevkom, Seliškarjem, Ribičem in Lili Novijevo recitiral svoje prve verzice.

Na koncu pa še mi zaželimo pesniku plodno in ustvarjalno delo in da bi v krogu svojih zvestih bralcev praznoval še veliko jubilejev. Podajmo še eno njegovo pesem, ki nam jo je izbral iz svojih del.

Boris Čerin

To pojo »Veseli šlosarji«

Verjetno v kranjski Iskri ni nikogar, ki še ni slišal za ansambel „Veseli šlosarji“, saj žanje uspehe, kjerkoli se pojavi. Če malo pogledamo nazaj, bomo videli, da so to fantje, ki so skupaj komaj pol leta. To pa seveda ne pomeni, da so šele takrat začeli peti, ampak ima vsak od njih za sabo že kar dolgo pevsko tradicijo in premalo prostora imam tu, da bi napisal vse zборе, oktete in kvartete, v katerih so že peli. Pa nič zato. Dovolj je, če zapišem, da ansambel sestavlja pet pravih pevskih mačkov. Kadar zapoje, zadrtijo stene. Ampak te mačke moram posamično predstaviti, sicer tudi meni gorje: pred dvema mesecema sem ob neki priliki hvalil ansambel „Veseli šlosarji“ in njihovo veliko pevsko sposobnost, pa sta mi skočili v besedo dve Iskrašici in mi rekli, da vsi dobro poznamo njihovo petje, zato naj rajši povem nekaj o fantih, ki sestavljajo ansambel. Nisem se spustil v debato, a sem jima obljubil, da bom o njih pisal v našem glasilu. In glej ga vraga! Dekleti nista pozabili, jaz pa. Prejšnji teden me je ena od njih srečala v Kranju in mi zagrozila, da mi bo potrgala ušesa, če ne bodo „Veseli šlosarji“ v petek v časopisu. Ker se za ušesa bojim, sem se takoj lotil dela.

Ansambel „Veseli šlosarji“ so skupina, ki se popolnoma razlikuje od ansamblov, kakršnih smo danes navajeni. Pa ne zaradi tega, ker so njihovi instrumenti harmonika in pevski glasovi. Pač pa zato, ker je to preprosta skupina, ki nima nikoli preprirov okrog zaslužka, saj za denar fantje še niso peli. Pravijo, da imajo radi ljudi, zato jim tudi pojejo. Še posebno pa radi zapojejo tistim, ki so jim odtrgane marsikatero dobre današnjega časa. Tako smo jih že srečali peti v Domu upokojencev v Kranju, na izletu invalidov naše Iskre v Logarski dolini itd. Svoj uspeh so pokazali tudi na letošnjem festivalu „Iskra poje“, kjer so prejeli drugo nagrado občinstva. Količkrat pa so peli na proslavah, zabavah in veselicah, verjetno še sami ne vedo.

Skupino sestavljajo: Miro Basarac, ki igra harmoniko, in je edini instrumentalist v skupini, Marjan Marušič – tenorist, sicer pa tudi naš stari znanec iz Prešernovega zbora, Miro Marčun – tenorist, tudi pevec pri ljubniškem zboru in Pavel Bohinc – basist, ki prav tako poje pri ljubniškem zboru. Občasno pa se skupini pridruži še Jože Pipan – basist, ki poskrbi še za razpoloženje s svojim izvirnim humorjem. Njihov repertoar sestavlja v glav-

Ansambel „Veseli šlosarji“ na letošnjem festivalu „Iskra poje“

nem le narodnozabavna in narodna glasba.

In zakaj ime „Veseli šlosarji“? Veseli zaradi tega, ker povsod tam kjer nastopajo, poskrbijo za dobro voljo in vedro razpoloženje; šlosarji pa zaradi tega, ker so pač po poklicu strojni ključavničarji.

Tako, predstavil sem ansambel „Veseli šlosarji“. Verjetno ne tako, kot sta si to želeli tisti dve dekleti. A nič ne de, saj je zima, pozimi pa nosim kapo – in vročekrvneži ne morejo do mojih ušes. Miro Erzin

SOVRAGOM

S toletja smo svobodno si kovali
bíl punt krvav je naš res drag
to pravdo dedov bomo varovali
tiranom grob le k vragu vrag

T ovariš Tito naš junak
kdo nosil breme je enak
iz okov skoz borbe brez napak
nam smel in varen je njegov korak

O rali sami bomo našo grudo
že v tehniki izravnavamo zamudo
na zemlji zdaj le kmet je gospodar
ni delavcu v tovarno gospoda mar

P roletarcev pesem naj doni
oboke zmag trobojnica krasi
in petokrata, ki nas združuje
nam pot bodočnosti osvetljuje

(Nadaljevanje s 14. strani)

Tako so me „sneli“ tudi vaši iz Feritov, da bi delal orodja tudi zanje. Rad delam za Ferite, čeprav je to zahtevno delo in gre predvsem za unikate posebnih orodij za njihovo specifično rabo. Približno polovico mojih „orodjarskih kapacitet“ je namenjenih Feritom. Z anje rad delam predvsem zaradi visoke strokovnosti njihovih inženirjev. Ti možje so precizni, strokovni in predvsem vedo kaj hočejo. Tako je sodelovanje z njimi pravi užitek.

Vesel sem priznanja, ki mi ga je dal Delavski svet TOZD. Gotovo pa tako priznanje tudi obvezuje. Veste to pa ni lahko, saj bi v tovarni radi, da bi zanje delal mnogo več, pa žal ni zmogljivosti. Končajva, saj ne potrebujem reklame, kot sem že rekel, še tega kar želijo vsega ne morem narediti.“ FY

Prebrali smo za vas

Intervju ali razgovor z najrazličnejšimi osebnostmi, ta izrazito novinarska zvrst, je v sedanjem času postala tudi izrazita literarna zvrst, ki se je ne poslužujejo uspešno samo novinarji, temveč tudi pisatelji sami. Na Slovenskem sicer poznamo že dolgo, danes znamenito knjigo Izidorja Cankarja Obiski, v kateri je pisec za vedno ujel portrete in besede svojih literarnih sodobnikov, med njimi tudi Ivana Cankarja, vendar so intervjuji v knjižni obliki in z literarnimi ambicijami na našem knjižnem trgu v glavnem bolj izjemni pojavi kot pravilo, česar podobnega seveda ne moremo trditi za evropsko in svetovno knjižno produkcijo, ki zelo dobro pozna takšno zvrst in jo tudi uspešno uveljavlja na knjižnem tržišču.

Ze naslov sam Hofmanove knjige „Pogovori s slovenskimi pisatelji“ priča, za kakšno delo gre. To je izredno zanimivo, hkrati pa tudi poučno delo, ko se avtor Branko Hofman, tudi sam pisatelj in pesnik, v njem pogovarja kar s tridesetimi svojimi sodobniki, slovenskimi pisatelji vseh generacij, zvrsti, stilov, nagnjenj in literarnih usmeritev. V enaintridesetem, zadnjem intervjuju knjige pa avtor v samointervjuju pojasnjuje dokaj duhovito, aktualno in pregledno namen svojega dela, izbor svojih sobesednikov in sploh, kaj je hotel s to svojo knjigo pogovorov povedati in kako je knjiga tudi nastajala.

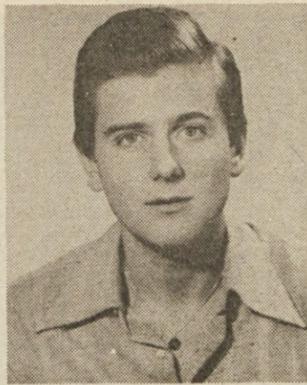
Preveč bi bilo, če bi našli vseh trideset imen nastopajočih akterjev, ki jih je bil Hofman zaslišal, vendar lahko rečemo, da so vsi intervjuji zasnovani zelo seriozno in študiozno, vidi se, da spraševalec ne pozna samo dobro dela vprašancev, temveč skuša prodreti tudi v drugi del vprašanjevega bistva, v tisti najintimnejši del, ki ga ni morda vprašanelec načel ali nakazal niti v svojih literarnih izpovedih in svojem delu. Duhovito in včasih provokativno je Hofman znal izvleči iz svojih sobesednikov marsikatero odgovore na vprašanja, ki daleč presegajo zastavljeni okvir intervjuja ter nam tako poleg vprašanca samega pokazal jasno in nazorno tudi vonjave časa in barve okolja, tako da predstavlja njegovo delo hkrati tudi izsek iz našega sedanjega političnega in preteklega razvojnega obdobja, saj se končno morda najbolj pri pisateljih čas in njegovi problemi reflektirajo najbolj nazorno in plastično.

In tako nastaja iz najrazličnejših pisateljskih osebnosti našega časa skozi njihove odgovore in razmišljanja svojevrsten barvit mozaik podobe našega sedanjega časa, ki poleg svojih dokaj dragocenih literarno-zgodovinskih elementov nosi v sebi tudi vso našo družbeno in politično problematiko in predstavlja tako živ utrip našega vsakdana. To pa daje tej knjigi širše razsežnosti, saj pogovori daleč presegajo ozko literarno-estetsko problematiko. Kažejo nam našega človeka, slovenskega pisatelja, v vseh njegovih dilemah, vzponih in padcih, iskanjih in razmišljanjih o vsem – o lastnem literarnem delu, iskanju in hotenju ter željah, da bi to naše življenje v svojih delih upodobili čim zvesteje, pošteno umetniško prepričljivo.

Zelo razkošno opremljeno knjigo velikega formata s karikaturami Boruta Pečarja in v opremi Jožeta Brumna je izdala Cankarjeva založba iz Ljubljane.

D.Ž.

Literarna sozvočja

Marjan Koželj, eden mlajših članov literarne sekcije v Iskri Elektromehaniki, je pričel pisati pred petimi leti, ob pričetku študija na Fakulteti za strojništvo. Svojo prvo pesem je objavil v glasilu Žarek, ki ga izdaja OO ZSM v Smedniku. V Elektromehaniki se je zaposlil letos januarja, dela v tehničnem razvoju tovarne TEA. Prav v Iskri je dobil spodbudo za nadaljnje pisanje pesmi, kmalu se je vključil v literarno sekcijo.

Njegove pesmi so osebno izpovedne, predvsem ljubezenske, namenjene določeni osebi. Zgleduje se po starejših pesnikih, sodobna poezija ga ne privlači. Sicer pa pravi, da ima zelo malo časa za pisanje. Sedaj, po končanem študiju, bo imel več časa. Spomladi ga čaka služenje vojaškega roka, med katerim bo imel na voljo še več časa pa tudi marsikaj bo doživel in tako dobil navdih za pisanje. Torej lahko pričakujemo, da se nam bo Marjan Koželj oglasil iz JLA s kakšno pesmico, v kateri bo izrazil

svoje občutke s služenja vojaškega roka. Spomladi bo v februaru literarni prilogi glasa „Snovanja“ skupaj še z dvema članoma naše literarne sekcije objavil svoje pesmi.

A. B.

PRIJATELJ

Ljudje smo si različni,
vsak lahko „prijatelj“ je.
Ta pravi se pokaže,
ko ti najtežje je.

Prijateljstvo enako
vremenu se spreminja.
Ko danes te podpira,
ti jutri pot zapira.

Prijatelj pravi je le ta,
ki z veseljem ti stori,
kar drugi se obotavlja,
ker koristi prave ni.

Prijateljstvo je velika stvar
in je lahko velik dar,
ne smeš pa to pričakovati
od vsakogar.

M. Koželj

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra – Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

V. d. glavni urednik Mitja Tavčar
Odgovorni urednik: Dušan Željnov, tehnični urednik: Janko Colnar – Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Boris Čerin D O (Siroka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon: 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisniskarsko podjetje PRAVICA – DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Bogat šahovski program

V petek, dne 17. novembra 1978 je Š.D. Iskra, pod pokroviteljstvom ŠZS, priredilo v počastitev letošnjih kongresov, že tretji zapored približljani šahovski dvoboj med starejšimi in mlajšimi ljubitelji te igre. Ta množična prireditev je bila v prostorih restavracije v stolpnici Iskre v Ljubljani.

Po razporeditvi šahistov po moči in starosti, so navzoče pozdravili in jim želeli lep boj, športno srečo in dobro počutje predsednik ŠD Iskra Pavle Sešek, predsednik šahovske zveze Slovenije Ljuba Jakše in v imenu športne komisije in DPO SOZD Iskre Vili Tekavec.

Izmenično zrebanje števil, oz. deske pa je določilo tudi šest udeležencev, ki so prejeli praktična darila – izdelke Iskre, kot spomin na to srečanje.

Dvoboj je vodil mednarodni sodnik Anton Preinfalk, ki je udeležencem razložil pravila igre veljavna za ta dvoboj in uspešno pripeljal dvoboj do zaključka brez kakršnih koli zapletov.

Igralni čas je bil 1 ura za vsakega igralca, odločala pa je tudi zastavica po pravilih hitropoteznega šaha.

Najuglednejša gosta tega srečanja sta vsekakor bila Miran Mejak, član IS SRS in Mitja Ribičič, predsednik RK SZDL.

Mitja Ribičič je igral na deveti deski in bil prvi zmagovalec že po pičlih 20 minutah igranja.

Letos je dvoboj potekal na 68 deskah. Žal je mnogo igralcev zamudilo začetek srečanja, le-ti so se med seboj pomerili v prijateljskem srečanju brez evidentiranja rezultatov.

V vrsti starejših igralcev so sodelovali: 1 mednarodni mojster, 1 mojster, 4 mojstrski kandidati, 6 prvo-, 3 drugo-, 13 tretje-, 5 četrto- in 35 brezkatégornikov.

V vrsti mlajših igralcev pa je po moči sodelovalo:

5 mojstrskih kandidatov, 4 prvo-, 6 drugo-, 6 tretje-, 4 četrto- in 43 brezkatégornikov.

19. Deželak : Jack	= 0:1,
20. Varga : Lipič	= 1:0,
21. Lakovič : Taborin	= 1:0,
22. Vrtič : Petrovič	= 0:1,
23. Jere : Filipa	= 0:1,
24. Cigler : Grgarovič	= 1:0,
25. Brezigar : Kocijan	= 1:0,
26. Ugren : Djordjevič	= 1:0,
27. Korenčan : Garčević	= 1/2:1/2,
28. Blaznik : Raič	= 1:0,
29. Žerovnik : Redjaj	= 0:1,
30. Crček : Andrejič	= 1:0,
31. Samobor : Boceski	= 1:0,
32. Čadež : Beslač	= 1:0,
33. Lesar : Veljkovič	= 1:0,
34. Kidin : Golc	= 0:1,
35. Sterle : Milunič	= 1:0,
36. Knez : Suljič	= 1:0,
37. Madjar : Ržen	= 1/2:1/2,
38. Brce Martin, st. : Gregorka	= 1:0,
39. Arigler : Mahovič	= 1:0,
40. Gumilar : Anžur	= 0:1,
41. Tekavec : Vorkapič	= 1:0,
42. Mejak : Vujnovič	= 0:1,
43. Cimerman : Nikolič	= 1/2:1/2,
44. Rebolj : Simič	= 1:0,
45. Milič : Kruljc	= 0:1,
46. Aletič : Futo	= 1:0,
47. Pirec : Rozman	= 1:0,
48. Lazar : Čuk	= 0:1,
49. Jerman : Miladinovič	= 1:0,
50. Taborne : Mitkovič	= 1:0,
51. Jovan : Dojčinovič	= 0:1,
52. Pergar : Jevtič	= 0:1,
53. Rašič : Matič	= 0:1,
54. Špende : Popovič	= 0:1,
55. Petrovič : Ademi	= 1/2:1/2,
56. Černe : Ankič	= 1:0,
57. Štampihar : Nerančič	= 1:0,
58. Pavlič : Komadina	= 1:0,
59. Kosorič : Hadjihasanovič	= 1/2:1/2,
60. Filipič : Tvrđy	= 1:0,
61. Cimperman : Bevc	= 0:1,
62. Žunič : Biščević	= 1:0,
63. Bulič : Tvrđy	= 1:0,

Igralni čas je bil 1,00 ura na igralca. Igrali so po pravilih hitropoteznega šaha.

Zmagovalec tega prijateljskega srečanja je bila ekipa Iskre z rezultatom 6,5:4,5.

Moštvi sta igrali v naslednji postavi: Klinični center : Iskra

Nerat Ivan : Kerec Jože	= 1:0
Sila Mitja : Šoukal Vito	= 1:0
Komovec Ivan : Kumše Janez	= 1:0
Vargazon Tomaž : Čopić Drago	= 1/2:1/2
Korošec Branko : Jerina Anton	= 0:1
Pogačnik Tomaž : Černe Dane	= 1:0
Kogej Rastko : Špende Jože	= 0:1
Zupan Martel : Brezigar Bogdan	= 0:1
Banič Nikola : Pergar Drago	= 0:1
Gerjol Adolf : Peškir Jovo	= 0:1
Stanič Marko : Epih Gregor	= 0:1

Ob tem srečanju je navzoče pozdravil predsednik šahovskega društva Iskra tov. Pavle Sešek ter zaželel vsem navzočim lep športni užitek in lepo igro. Obe ekipi pa sta izrazili željo, da bi tak dvoboj postal tradicionalen. Želimo, da bi se ta želja uresničila in da bi igrali na večjem številu desk.

SREČANJE ŠAHISTOV SOZD ISKRA – SOZD ELKOM

Preteklo soboto t.j. dne 18. novembra 1978 sta se v prijateljskem srečanju in prigrčnem vzdušju pomerili šestčlanski ekipi SOZD Iskre in SOZD ELKOM – Maribor v prostorih hotela Habakuk pod Pohorsko vzpenjačo. Šahisti so izbrali krožno varianto dvoboja tako, da je igral vsak z vsakim iz nasprotnih ekip. Izbrali so igralni čas 10 minut na vsakega igralca. Igrali so po pravilih hitropoteznega šaha.

Dvoboj so šahisti Iskre odločili v svojo korist z rezultatom 21:15.

Posamezniki so dosegli naslednje število točk:

Kerec 5, Brce 4, Černe 4, Brezigar 3,5, Jereb 3,5 in Zorman 1 točko za ekipo Iskre, Slana 5, Orešnik 4, Bračko 1,5, Sokolici 1,5, Lazar 1,5 in Gerečnik 1,5 točke za ekipo ELKOM Maribor.

Vsi šahisti so si bili edini, da to srečanje ni bilo zadnje in, da se bodo zagotovo spet kmalu srečali.

P. Jereb

USPELO SREČANJE MED AVTOELEKTRIKO IN SPREJEMNIKI

Prejšnjo soboto so se v športnem parku v Novi Gorici srečali športniki Avtoelektrike in Sprejemnikov iz Sežane. Srečanje je potekalo v prijateljskem vzdušju, kar je še en dokaz dobrih odnosov v Iskri. Ob koncu srečanja je predsednik sindikata Avtoelektrike Zmago Lasič poudaril, da rezultati niso tako važni kot krepitev dobrih medsebojnih odnosov. Srečanje je letos prvič organizirala komisija za šport in rekreacijo. Želja vseh športnikov je, da bi srečanje postalo tradicionalno.

Rezultati po posameznih panogah

Panoga	Avtoelektrika : Sprejemniki
balinanje	13:9
košarka	85:39
rokomet	13:8
namizni tenis (moški)	5:4
namizni tenis (ženske)	2:1
odbojka (moški)	2:0
odbojka (ženske)	2:1
kegljanje (moški)	2353:1896
kegljanje (ženske)	1247:1182
streljanje (moški)	706:537
streljanje (ženske)	1247:1182

Kegljanje moških posamezno (100 lučajev):

1. Peršolja 428 kegljev, 2. Štefanič 404, 3. Mermolja 398, 4. Marož 391, 5. Pulič 389;

Kegljanje ženske posamezno (100 lučajev):

1. Setnikar 367 kegljev, 2. Milič 341, 3. Fornezzi 339, 4. Marož V. 321, 5. Konjedic 302;

Streljanje moški posamezno

1. Horvat 188 krogov, 2. Ivančič 179, 3. Konte 173, 4. Kopal 166, 5. Ljubič 154;

Streljanje ženske posamezno

1. Bovčar 169 krogov, 2. Rupnik 159, 3. Pagon 139, 4. Longo 105, 5. Molih 81.

Ilko Vidic

V Mariboru, na kegljišču hotela Habakuk, so se v soboto, 18. t. m., srečali kegljači ELKOM in Iskre, ki jih je sestavljala ekipa iz Elektro-mehanike. Desetčlanski ekipi sta se srčno borili, vendar so morali gostje zmago prepustiti domačinom, ki so podrlji 29 kegljev več. Na posnetku: otvoritev kegljaškega tekmovanja Iskre in Elkom.

Smučarski tečaji

Tudi letos bomo v času zimskih počitnic organizirali smučarske tečaje v Gozdu Martuljku. Tečaji bodo 7-dnevni, nameščeni v penzionu Špik, v ceno pa je poleg polnih penzionov vključeno še učenje smučanja. Izmene so naslednje:

21. – 28. januar 1979

28. jan. – 4. feb. 1979

4. feb. – 11. feb. 1979

Cena aranžmaja je za odrasle 1.600 in za otroke 1.300 dinarjev.

Prijave sprejema Iskra Invest servis, dejavnost za rekreacijo in letovanje, Ilirska 27, Ljubljana – tel.: 325-587, ali 325-589.

Niso se zgubili

Ste se že kdaj peljali z avtom na Polževo? Pot se vleče, kajne? Toda devetimi udeležencem tradicionalnega pohoda „Peš iz Ljubljane na Polževo“, torej tistim, ki so jim gozdne poti dosti bolj všeč, kot asfaltne, se ta pot nekaj sobot nazaj nikakor ni vlekla. Ravno obratno, čeprav so brusili pete dobrih sedem ur in pol.

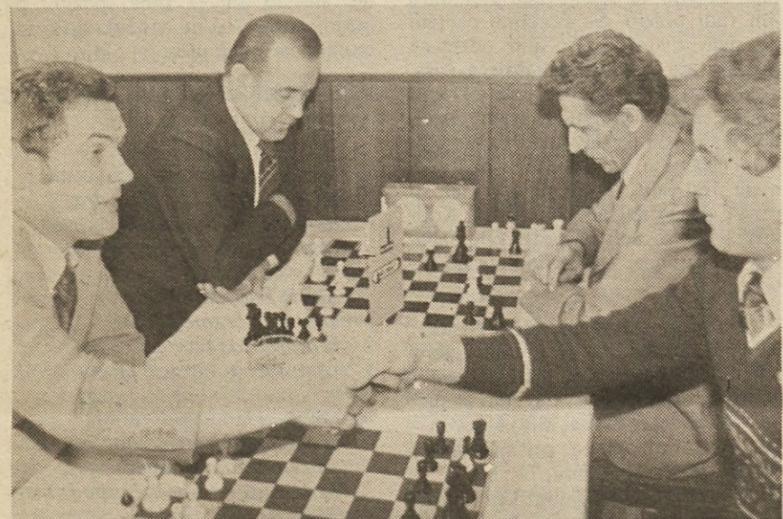
Pohod na Polževo so hribovke in hribovci iz tovarne elektronskih naprav krstili kar „Sedem A“ – bil je namreč ponovitev spomladanskega sedmega izleta. Verjetno bo tudi v prihodnje več takšnih ponovitev, saj pomladanska pokrajina med Ljubljano in Polževim verjetno v ničemer ne prednjači pred jesensko. Če bo šlo tako naprej, bodo (bomo) verjetno imeli kar štiri letne ponovitve: tudi poletje in zima sta lepa.

Pot jih je nato vodila od že omenjenega Malega Podlipoglava, kjer so se nekoliko podprli, preko Police in Spodnjega Brezovega do naslednje tradicionalne počivalne točke – zasutega vodnjaka na Peščeniku, ter nato mimo zadnje vasi neposredno pod Polževim Zavrtače do cilja – planinskega doma na Polževem.

Kaj naj še zapišemo v tem potopisu? Morda to, da so imeli udeleženci čudovito vreme, zavidamo jim lahko tudi hojo po jesenski pokrajini, kljub hitremu tempu pa so še vedno našli toliko časa, da so nabrali skoraj poln nahrbtnik kostanjev. V domu na Polževem so jim ga z veseljem skuhal.

Aja, še to. Eden od udeležencev, lahko si kar mislite kdo (na sliki je v sredini) se je s Polževga namenil domov kar peš. Pa mu ni uspelo, pricapljal je le do Ivančne Gorice.

L. D.

Štirje „borci“ na dvoboju Iskra: Elkom v Mariboru.

Z vrednotenjem moči z 8 točkami za mednarodnega mojstra in z 1 točko za brezkatégornika je bilo v tem dvoboju razmerje moči igralcev 165–143 oz. 1,15:1 v korist starejših. To razmerje je že napovedovalo zanimiv in ogorčen boj, ki so ga tokrat odločno izbojevali starejši v svojo korist in to z 46:23 točkami oz. v razmerju 1,95:1, kar je nedvoumno prepričljivo visoka zmaga starejših in hkrati oddolžitev za poraza v prvih dveh srečanjih v preteklih letih.

Dvoboj Starejši: mlajši je potekal v naslednji postavi:

1. Gabrovšek : Steiner	= 1/2:1/2,
2. Krivec : Ivačić	= 0:1,
3. Vavpetič : Šeremet	= 1:0,
4. Trampuž : Šemrl	= 1:0,
5. Benedičič : Oberč	= 1:0,
6. Kerec : Zupet	= 1:0,
7. Lorbek : Nerat	= 1/2:1/2,
8. Andrejič : Pavičević	= 1/2:1/2,
9. Ribičič : Lajak	= 1:0,
10. Stupan : Černač	= 1:0,
11. Sila : Antonijević	= 1/2:1/2,
12. Marlini : Lačič	= 1:0,
13. Zbiljič : Lazovič	= 0:1,
14. Dragič : Brce Martin, ml.	= 1:0,
15. Pergovnik : Laufer	= 1:0,
16. Blas : Piskar	= 1:0,
17. Zavrl : Cimperman	= 0:1,
18. Novak : Kregelj	= 0:1,

64. Trnavčević : Mustać	= 1:0,
65. Mavrič : Povše	= 0:1,
66. Juvan : Mijatović	= 1:0,
67. Šribar : Percl	= 1/2:1/2,
68. Šiška : Sešek	= 0:1,

Torej so statistični rezultati naslednji:

Na 10 deskah 7,5:2,5
na 20 deskah 14:6
na 30 deskah 20,5:9,5
na 40 deskah 28:12
na 50 deskah 34,5:15,5
na 60 deskah 40,5:19,5
na 68 deskah 45:23 v korist starejših.

Najstarejši igralec je bil 79-letni Stane Samobor, ki je partijo odločil v svojo korist, najmlajša udeleženka 17-letna Marija Eržen, ki je remizirala, najmlajši udeleženec pa je bil 10-letni Boštjan Kocijan, ki je izgubil.

Dvoboja se je udeležilo tudi 30 vojakov iz ljubljanskega garnizona JLA, ki so po večini igrali v vrsti mlajših.

DVOBOJ ŠAHISTOV ISKRA – CELOVŠKI ŠAHOVSKI KLUB

Na željo članov Celovškega šahovskega kluba, sta se srečali štiričlanski ekipi šahistov Iskre in njihovega kluba v prijateljskem srečanju.

Srečanje je bilo v ponedeljek, dne 23. oktobra 1978 v stolpnici Iskre v Ljubljani. Po prvotnem dogovoru pa bi morali igrati že teden dni pred tem, vendar gostje iz Celovca zaradi snežnih ovir niso mogli premagati ljubljanskih klancev, zato pa so se oddolžili z zmago in premagali našo ekipo z rezultatom 2,5:1,5.

Ekipi sta se pomerili v naslednji postavi:

1. Kusching : Kerec	= 0:1
2. Komello : Brezigar	= 1:0
3. Lasnizeger : Čopić	= 1:0
4. Lussno : Jereb	= 1/2:1/2

Igralni čas je bil dve uri na vsakega igralca.

PRIJATELJSKI ŠAHOVSKI DVOBOJ – KLINIČNI CENTER : ISKRA

Na pobudo šahistov Kliničnega centra v Ljubljani sta se ekipi Iskre in Kliničnega centra pomerili v četrtek, dne 9. novembra na enajstih deskah. Po dogovoru naj bi se pomerili celo na 15 deskah, vendar gostitelj t.j. Klinični center zaradi službenih obveznosti ni sodeloval v polni postavi. Dvoboj je potekal v prostorih Računskega centra v Klinični bolnici v Ljubljani.

GORENJCJI!

Te dni lahko
GLAS
naročite
pri vašem pismonoši.

Do konca leta ga boste
prejemali brezplačno

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA TOZD ZUNANJI TRG, Organizacija skupnega pomena razpisuje

po določilih Pravilnika zunanjetrgovinske mreže Iskre za predstavništvo Iskre v Bukarešti, Romunija delovno opravilo – vodenje predstavništva v tujini

Poleg osnovnih pogojev, določenih z zakonom, z družbenim dogovorom o pogojih dela v zunanji trgovini in pravilnikom zunanjetrgovinske mreže Iskre, morajo kandidati imeti organizacijske sposobnosti za vodenje predstavništva v tujini, poznati Iskrin proizvodni program ter Iskrino razvojno usmerjenost.

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v roku 15 dni oziroma do izbire kandidata na naslov: Iskra Commerce, Ljubljana, Vodstvo TOZD Zunanji trg, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Tudi po skoraj osmih urah še dobre volje.

Potem ko so zaradi gradnje novega Karlovskega mostu podrli gostilno „Češnovar“, je bil pač start nekoliko nižje, seveda pa spet pri gostilni, tokrat pri „Krimu“. Pri observatoriju na Golovcu se je šele daniilo, ko so „tenovci“ že ubirali pot proti Orlom. Menda so se tokrat počutili dosti bolj varne, kajti vedeli so, da jih v „Bermudskem trikotniku“, kjer so se v minulih letih že tradicionalno zgubljali, čaka nekaj markacij, ki jih bodo pravilno usmerile proti Slivnici in Malemu Podlipoglavu.

Niso se zgubili, še vedno pa se z veseljem, pa tudi posmehom spominjajo tistih začetnih izletov, ko so tavalj vedno na enem in istem mestu. Tisto hosto so zato poimenovali kar „Bermudski trikotnik“. Ta „trikotnik“ bo, žal, počasi ostal le še v spominu, čeprav tudi tisto slepo tavanje ni bilo nič manj prijetno kot pa hoja po znani stezi.

SEMINAR V KRANJSKI GORI

V dneh od 8. do 10. decembra t. l. bo komisija za šport in rekreacijo pri KO OOS SOZD Iskra v Kranjski gori priredila seminar za organizatorje športne rekreacije. Program seminarja bo zajemal teoretični in praktični del, vse tri dni pa bodo udeleženci poslušali vrsto koristnih predavanj zlasti s področja zimske športno-rekreacijske dejavnosti.

Organizatorji so seminar skrbno pripravili, prijave zanj pa kažejo, da bo udeležba na seminarju prav tako dobra, kot na septembrskem seminarju v Primostku.

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

JUSTINE TEKAVEC

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem sindikatu in tov. direktorju za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Žalujoča hčerka Jovič Antonija

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta in moža

VLADA RADOVANOVIČA

se zahvaljujemo za izraze sožalja in denarno pomoč

družina Radovanovič

ZAHVALA

Ob smrti ljubega očeta

ALOJZA KIGLOVIČA

se najlepše zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč sodelavcem na liniji vtičnih enot v TOZD ATC

hčerka Pavla Trilar.

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

DIMITRIJA NORŠIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Kontrole TSD in termoplastike za izraze sožalja in denarno pomoč

hčerka Marija Gros z družino